

T. C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI

**ALAYBEY KAROĞLU’NUN RESİMLERİNDE
SOYUTLAMA VE DOĞA İZLEKLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

LEMAN EDA ÇELİKKOL

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mustafa Cevat ATALAY

GAZİANTEP
AĞUSTOS 2023

T. C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI

Tezin Başlığı: Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Soyutlama ve Doğa İzlekleri
Öğrencinin Adı ve Soyadı: Leman Eda ÇELİKKOL
Üniversite : Gaziantep Üniversitesi
Tezin Savunma Tarihi: 12/07/2023

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Mehmet SOĞUKÖMEROĞULLARI
SBE Müdürü

Bu tezin yüksek lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Doç. Dr. Ebru ÇORUH
Enstitü ASD Başkanı

Bu tez tarafımca (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mustafa Cevat ATALAY
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

(Unvanı, Adı ve SOYADI)

İmzası

Prof. Dr. Tolga AKALIN (Jüri Başkanı)

Prof. Dr. Mustafa Cevat ATALAY

Dr. Öğr. Üyesi Memik Bünyamin ÜZÜMCÜ

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

İmza:
Adı ve Soyadı: Leman Eda ÇELİKKOL
Tezin Savunma Tarihi: 12/07/2023

ÖZET

ALAYBEY KAROĞLU'NUN RESİMLERİNDE SOYUTLAMA VE DOĞA İZLEKLERİ

ÇELİKKOL, Leman Eda

Yüksek Lisans Tezi

Sanat ve Tasarım Anasanat Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mustafa Cevat ATALAY

Ağustos-2023, 128 sayfa

Bu tezin temel amacı, Alaybey Karoğlu'nun resimlerindeki soyutlama ve doğa izleklerini araştırmak ve eserlerindeki soyut bulguları analiz ederek açıklamaktır. A. Karoğlu'nun yaşamına ve sanatına odaklanan bu çalışmada, resimlerinin farklı evreleri detaylı bir şekilde incelenmiş, betimleme, çözümleme ve eser analizi yapılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden biri olan "durum çalışması" yöntemi kullanılarak veriler toplanmış, kaynak analizleri yapılmış ve sanat eserleri titizlikle incelenmiştir. Ayrıca, Alaybey Karoğlu ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde ses kayıtları alınmış ve yazıya dökülmüştür. Tezde, 16 eser amaçsal örneklem yöntemiyle seçilmiş ve betimsel analiz yöntemine göre yorumlanmış, kavramsal ilişkiler kurulmuştur. İncelenen sanatçı, resimlerinde soyutlama stiliyle doğa izleklerini ustaca birleştirerek kendi özgün sanatsal ifadesini oluşturur. Doğal manzaraları soyutlama yöntemiyle yansıtarak, izleyicilere farklı bir bakış açısı ve derin duygular uyandırmayı hedefler. Sanatçı, yaratıcı yapıları ve anlam katmanlarıyla eserlerine zenginlik ve çeşitlilik katar. Bu tür sanatsal yaklaşım, izleyicilere etkileyici ve özgün bir deneyim sunar. Araştırma sonucunda, sanatçının eserlerinde, doğadan aldığı izlenimleri, özgün soyutlamalar, çağdaş bir ifade ve yaratıcılık anlayışıyla soyut figüratif imgelerle, dışavurumcu renk ve çözümlemelerle Türk kültürüne, geleneğe göndermeler yaptığı gözlenmiştir. Sanatçının doğa soyutlamasına olan yaklaşımı, lirik, dışavurumcu, müziksel bir dil oluştururken plastik bir birliktelikle ortaya çıkar. A. Karoğlu'nun eserleri, izleyenleri doğayla daha derin bir bağlantı kurmaya teşvik etmektedir. Bu yöntem, çağdaş Türk Resim Sanatında önemli bir yer edinen sanatçının eserlerine özgün bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğa, Soyutlama, Sanatçı, Alaybey Karoğlu.

ABSTRACT

ABSTRACTION AND NATURE THEMES IN ALAYBEY KAROĞLU'S PAINTINGS

ÇELİKKOL, Leman Eda

Post Graduate Thesis,

Department of Fine Arts and Design.

Thesis advisor: Prof. Dr. Mustafa Cevat ATALAY

August-2023, 128 pages

The main purpose of this thesis is to investigate Alaybey Karoğlu's abstractions and nature motifs in his paintings, and to analyze and explain the abstract findings in his works. In this study, the focus is on A. Karoğlu's life and art, and the different phases of his paintings have been thoroughly examined. Description, analysis, and artwork analysis have been conducted. The qualitative research design of "case study" has been used to collect data, and source analyses have been performed, meticulously examining the art pieces. Moreover, semi-structured interviews were conducted with Alaybey Karoğlu, and the audio recordings were transcribed. In the thesis, 16 works were purposefully selected for examination and interpreted using the descriptive analysis method, establishing conceptual relationships. The artist under examination skillfully combines abstraction with nature motifs in his paintings to create his unique artistic expression. By reflecting natural landscapes through the method of abstraction, he aims to evoke a different perspective and deep emotions in the audience. The artist enriches his works with creative structures and layers of meaning, providing the audience with an impressive and authentic experience. As a result of the research, it was observed that in the artist's works, he draws from impressions of nature and combines them with original abstractions, contemporary expressions, and a creative mindset, thus making references to Turkish culture and tradition. The artist's approach to nature abstraction is lyrical, expressive, and musical, creating a harmonious unity. A. Karoğlu's artworks encourage the audience to establish a deeper connection with nature. This approach has earned the artist a significant place in contemporary Turkish Painting, and he contributes uniquely to Turkish art and aesthetics.

Keywords: Nature, Abstraction, Artist, Alaybey Karoğlu.

ÖN SÖZ

Yüksek Lisans tezimin yazım sürecinde tecrübelerinden faydalandığım, destek ve anlayışını esirgemeyen danışmanım, Sn. Prof. Dr. Mustafa Cevat Atalay’a, uzun ve zorlu geçen bu süreçte yanımda olan eşim Ahmet Çelikkol’a sürecin tamamında sevgiyle yanımda olan anneme teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca desteklerini daima yanımda hissettiğim arkadaşım Şükriye İnan Çalapkulu’na, teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
ÖN SÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
GÖRSELER LİSTESİ.....	vii
RESİMLER LİSTESİ.....	viii
KISALTMALAR DİZİNİ	xi

GİRİŞ

A. Araştırmanın Konusu ve Problemi.....	1
B. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	1
C. Araştırmanın Yöntemi	2
D. Sayıtlılar	3
E. Hipotezler	3
F. Sınırlılıklar	4
H. Konu İle İlgili Ulusal ve Uluslararası Tezler/ Çalışmalar	4

I. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Alaybey Karoğlu'nun Hayatı ve Eğitimi	7
1.2. Alaybey Karoğlu'nun Sanatını Şekillendiren Gençlik ve Çocukluk Dönemi	8
1.3. Alaybey Karoğlu'nun Sanat Görüşü	10

1.4. Sanatçı Alaybey Karoğlu'nun Eserlerinin Altında Yatan Düşünsel ve Kültürel Bağlamlar.....	12
--	----

II. BÖLÜM

ALAYBEY KAROĞLU'NUN RESİMLERİNDE DOĞA VE SOYUTLAMA: ANLAM, İFADE VE BAĞLAM İLİŞKİLERİNİN ANALİZİ

2.1. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Doğa.....	17
2.2. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Soyut Düzenlemeler.....	21
2.3. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Tarihi ve Kültürel Temalar	25

III. BÖLÜM

EĞİTİMCİ ALAYBEY KAROĞLU'NUN RESİMLERİNİN KAYNAKLARI: EĞİTİM ALANINDAKİ DENEYİMLER VE ÇALIŞMALARI

3.1. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerini Oluşturan Bağlamlar.....	31
3.2. Alaybey Karoğlu'nun Eğitimci Kimliği	33
3.3. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Teknik ve Renk.....	35

IV. BÖLÜM

SANATÇIYA AİT RESİM ANALİZLERİ

4.1. “Kuvayi Milliye Sergisi’nden” İsimli Resim Analizi	38
4.2. “Doğadan III”, İsimli Resim Analizi	40
4.3. “Doğadan IV”, İsimli Resim Analizi	42
4.4. “Mevleviler” İsimli Resim Analizi	43
4.5. “Sahilde Yağmur”, İsimli Resim Analizi.....	45
4.6. “Sahilden Analiz IV”, İsimli Resim Analizi	46
4.7. “Mavi Türkü”, İsimli Resim Analizi.....	48
4.8. “Doğadan III”, İsimli Resim Analizi	49
4.9. “Kıyıda IV”, İsimli Resim Analizi.....	51
4.10. “Sahilde Gece”, İsimli Resim Analizi.....	53
4.11. “Sahil Üzerine Çeşitleme I”, İsimli Resim Analizi.....	54
4.12. “Aydınlık II”, İsimli Resim Analizi	55

4.13. “Sahilden V”, İsimli Resim Analizi	56
4.14. “Sahilden İzlenimler II”, İsimli Resim Analizi	58
4.15. “Sahilden IV”, İsimli Resim Analizi	59
4.16. “Mavi Türkü IV”, İsimli Resim Analizi	60

V. BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

5.1. Sanatçının Resim Tekniği	63
5.2. Sanatçının Sitili	63
5.3. Sanatçının Bağlamları	64

SONUÇ

KAYNAKÇA	67
EKLER.....	69

EK 1. Öğrencisi Akademisyen Semih Büyükol’un Alaybey Karaoğlu Hakkındaki Görüşleri.....	69
EK 2. Öğrencisi Akademisyen Emine Nur Yılmaz’ın Alaybey Karaoğlu Hakkındaki Görüşleri.....	70
EK 3. Öğrencisi Akademisyen Güler Özütemiz Arık’ın Alaybey Karaoğlu Hakkındaki Görüşleri.....	72
EK 4. Öğrencisi Akademisyen İlyas Sevindik’in Alaybey Karaoğlu Hakkındaki Görüşleri.....	74
EK 5. Öğrencisi Akademisyen Ahmet Türe’nin Alaybey Karaoğlu Hakkındaki Görüşleri	76
EK 6. Alaybey Karaoğlu İle Yapılan Görüşme Transkripti.....	77
EK 7. Alaybey Karoğluna Ait Eserler.....	79

GÖRSELLER LİSTESİ

	Sayfa
Görsel 1. Alaybey Karoğlu, “Mavi Türkü”, (90 x 110 cm, T.Ü.Y.B, 2007, Özel Koleksiyon).....	16
Görsel 2. Alaybey Karoğlu, “Doğa Çeşitlemesi 3”, (50 x 35 cm, T.Ü.Y.B., Özel Koleksiyon, 2013).....	21
Görsel 3. Alaybey Karoğlu“Mavi Türkü IV”, (T.Ü.Y.B. 90 x 110 cm 2005)	23
Görsel 4. “İsimsiz”	26
Görsel 5. “Bozkır Destanını”, (T.Ü.K.T. 90x110 cm, 2009)	27
Görsel 6. “Sahile Doğru”, (T.Ü.Y.B. 110 x150 cm, 2009)	30
Görsel 7. “Kuvayi Milliye Sergisi’nden” (T.Ü.Y.B. 80 x100 cm, 2009).....	38
Görsel 8. “Doğadan III”, (T.Ü.Y.B., 70 X 100 cm, 2008)	40
Görsel 9. “Doğadan IV”, (T.Ü.Y.B., 50 x 70 cm, 2011).....	42
Görsel 10. “Mevleviler”, (T.Ü.Y.B., 150 x 200 cm, 1990).....	43
Görsel 11. “Sahilde Yağmur”, (T.Ü.Y.B., 20 x 30 cm, 2013)	45
Görsel 12. “Sahilden Analiz IV”, (T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm, 2013)	46
Görsel 13. “Mavi Türkü IV”, (T.Ü.Y.B. 90 x 110 cm, 2005)	48
Görsel 14. “Doğadan III”, (T.Ü.Y.B. 70x100 cm, 2008)	49
Görsel 15. “Kıyıda IV”, (T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm, 2013)	51
Görsel 16. “Sahilde Gece”, (T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm, 2008)	53
Görsel 17. Sahil Üzerine Çeşitleme I”, (T.Ü.Y.B., 35 x 25 cm, 2013)	54
Görsel 18. “Aydınlık II”, (T.Ü.Y.B., 25 X 35 cm, 201).....	55
Görsel 19. “Sahilden V”, (T.Ü.Y.B., 60X60 cm, 2010).....	56
Görsel 20. “Sahilden İzlenimler II”, (T.Ü.Y.B., 35X50 cm, 2009)	58
Görsel 21. “Sahilden IV”, (T.Ü.Y.B., 40 x 60 cm, 2003)	59
Görsel 22. “Mavi Türkü IV”, (T.Ü.Y.B., 90 x 110 cm, 2005)	60

RESİMLER LİSTESİ

	Sayfa
Resim 1. Gelincikler IV, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013	79
Resim 2. Sahil Üzerine Çeşitleme III, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013	79
Resim 3. Aydınlık II, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013	80
Resim 4. Gelincikler III, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	80
Resim 5. Sahil Üzerine Çeşitleme II, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013.....	81
Resim 6. Mavi Dünya III, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013	81
Resim 7. Mavi Rüya I, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013	82
Resim 8. Sahil Üzerine Çeşitleme I, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013	82
Resim 9. Denizde Gece, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	83
Resim 10. Rastgele, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	83
Resim 11. Kıyıdan V, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	84
Resim 12. Fırtına III, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	84
Resim 13. Fırtına IV, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	85
Resim 14. Mavi Dünya II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	85
Resim 15. Gelincikler II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	86
Resim 16. Fırtına II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	86
Resim 17. Sahilde Akşam, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	87
Resim 18. Aydınlık I, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	87
Resim 19. Deniz Bereketi, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	88
Resim 20. Fırtına I, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	88
Resim 21. Denizde Bulutlar, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	89
Resim 22. Kıyıdan IV, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	89
Resim 23. Gelincikler I, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	90
Resim 24. Kıyıdan III, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	90
Resim 25. Kıyıdan II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	91
Resim 26. Mavi Üzerine, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	91
Resim 27. Denizde Seher Vakti I, T.Ü.Y.B. 60 x 80 2013.....	92
Resim 28. Güze Doğru, T.Ü.Y.B. 50 x 70 cm 2012.....	92
Resim 29. Sahil İzlenimler IV, T.Ü.Y.B. 50 x 35 cm 2013	93
Resim 30. Sahilden Analiz IV, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013	93
Resim 31. Sahilden Analiz I (Detay), T.Ü.Y.B. 60 x 80 cm 2013	94
Resim 32. Doğadan VI, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013.....	94
Resim 33. Bereket, T.Ü.Y.B. 120 x 150 cm 2007.....	95
Resim 34. Deniz Üzerine Çeşitleme III, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013	95
Resim 35. Sahilden Analiz IV, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013	96
Resim 36. Beyşehir Çeşitleme, T.Ü.Y.B. 120 x 200 cm 2007	96
Resim 37. Sahilde Gece, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2008	97
Resim 38. Sahilde Yağmur, T.Ü.Y.B. 20 x 30 cm 2013	97

Resim 39. Doğadan V, T.Ü.Y.B. 25 x 35 2008.....	98
Resim 40. Gelecek, T.Ü.Y.B. 120 x 180 cm 2013	98
Resim 41. Sahil Kasabası, T.Ü.Y.B. 120 x 180 cm 2005.....	99
Resim 42. Doğadan IV, T.Ü.Y.B. 50 x 70 cm 2011.....	99
Resim 43. Doğadan III, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2008.....	100
Resim 44. Mavi Türkü IV, T.Ü.Y.B. 90 x 110 cm 2005.....	100
Resim 45. Kıyıdan I, T.Ü.Y.B. 90 x 120 cm 2003	101
Resim 46. Mavi Türkü III, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2009	101
Resim 47. Doğa Çeşitlemesi VI, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2013.....	102
Resim 48. Horon, T.Ü.Y.B. 100 x 130 cm 2011	102
Resim 49. Bir Yalnızlık Öyküsü (Detay), T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2008.....	103
Resim 50. Sahilde Güz, T.Ü.Y.B. 40 x 40 cm 2011.....	103
Resim 51. Deniz Üzerine Çeşitleme II, T.Ü.Y.B. 100 x 110 cm 2009	104
Resim 52. Semazenler, T.Ü.Y.B. 150 x 180 cm 1990.....	104
Resim 53. Doğadan II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013	105
Resim 54. Bahar, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013.....	105
Resim 55. Mevleviler, T.Ü.Y.B. 150 x 200 cm 1990.....	106
Resim 56. Doğadan I, T.Ü.Y.B. 120 x 120 cm 2009.....	106
Resim 57. Sahilden İzlenimler II, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2009	107
Resim 58. Sahilden İzlenimler I, T.Ü.Y.B. 100 x 100 cm 2009.....	107
Resim 59. Doğa Çeşitlemesi I, T.Ü.Y.B. 140 x 200 cm 2007.....	108
Resim 60. Takkelidağ, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2007	108
Resim 61. Doğadan Çeşitlemesi II, T.Ü.Y.B. 145 x 180 cm 2009.....	109
Resim 62. Doğa Çeşitlemesi I, T.Ü.Y.B. 140 x 200 cm 2007.....	109
Resim 63. Doğa Ritim, T.Ü.Y.B. 65 x 85 cm 1997.....	110
Resim 64. Kuva-yi Milliye Serisinden, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2009.....	110
Resim 65. Sahilden Analiz I, T.Ü.Y.B. 60 x 80 2013	111
Resim 66. Kökpar I, T.Ü.Y.B. 120 x 120 cm 2009	111
Resim 67. Kökpar II, T.Ü.Y.B. 120 x 120 cm 2009.....	112
Resim 68. Bir Yalnızlık Öyküsü, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2007.....	112
Resim 69. Doğa Çeşitlemesi III, T.Ü.Y.B. 50 x 35 cm 2005	113
Resim 70. Doğa Çeşitlemesi IV, T.Ü.Y.B. 50 x 35 cm 2005.....	113
Resim 71. Denizde Bahar, T.Ü.Y.B. 50 x 70 cm 2005	114
Resim 72. Karadenizden, T.Ü.Y.B. 70 x 55 cm 2005	114
Resim 73. Sahilden I, T.Ü.Y.B. 50 x 60 cm 2008	115
Resim 74. Sahilden II, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013.....	115
Resim 75. Sahilden Analiz II, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013	116
Resim 76. Deniz Üzerine Çeşitleme I, T.Ü.Y.B. 40 x 40 cm 2008.....	116
Resim 77. Anadolu'dan Analiz I, T.Ü.Y.B. 100 x 120 cm 2009	117
Resim 78. Anadolu'dan Analiz II, T.Ü.Y.B. 100 x 120 cm 2009	117
Resim 79. Sahilden Analiz III, T.Ü.Y.B. 100 x 70 cm 2013.....	118
Resim 80. Mavi Türkü II, T.Ü.Y.B. 100 x 100 cm 2009	118
Resim 81. Mavi Türkü I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2009.....	119
Resim 82. Sahilden III, T.Ü.Y.B. 100 x 110 cm 2005	119
Resim 83. Mavi Dünya I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2005	120
Resim 84. Sahilde Bekleyiş I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2005	120
Resim 85. Kıyıda Sandallar I, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2005	121
Resim 86. Sahilde Kış I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2008	121
Resim 87. "Aydınlık I", (T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013).....	122
Resim 88. "Kıyıdan II", (T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013).....	122

Resim 89. Sahil Kasabası, (T.Ü.Y.B, 120 x 180 cm 2005)	123
Resim 90. (https://brhd.org.tr/uyeler/alaybey-karoglu/)	123
Resim 91. Sahilde Güz, (T.Ü.Y.B. 40 x 40 cm 2011)	123

KISALTMALAR DİZİNİ

T.Ü.Y.B: Tuval Üzerine Yağlı Boya'nın kısaltılmasıdır.
S : Sayfa'nın kısaltılmasıdır.

GİRİŞ

A. Araştırmanın Konusu ve Problemi

Bu araştırmanın konusu, Alaybey Karoğlu'nun resimlerindeki soyutlama ve doğa izleklerini analiz etmek ve sanatçının yaratıcı yaklaşımını incelemektir. Soyutlama ve doğa izlekleri bakış açısında, yapılan analiz, sanatçının eserlerini derinlemesine inceleme ve yaratıcılığını anlamada bir fırsat sunacaktır. Ayrıca, Alaybey Karoğlu'nun soyut doğa izleklerini yansıttığı özgün üslubunun belirlenmesi, Türk resim sanatı içindeki yeri ve önemine dair daha kapsamlı bir anlayışın oluşturulmasını sağlayacaktır.

Araştırmanın problemi, sanat alanında yapılan soyutlama ve doğa izlekleri üzerine bir araştırma olmasıdır. Alaybey Karoğlu'nun eserlerinin bu perspektifle analizi, sanat dünyasında soyutlama ve doğa izleklerinin kullanımı ve anlamı üzerine daha fazla bilgi ve içgörü sağlayacaktır. Ayrıca, sanatçının özgün üslubunun belirlenmesi, Türk resim sanatının gelişimine ve çeşitliliğine katkıda bulunacaktır. Bu araştırma, sanatseverler, sanat tarihçileri ve akademisyenler için değerli bir referans kaynağı olacak ve sanat dünyasında, ilgi çekici ve bilgilendirici çalışmalardan biri olacaktır.

B. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, Alaybey Karoğlu'nun resimlerindeki soyutlama ve doğa izleklerini analiz etmek ve sanatçının yaratıcı yaklaşımını inceleyip ortaya koymaktır. Soyutlama ve doğa izlekleri perspektifinde yapılan resim analizleri ve sanatçının özgün kişiliğinin ortaya konması sayesinde, sanatçının eserlerini

derinlemesine anlama ve yaratıcılığını tanımlamak için bir fırsat sunacaktır. Ayrıca, Alaybey Karoğlu'nun soyut doğa izleklerini yansıttığı özgün üslubunun belirlenmesi, Türk resim sanatı içindeki yeri ve önemine dair daha kapsamlı bir anlayışın oluşturulmasını sağlayacaktır.

Bu çalışmanın önemini, Alaybey Karoğlu'nun soyutlama ve doğa izleklerini inceleyerek resimlerinin analiz edilmesi oluşturmaktadır. Yapılan literatür taraması sonucunda, A. Karoğlu'nun, Çağdaş Türk resim sanatında akademisyen ve sanatçı olarak önemli bir yer edindiği görülmüştür. Bu çalışma, Türk sanatı içinde A. Karoğlu'nun katkılarını belirlemeye ve sanatçı hakkında daha sonra bilgi sahibi olmak isteyen sanatçı ve araştırmacılara kaynak oluşturacak şekilde bilgi sunmaktadır. Ayrıca, Alaybey Karoğlu'nun resimlerinin içerik ve biçim bakımından analiz edilmesi sürecinde, onun kişisel yaşamının eserlerine nasıl yansıdığı literatüre kaynak oluşturacak niteliktedir. Bu çalışma, Türk resim sanatına katkıda bulunacak ve sanatçının eserlerinin anlaşılmasına ve değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

C. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın amacına yönelik en doğru cevapların alınabilmesi için araştırmanın problem durumunun ve buna istinaden araştırmanın amacının etkin bir şekilde ortaya çıkarılabilmesi için nitel araştırma desenlerinden biri olan “durum çalışması (case study)” yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, analiz, görüşme ve gözlem gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül hale getirilmesi için nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 39). Durum çalışmasının ise en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinlemesine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili duruma nasıl etkilendikleri üzerine odaklanır (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 77).

Bu sebeple nitel veri toplama tekniklerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda, araştırmacı görüşme sorularını görüşme başlamadan önce hazırlar; bireyler ve koşullara bakarak farkı esneklikler sağlayabilir. Daha önceden hazırlanmış olan görüşme sorularını

yeniden düzenleyebilir. Yarı yapılandırılmış mülakatlar, soruları daha ayrıntılı açıklayabilme ve soruların sırasını değiştirebilme olanağı sunmaktadır (Çepni, 2010). A. Karoğlu ile görüşme formu üzerinden röportaj yapılmış, bu röportajın verilerinin olduğu gibi yansıtılması için ses kaydı alınmıştır. Daha sonra bu kayıt araştırmacı tarafından tezde kullanılmak için yazıya dökülmüştür. Araştırma verilerinin analizinde “betimsel analiz” tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz, araştırma konusuna ilişkin alan yazında kuramsal ve kavramsal olarak yeterli açıklamanın bulunduğu durumlarda kullanılır (Ersoy, 2007). A. Karoğlu’nun eserleri biçim-içerik açısından ele alınarak araştırmacı tarafından çözümlemeler yapılmıştır. A. Karoğlu’nun “16” (on altı) eseri amaçsal örneklem yöntemi ile seçilmiştir. Amaçsal örneklem; seçkisiz ve olasılık olmayan bir örneklemdir. Araştırmanın amacına bağlı kalınarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırmasına imkân tanır. Araştırmacı, seçilen durumlar bağlamında toplum ve doğa olgularını ya da olaylarını anlamaya ve bunlar arasındaki ilişkileri açıklamaya ve keşfetmeye çalışır (Büyüköztürk, vd., 2013).

D. Sayıtlar

Soyutlama, gerçekçi olmayan bir biçimde konu veya nesneyi tasvir ederken, doğa izlekleri ise doğal nesnelerin gerçekçi şekilde resmedilmesini ifade eder. Soyutlama duygusal ifade ve özgürlük sağlarken, doğa izlekleri tanıdık bir bakış açısı sunar.

Sayıtlar olarak, A. Karoğlu soyutlama ve doğa izleklerini resimlerinde sentezleyerek, kendine has, yarattığı düşünülmektedir. Sanatçı, uzmanlarca ifade edildiği biçimde kendine has üslup ortaya koyabilmiştir. Soyut anlatım biçimi sanatçının temel ifade yöntemi, konuları ise genellikle manzaralardan oluşmaktadır.

E. Hipotezler

Bu araştırmanın denenceleri, sanatçıya ait ses kaydının transkripi ve analizi, resimlerinde, ilgili literatür, referanslar, uzman görüşleri ve doğa izleklerinin soyutlamalarına ait görüntü analizleri argümanları destekleyecektir.

Bu araştırmanın hipotezi ve kullanılan yöntem konuyu belirlemeye elverişlidir. Literatür taramalarından elde edilen veriler “Alaybey Karoğlu’nun resimlerinde soyutlama ve doğa izlekleri” bağlamında ele alınmasını sağlayabilir.

Araştırma kapsamında kanıtlar olarak, incelenen literatür sorunu açıklamaya uygundur.

F. Sınırlılıklar

Bu çalışma,

1. Alaybey Karoğlu'nun resim çalışmaları hakkında ileri sürülen görüşler, sanatçının seçilen ve bu çalışmaya dahil edilen resimleriyle sınırlıdır. Çalışma sanatçının farklı dönemlere ait seçilen “16” (on altı) eserin “amaçsal örneklem yöntem” ile incelenmesiyle sınırlandırılmıştır. Bu görüşler, sanatçının tüm resimlerini genellemeyebilir.
2. Alaybey Karoğlu’nun eserlerinde doğa imgesini kullandığı resimleriyle sınırlandırılmıştır.
3. Sanatçının kişisel yaşamı ve etkileri: Sanatçının kişisel yaşamı, deneyimleri ve diğer dış etkilerin eserlerine olan etkisi bütün kapsamı ile ele alınmamış olabilir.

H. Konu ile İlgili Ulusal ve Uluslararası Tezler/ Çalışmalar

Atalay, Mustafa Cevat tarafından 2015 yılında yayınlanan hakemli makalede, Alaybey Karoğlu resimlerini analiz ederek sanatçının doğup büyüdüğü kültürel, çevresel ortamın kişiliği üzerinde gerçekleştirdiği kavramsal biçimlendirmenin eserlerine yansıyan görsel yönünü ortaya koyan bir araştırmadır. Makalede, sanatçının dört resim eseri üzerinde yoğunlaşarak, ön yapı, arka yapı ve öz ’de yer alan kavramlar incelenmiştir. Araştırma sonucunda, sanatçının doğduğu çevresel ve kültürel ortamın eserlerine yansıdığını ve sanatçı kimliğinin oluşmasında çevresel ve kültürel bütün faktörlerin etkin olarak rol aldığını belirtmiştir. Makale, İnönü

Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin 2015 yılında yayımlanan 12. sayısında yer almıştır (Atalay,2015). Çankırı, Karatekin Üniversitesi Yayınları tarafından 2013 yılında yayınlanan katalogda Sanatçı hakkında yazılan makaleler, toplu biçimde aktarılmış ve Alaybey Karoğlu'nun sanatçı kimliği yansıtılmıştır.

I. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Her toplumun, sanatçıları, tarihi gelişim sürecini, ahlaki değerlerini, örflerini, adetlerini ve yaşam koşullarını farklı biçim ve kapsamlarda yansıtan bir takım sanat eserler ortaya koymuştur.

Geçmişten günümüze sanat üretmek için çeşitli sanatsal ifadeler kullanılmıştır. Sanat, sanatçıların, duygu ve düşüncelerini farklı ifade, biçim ve teknikleriyle ortaya koyduğu bir “fenomendir” olarak adlandırılabilir. Resim sanatında ortaya çıkan akımlar, gruplar zaman zaman birbirine tezat zaman zaman da birbirinin devamı şeklinde oluşmuştur.

Bu akımlardan olan soyut akımın temel ilişkide olduğu ilke soyutlamadır. Resimde Soyutlama ile bir konu, gerçekçi olmayan bir biçimde resmetme, ifade etme durumu vardır. Doğa izlekleri ise doğal nesnelerin, manzaraların, resimde tasvir edilmesi, yorumlanmasıdır. A. Karoğlu, soyutlama ve doğa izleklerini resimlerinde sentezleyerek kendine has bir “üslup” ortaya koymuştur. İnsanoğlu geçmişten günümüze hep bir yaratma çabasının içine girmiştir. Bu durum insana özgü yetenekleri ve zekânın özelliğidir. İnsan hep yaratır üretir. Yaratıcılık, insanın doğal sürecinde var olanıdır A. Karoğlu da üreten, özgün eserler ortaya koyan, zekâsını üretirken kullanan yaratıcı bir sanatçıdır.

Sosyal, kültürel ve coğrafi özellikler sanat eserlerine yansır. Sanatçılar, sanat eserlerine, içinde doğup büyüdüğü sosyal ve kültürel çevreyi gibi birçok etkileyici faktörü yansıtır veya yansıtılabilir. Karadeniz Bölgesi özelinde değerlendirdiğimizde, sanatçı bölgenin kültürel ve coğrafi özelliklerinden etkilenebilir ve eserlerinde bunu yansıtabilir.

E. H. Gombrich, sanat eserlerinin üretildiği dönemin sosyal, siyasal ve kültürel koşullarının, sanatçının düşüncelerine ve eserlerine nasıl yansıdığını tartışır. Sanatçıların kendi coğrafyaları ve kültürel çevreleriyle etkileşim içinde oldukları ve bu etkileşimin sanatsal ifadelerine yansıdığına dikkat çeker. Ayrıca sanatçıların, dönemlerinin sanatsal akımlarından ve diğer sanatçılardan etkilenecek kendi eserlerini oluşturduklarını vurgular (Gombrich, 1960).

Karadeniz Bölgesi'nin zengin bir tarihi yapısı ve kültürel geçmişi vardır. Bu coğrafya da yetişen sanatçılar, tarihini, doğal güzelliklerini, yerel insanların yaşam tarzını, gelenek ve göreneklerini sentezleyerek eserlerine yansıtır. Karadeniz'in doğal manzaraları, denizi, yaylaları, dağları ve yeşillikleri sanatçıların tablolarında yer alabilir.

Eserleri ile Ulusal Birçok kişisel sergi açmış, ulusal ve uluslararası birçok karma sergiye katılan A. Karoğlu'nun sergi kataloglarından eserlerine ait örnekler tezin en son bölümünde yer verilmiştir.

1.1. Alaybey Karoğlu'nun Hayatı ve Eğitimi

Trabzon'un Çaykara ilçesinde 1961 yılında dünyaya gelen A. Karoğlu, ilk ve orta öğrenimini doğduğu ilçede tamamlamıştır. Sanat ile ilgili olarak lisans eğitimini, Gazi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü'nde; yüksek lisans eğitimini, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde; sanatta yeterlilik belgesini aynı bölümde ve doktorasını Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji-Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı'nda "Türk Resminde Yeterlilik" konulu tezi ile yapmıştır.

1983-1985 yılları arasında, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Tunceli'nin Pertek Pınarlar ortaokulunda görev yapar. 1985-1988 yılları arasında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi'nde resim bölümünde öğretim görevlisi olur. 1990 yılında Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği bölüm başkanlığı ve öğretim üyeliği yapmıştır.

2008-2009 yılları arasında Uluslararası Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi Spor ve Sanat Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevinde bulundu. 2011 yılında Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü başkanlığı yapar.

2012 yılında Çankırı Karatekin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi dekanlık görevini yürütür Yurt içi ve yurt dışında (ulusal ve uluslararası) kişisel ve karma resim sergilerine katılır. Sanat yarışmalarında 5 ödüle sahiptir.

Uluslararası Plastik Sanatçılar Derneği Üyeliği, Uluslararası Dünya Sanatlar Akademisi Üyeliği, Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltıraşlar Derneği, GESAM Üyeliği ve Başkan Yardımcılığı yapmıştır. Resim çalışmalarına kendi atölyesinde devam etmektedir.

1.2. Alaybey Karoğlu'nun Sanatını Şekillendiren Gençlik ve Çocukluk Dönemi

A. Karoğlu zengin ve sınırsız yeşil ve mavinin bulunduğu doğal güzellikleriyle dikkat çeken Trabzon'un, Çaykara ilçesinde altmışlı yılların zor koşullarında dünyaya gelir. Çaykara, Karadeniz Bölgesi'nde bitki örtüsü ve derin vadileriyle dağlar arasında sıkışmış, benzersiz güzelliğe sahip bir ilçedir.

A. Karoğlu, çocukluğunu yokluğun ve geçim sıkıntısının yoğun olduğu bir dönemde yaşamıştır. Babası genellikle il dışında çalışmıştır. Sanatçının yaşam mekânı olan coğrafya, sanatsal ifadesini etkileyen temel unsurlardan biridir. Akademik anlamda, bu coğrafi zenginliklerin sanatçının eserlerine yansıyan biçimsel ve içeriksel özellikleri üzerinde araştırmalar yapılmıştır. Alaybey'in eserlerindeki ritim, yaşadığı coğrafyanın, doğal, etkileyici sanatsal hareketliliğiyle ilişkilendirilerek, resimlerdeki kompozisyonel düzenlemelerin anlamı ve duygu yansıtımı etkili olmuştur.

A. A. Karoğlu'nun, Ö. Bakan'la yaptığı röportajında ilk resme başlama serüvenini şöyle anlatır:

“Sanata olan ilgim ilkokul dönemlerimde ortaya çıktı. Öğretmenime ressam olmak istediğimi ve neler yapabileceğimi sormaya başladığım dönemlerde kendimi hazır hissediyordum. Doğayı gözlemlemek ve detayları algılayarak, imgeleri içselleştirerek biçimsel özellikleri ile aktarmak gerekirdi. Ben de bu duygularla arkadaşlarımla defterlerine resimler çizerek başlamıştım” (Bakan, 2016).

A. Karoğlu'nun sanat serüveni ilkokul yıllarında şekillenir. Onun için sanat yaşam şekline dönüşür.

Ressam olma hayalini gerçekleştirmek onun için farklı bir ideaydı. Karaoğlu için artık hayallerini gerçekleştirme zamanı gelmiştir. Bu alanda kendini geliştirebileceği, üretebileceği yeni ivme kazanabileceği bir döneme geçiş yapacaktır.

Yaşadığı hiçbir zorluk onu yıldırılmamış aksine bu yolda daha hızlı ve özgür ilerlemesine neden olmuştur. 1978’de üniversite eğitimi için Ankara yerleşir. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınavlarına girip kazanmıştır. Gazi Eğitim Fakültesi’nde, Türk sanatı ve İslam sanatı derslerine değinilmemesi, sadece Batı sanatına giren konuların anlatılmasından rahatsız olan A. Karoğlu’nun yeni açılımlar ve yeni bir sanat eğitimi müfredatı oluşturma hayalleri kurmuştur. Amacı gelecek nesillere yeni bir ivme kazandırmak farklı bir yol açmaktır. Sosyal ve hareketli bir kişiliğe sahiptir. Sosyal ve siyasal kaosun içinde geldiği yörenin kültürel ve yerel değerlerini öldürmeden yaşatma çabası kendisini, kendi içinde var olma içine sokmuştur.

Arkadaşları, A. Karoğlu’nun sanata karşı olan ilgisini şöyle anlatır:

“Onu aradığımızda bazen Kızılay’da yer altında Galeri Kültürün duvarlarındaki röprodüksiyon resimleri incelerken, bazen Nihat Genç’in ‘Genç Sanat’ında hareketli bir tartışmanın içinde, bazen Zafer Çarşısı’nda galeride, bazen de Kurtuluş veya Güven Park’ta çizimler yaparken bulurduk” (TRT Avaz, 2014).

A. A. Karoğlu, öğrencilik yıllarında ilk resim sergisini Kızılay’daki TÜRKİŞ binasında açmıştır. Hakkında verilen bilgilere göre, girişken ve üretken kimliği ile arkadaşlarına her zaman yol gösterici bir üsluba sahiptir. Gençliğine dair, üretkenlik ve arayış içinde olması ona ileri sanat yıllarına bir ivme ve zengin bir iç dünya kazandırmıştır. Zamanının büyük bir bölümünü kütüphanelerde geçiren sanatçının, edebi yönü ve sanat eleştirileri yapma yetisi güçlüdür. Üçüncü sınıfta okurken Töre Dergisi’nde sanat yazarlığı yapmaya başlamıştı. Sergileri gezmek onun için bir tutkuydu bol bol sergi geziyor, yeni bir bakış açısı yeni bir perspektif farklı açılımlar kazanarak yol alma imkânı buluyordu.

A. A. Karoğlu. TRT Belgesel’de o dönemi şöyle anlatır:

“Tahran Kitabevi’ne giderdik, o dönemde sanatla ilgili kitap yok denecek kadar azdı. Bedri Rahminin ve Adnan Turani’nin Dünya Sanat Tarihi, Çağdaş Sanat Felsefesi vardı. Bunlar bize yeten dokümanlardı. Tek bir desen kitabı vardı bu kitapların sayfalarını ezberlemiştik, dolarla satıldığı için alamıyorduk” (TRT Avaz, 2014).

Başarılı ve donanımlı bir öğrencilik hayatından sonra A. Karoğlu üç arkadaş “Gönül Toprağına Bir Taze Fidan Ektik” adlı bir resim sergisi açmıştır. Davetiye bastırımı zor olan bir dönemde, cesurca ve iddialı bir girişimi ancak sanatçı tarafından gerçekleştirilmiştir. Sanatçı o dönemi şöyle anlatmaktadır.

“Galeri Kültür’deki o resimlere bakarken hem kıskançlık hem ürkme hem de hayranlık duyuyordum. Ürküyordum çünkü bende böyle resimler yapabilecek miyim diye soruyordum kendime. Daha önce yağlı boya resim çalışmış, tineri, terebentini, haşhaş yağını nasıl kullanacağımı öğrenmişim. Boş zamanlarda evde resimler yapıyor, bunları raptiyelerle bantlarla evin görüntüsünü berbat ettiğimi bile bile duvarlara asıyordum” (TRT Avaz, 2014).

Yaptığı soyut resimler yanında iyi bir sanat eleştirmeni olma yönünde adımlar atmıştır.

İlk değişim işaretleri üniversite yıllarında başlamış yüzeyci ve lekeci soyutlama anlayışı eserlerinde egemen olmaya başlamıştır. Sanatçı, Karadeniz insanı coşkusunu, Karadeniz insanın renkliliğini doğaya aitliğini, eserlerine yansıtmak istemiştir.

Sanatçının, Trabzon'da büyümesi sırasında doğa ve insan temelli etkileşim içerisinde kaldığı anlaşılmaktadır. Karadeniz'in coğrafi ve kültürel zenginlikleri, sanatçının sanatsal perspektifini zenginleştiren ve ona özgünlük kazandıran temel unsurlardan biridir. Sanata bakış açısı yöresel özgünlük, doğa ve yaşamı, çağdaş bir pentür anlayışı olarak yansıtmaya çalışmıştır. Sanatçı, Karadeniz'in eşsiz doğal güzelliklerine ve toplumsal ilişkilere olan tutumların etkisi, eserlerinde yöresel öğeleri ve doğal unsurları bağlam olarak konu edinmiştir. Sanatçının eserlerinde yerel motiflerin ve yaşamın çağdaş resim sanatının estetik ve ifade biçimleriyle sentezlendiği gözlenmektedir.

1.3. Alaybey Karoğlu'nun Sanat Görüşü

Sanatçılar, duygu ve düşünce gücü yüksek, yaratıcı ve özgün kişilerdir. Sanat eseri üreterek kendi benliğini ve iç dünyasını ifade ederler. Estetik bakış açısı ve duyarlılık yetisi, sanatçının özgünlüğünü belirler. Sanat, onun özgürce duygularını ve düşüncelerini yansıttığı alanıdır.

Sanat Tarihçi ve sanatçı, Adnan Turani düşüncelerini, şöyle ifade etmiştir:

“Alaybey doğadan edindiği resimsel izlenim notlarını, kompozisyon motifi haline getirmekte ve kendi izlenim heyecanını resimselleştirmektedir” (Turani, 2013, s. 11).

1950'li yıllara doğru Türk resminde, ülkemizde resim sanatı anlam ve uygulama açısından “yerel” veya “ulusal” kökenli ve özel yorumlanma sürecine girmiştir. Bu dönem sanatçılarının ilgisi, yerellik ve özgünlük kavramlara yöneliktir (Atalay, 2015,s.4).

1980 kuşağı içerisinde değerlendirdiğimiz, A. Karoğlu, usta sanatçılarda gerçekleştiği gibi, kendine ait tarzı ve kimliği ile var olmak için çalışmıştır.

Çağdaş Türk resim sanatının önemli alanlarından olan resim sanatında ülkemizi temsil eden sanatçılardan birisi olan sanatçı, A. Karoğlu eğitimci kimliğinin yanında sanatçı kimliği ile tanınmış bir ressamdır. Resimlerinde doğa, insan ve kendi hayatı temel çıkış noktası olmuştur. Coşkulu bir ifade dili ve canlı renk karşıtlıkları doğadan aldığı kesitleri soyutlanarak leke renk dengesi ile mekanları stilize eder. Karadeniz coğrafyası büyüdüğü yerdir ve buraya ait birçok imge tablolarının konusu olmuştur. Alaybey Karoğlu'nun eserlerinde, mavi ve mavinin çeşitli tonları, kurgusal bir şekilde önemli bir yer tutmaktadır. Bu kompozisyonlarda, doğanın imgeleri soyutlanmış biçim ve mekanlara dayalı leke ve biçimlerle ifade edilmiştir.

Savaş, 2013'e göre, Sanatçının eserlerindeki, Figürler arkadaş canlısıdır, sıcaklığı sizi gülümsetir. Onun kurgusu bilgedir. Yaşanmışlıklar sizi farklı zamanlara taşır. Resimlerinin üzerine şiir de okunabilir ama renkli dünyasının hakkı Sultan Murat Yaylası'nın sisli yamaçlarından yükselen sevdalık türkülerinin seslendirildiği kemençenin yürek burkan ezgisidir.

Sanatçı, resim eserlerinde kendine özgü ve kişisel bir biçim, yorum ve tekniği benimseyerek soyutlamalara odaklanmaktadır. Eserlerinde, tanınabilir nesneleri gerçekçi olmayan bir şekilde tasvir ederek soyutlamacı bir biçim ve kompozisyon anlayışı sergilemektedir. Bu şekilde, nesnelerin ve manzaraların tanınabilir hallerinden büyük ölçüde dönüşümüne izin verirken, kendi kişisel yaratıcılığını ifade etmektedir.

Sanatçının resimlerinin tümünde görülen kompozisyonadaki leke ve doku kişisel bir tercihtir. Dışavurumcu, duygusal anlatım ile Sanatçının yaşadığı coğrafya ve kültürün tüm ayrıntılarını resimlerine yansıtmıştır. Renk paletinde duyguların anlatımına yönelik bir tercih olmakla birlikte soyut resmin oluşturduğu resimsel yapı görülmektedir.

A. Karoğlu, düşüncelerini ifade ederken renkleri uyum ve zıtlıklar içinde kullanmıştır. Çizgi ve leke amacına hizmet eden bir birliğe sahiptir denilebilir.

Aydın Ayan resimlerinde denizi şöyle anlatmıştır: “Alaybey’in resimlerinde deniz bir yanıyla bağlarını koparma, sınırlarını zorlama bukağılarını kırma, özgürleşme isteği, öte yanıyla köklerine bağlanma gereksinimi, memleket özlemidir” (Ayan, 2013, s. 53).

Çocukluğunu geçirdiği, Trabzon’da doğup büyümenin etkileri, doğa ve insan etkileşimini gözlemlemenin sanatına yansıdığı düşünülmektedir. Bu değerlendirme

ışığında, Sanatçının resimlerinde doğaya ait deniz ve toprak temasını kullanarak iki farklı duygu ve düşünceyi kesiştirdiği buradan bir gerilim ürettiği söylenebilir. Bir yandan da kullandığı imgelere yüklenen anlamlar ile özgürleşme isteğini sembolize eden bir yaklaşım vardır denilebilir. Deniz sanatçının köklerine bağlanma gereksinimini ve memleket özlemini de simgeliyor, soyutlamacı bir tavır kişisel betimleme araçlarında, memleketine olan özlemi dile getiriyor olabilir.

Sanatçı, sanatçılara ait kimlik arayışına odaklandığı, konuşmasında; önceliğini Sanatçının kendi kimliği ile ilgili bir yanıt bulması gerektiğini ve bu yanıtın sübjektif, kendine ait olduğunu dile getirir. Bu ifadeler, sanatçının kendine ait bir tarz ve kimlik geliştirmek için resimlerindeki renk, çizgi ve biçim kullanımını vurgular. Sanatçının yaratıcılığı, içinde bulunduğu coğrafya ve kültürel etkinin, bu bağlamda uyumlu olması gerektiğini vurgular niteliktedir. Sanatçı kendi kimliğini ifade ederken aynı zamanda toplumsal ve kültürel bağlamda duruşunu sürdürmeye önem gösterir.

Aynı Sanat eseri, insanlar tarafından, farklı şekillerde algılanabilir ve yorumlanabilir. Her izleyici; kendi deneyimi, duygusal durumu ve düşünsel arka planıyla bir eseri farklı şekillerde değerlendirebilir. Bu çeşitliliği, sanatın zenginliğini ve çekiciliğini oluşturan bir benzersizdir. Sanat eserleri, aralarındaki iletişim ve etkileşimi yaratan, farklı kullanımların ve perspektiflerin paylaşılmasını sağlar.

Bünyamin Balamir, A. Karoğlu'nun resimlerini şöyle ifade eder:

“... Resim yapıyor, resimleri çoğalıyor zamana katkıda bulunarak. Onun çalışmalarında, resim düzeni üzerinde yer alan figürlerin yoğunlaşıp seyreltilmesinin neden olduğu durağan dengenin kasıtlı olarak bozulmanın etkisi olan devinim görülmektedir. Söz konusu devinim, onun bilgi edinme sürecinin dayanağı ve itici gücüdür. Bu süreç içinde özne ve nesne ilişkisinin niteliğini ise öz benliğinin duygularını belirliyor. Alaybey Karoğlu, bilgi ve nesneyi gerçeklik ilişkisi içinde yapıyor resimlerini. Nakaratı olmayan şarkılar gibi yapıyor” (Balamir, 2013, s. 57).

1.4. Sanatçı Alaybey Karoğlu'nun Eserlerinin Altında Yatan Düşünsel ve Kültürel Bağlamlar

A. Karoğlu, 1950'li yıllarda başlayıp 2000'li yıllara kadar süren yağlı boya eksenini biraz da kendi yaptığı beyaz boyayla, farklı dokuları ortaya çıkardığı yine köy kent görüntülerini içeren ama bunun optik görünümün dışına taşıran bir anlayışla

resimler yapmıştır. Beyaz boyayı daha fazla kullandığı resimler “özgün bir dönem” eserleri olarak da değerlendirilebilir.

“1994-1995 yılları arasında eserlerinde bir önceki çalışmaları ile sonraki çalışmaları arasında geçiş köprüsü olabilecek özellikler taşıyan yine yağlı boya ağırlıklı biçim kurgusunun ağırlık kazandığı bir ifade tarzı vardır. Daha sonraki çalışmalarında büyük akrilik soyutlamalar ile 2 (iki) metrelik resimler meydana getirmiştir. Bu çalışmalar çeşitli sanat merkezlerinde İstanbul ve Ankara’da farklı galerilerde sergilenmiştir” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçının çalışma biçiminde, özgür bir eğilim ve içten gelen bir yorumlama özelliği mevcuttur. Doğa izlekleri, saf, naif ve temiz bir şekilde ifade edilir, ancak tamamen sanatçının içsel duygularına göre yorumlanan resimler olarak değerlendirilebilir. Erken dönem eserlerinde, ağırlıklı olarak yağlı boya kullanılır. Sanatçının tablolarında non-figüratif bir anlayış hakimdir ve insan figürü neredeyse hiç bulunmaz.

A. Karoğlu, eserlerini ve figür soyutlamalarını şöyle anlatmıştır:

“Resimlerimde insan yok denecek kadar azdır. Bunun nedenini ben de bilmiyorum. İnsana göre doğada varlığını sürdüren canlıların yaşama dair hesapları olmadığını biliyoruz. İnsanların ise bilinçaltılarının davranışlarını yönlendirdiğini ve zaman zaman bilinmeyen yönlerini; onu üzen, yoran, mutlu eden ve bunlara benzer birçok duygunun sanat yardımıyla dışa vurduğumuzda bir gerçektir. Ben de resimlerimi oluştururken iç dünyanın sınırsızlıklarından besleniyorum. Özellikle dünyaya geldiğim ve kültüründen beslendiğimiz coğrafyanın geleneklerini ve dini inançlarını inceledim. Öğrendiklerim iç dünyamı ve dolayısıyla günlük yaşam şeklimi etkiledi. Türk dünyasının ve İslam felsefesinin sınırsızca sonsuzluk arayışının resimlerime ve fırça vuruşlarıma yansıdığının farkındayım. Ancak resim yaparken bu duyguları bilinçli bir denetimle yapmamaktayım. Spontane olarak renkler ve biçimler birleşerek ortaya eserlerim çıkmaktadır.

Figürü az kullandım eserlerimde. İnsanın sürpriz yapabilen beklenilmeyen yönünün olduğunu biliyorum. Dolayısıyla bazen yanıltıcı olduğunu, bazen sürprizler yarattığını, bazen insanı ve ahlaki değerlerin dışına çıkan, içten pazarlıklı olmasını da görüyorum. İnsanın hırsı ve nefesine yenik düşmesi, yalan söylediği, kurgular yaptığı, manevralar yaptığı noktasında insanın bilinen ama görünmeyen öteki yüzünü vurgulamaya yönelik bir kaçış mı vurguladıklarım bilmiyorum.

Onun yerine sonsuz sınırsızlığa doğru giden, belki bir macera arama gibi özetlenebilecek belki Tanrı’yı arama gibi özetlenecek gerçeği ama mutlak gerçeği somut duyularla algıladığımız bir gerçeğin dışında bir gerçeği, kavramı, bir eylemi ele alarak düşünülebiliriz. Doğa yine devam ediyor ama bu doğa, saf bizim gördüğümüz doğa değil; uzayda bunun içinde bilmediğim görmediğimiz ama var olma noktasında birtakım bilimsel araştırma ortaya koyar. Tek hücreliden tutun mikroorganizmalardan makro aleme kadar tüm bilgiyi dünyamızı meşgul eden, dolduran tüm var olanların hepsi insan için bir alem taşıdığını düşünün. Hepsi bu noktada gidiyor” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

A. Karoğlu’nun resimlerinde tasarım eskizi olmamasının nedenleri akademik bir dille şöyle ifade edilebilir: A. Karoğlu, resimlerinde spontane ve duygusal bir yaklaşım benimsemektedir. Bu yaklaşım, deneyimsel bir amaç güderek, hız ve hareketin özgürlüğünü sağlamayı ve doğal ve doğrudan bir ifade yaratmayı hedeflemektedir. Bu nedenle, resimlerinde önceden belirlenmiş bir tasarım eskizine

ihtiyaç duymamaktadır. A. Karoğlu, resimlerini bir süreç olarak görmektedir. Resimlerini tuvale başladığı anda bitmiş olarak değil, tuval üzerinde geliştirdiği ve olgunlaştırdığı birer eser olarak kabul etmektedir. Bu nedenle, resimlerinde planlarını zihinde ve tuvalde gerçekleştirmektedir. Tasarım eskizi, bu sürecin doğallığını ve canlılığını bozabileceği için kullanmamaktadır.

Eskiz yerine sanatçının resmi, süreçle olgunlaşır, tamamlanır. Planlar zihinde ve tuvalde gerçekleşiyor gibi gözükmemektedir. Resmin kendisi eskiz olarak olgunlaşıyordu. Bu, dışavurumcu birçok sanatçının alışılmış bir yöntemlerinden birisidir. A. Karoğlu resme başlarken sürecini şöyle anlatıyor:

“Resme başlarken önceden tasarlanmış bir eskizim yok. Neyi yapacağımı bilmeden başlıyorum resme. Bu güzel bir şey aslında, tüm benliğimle tualin yüzeyinde bir mücadele veriyorsun ya da madde ile mücadele ana biçim vermeyle bir mücadele veriyorsun. Bunun nereye gideceğini evrileceğini bir adım sonrasında bilmiyorsun bilsem yapmazdım zaten bu işi” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Alaybey Karoğlu, sanat felsefesini içsel bir ifade, özgünlük ve deneyimsel yaklaşım üzerine kurmuştur. Sanatçı, resimlerinde kendi kişisel deneyimlerini, duygularını ve düşüncelerini özgürce ifade etmeyi hedefler. Akademik sınırlamalardan uzaklaşarak, tuval üzerinde deneyimsel bir yaklaşımla kendi iç dünyasını aktarmayı ve bu içsel keşiften doğan sanatsal ifadesini özgün bir şekilde şekillendirmeyi amaçladığı düşünülebilir.

A. Karoğlu'nun sanat felsefesi, akademik sınırlamalara meydan okuyarak özgürlüğü ve içsel ifadenin gücünü vurgulayan özgün bir yaklaşımdır. Sanatçının tuvalle "savaşıp" eserlerini oluşturması, sanatın canlı ve dinamik yönünü öne çıkarır. İzleyicilere duygusal ve estetik açıdan etkileyici bir deneyim sunmaya çalışan bir sanatçı portresi çizmektedir.

Üretim süreçleri içerisinde eserleri gelişmiş, değişmiş ve olgunlaşmıştır. Fazlalıklar atılıyor eksikliği tamamlanıyor ama resim sonlanmıyor. Yeni resmin argümanlarını etkilemek için resimlerin her zaman değişebilen bir yönü olmaktadır. A. Karoğlu'nun çalışmalarında önemli olduğu düşünülen özelliklerden bazıları da eskizler, karakalemler ve farklı çizgiler kullanarak yaptığı etütlerdir.

Kaligrafik izlerin belirginleştiği çalışmalarında, imgelerin, plastik unsurların stilize edilerek leke, renk, doku, çizgi olarak mekân içinde istif edildiği gözlemlenir. Resimlerinde somut kaligrafi yoktur ama resimlerinin genelinde kaligrafik jestler bir biçimde kendini gösterir. Resmin yakalanmasında, lekenin ortaya çıkmasında, irili

ufaklı tekrarlarla, detaylarla, dikey formlarla, mekân ve mekânsızlık kavramıyla, renk kontrastlarıyla kendiliğinden ortaya çıkan harmonik yapıya dönüşür.

A. Karoğlu felsefesini şöyle anlatmıştır:

“Bunları önemseyen, bunları kabullenen bir gelecekte geldiğim için İslam felsefesinin soyutu ön planda tutan, evreni var olan aşamanın dışına taşan ve burayı yani dünyayı gelip geçici bir âlem sayan tarafına inanıyorum. Tıpkı Platon'un yaklaşım biçimi gibi” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçı soyut olanı, evrenin kalıcı olanın ahiret olduğu düşüncesini benimser ve bunu Platon'un yaklaşımına benzetir.

Burası ‘görüntüler dünyası’, ‘idealar dünyası’ şeklinde bu dünya gelip geçici, belki kalıcı olanın ahiret olduğu noktasında olan yaklaşım biçimim, bu evreni yok sayan anlayışla paralellik gösteren bir yaklaşım biçimi, diyebiliriz. Ben somut olanı tercih etmiyorum. Bunun dışına taşan oluşumları, soyutu soyutlamayı daha etkili buluyorum. Bu bilinçli bir şey değil. Türkiye’de sanatsal yaratıya sanatçının özgürce yaratma biçimlendirme yetisiyle oluyor (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçı, İslam felsefesinin soyut kavramlarını ve evrenin kalıcı olanın ahiret olduğu düşüncesini benimserken, Platon'un yaklaşım biçimine benzer bir düşünce yapısına sahip olduğunu belirtiyor. Sanatçı,

“Tarihsel, geleneksel yaşamdan coğrafyaya, benzeri pek çok faktörün insanı insan yapan tüm etmenlerin tamamını ortak ekonomik izlerin olduğunu düşünüyorum. Belki de burada bir itici gücünün özellikle Türkiye’de, sanatsal yaratıcılığın temelindeki eksikliğin tamamında İslam’ın, sanata karşı tutumunu ortaya koyan, çağdışı ilkel anlayışın egemen olduğu bir dönemde yaşamış olduğumuzun reaksiyon olarak görünümüdür” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Türkiye’de sanatsal yaratıcılığın ve özgürlüğünün, geleneksel ve tarihsel yaşamın yanı sıra İslam’ın sanata karşı tutumu nedeniyle engellendiğini düşünen sanatçı. Ancak, sanatın aslında İslam’ın bağrından çıkan muhteşem bir sanat disiplini olduğunu ve insanlara özgür düşünme imkânı sağladığını ifade etmektedir.

“Çünkü sanatın Türkiye’de arzu edilen düzeyde olmaması en önemli engelin, din faktörünün ya da İslam sanatının engelleyici, yasaklayıcı hükümlerinin olduğu külliye yanlıştır. Biçimsel hiçbir şey yoktur Kur’an’ın ya da hadislerin hiçbirinde tasviri yasaklayıcı hüküm olmadığı gibi aksine teşvik edici unsurları vardır. Bütün sanatların dinin bağrından çıktığı gibi muhteşem bir sanat disiplini gibi İslam’ın bağrından çıkmıştır. Hatta İslam’ı yok saydığımız gibi, geride sanat diye bir şey kalmıyor. Çünkü insanlara özgür sonsuz, sınırsız bir şekilde düşünme zemini ve imkanını sağlıyor. Sanatçıların, nesneyi yeni bir kısıtlayıcı hüküm olarak ortaya koymalarından kaynaklanan bir oluşa karşı tepki olarak düşünülebilir. Resim yapma süreci çok şuurlu bir denetime tabi olmuyor insan o coşku ve heyecanla eser ürettiği için yaptığı açıklamada zorlanıyor. Ancak bunu algılayan anlayan kişi fark edebilir, yorumlayabilir. O benim işim değil ben eser üretiyorum, sözüyle aslında sanat anlayışını ve sanata bakış açısını net biçimde ifade etmiştir” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçı, resim yapma sürecinin insanda şuurlu bir denetim altında olmadığını, coşku ve heyecanla eserin ortaya çıktığını ifade eder. Sanatçılar, nesneyi yeni bir kısıtlayıcı hüküm olarak görerek, bu duruma tepki gösterirler. Sanatın yaratıcı sürecinde, sanatçılar eserlerini üretirken duygusal ve içsel bir yaratım süreci yaşarlar. Bu yüzden açıklamaları sırasında bazen kelimelerle ifade etmekte zorlanırlar. Ancak anlayışlı ve duyarlı bir izleyici, sanatçının ifade etmeye çalıştığı mesajları algılayabilir ve yorumlayabilir.

Sanatçının aktör rengi mavi ve mavinin tonlarıdır. Maviyi ağırlıklı olarak tablolarında kullanır. Mavi renk, ressam A. Karoğlu'nun paletinde farklı ritimlere dönüşür. Birçok farklı değer (ton) içeren ritmik ve tonalite ile ifade edilir. Bu, A. Karoğlu'nun resimlerindeki mavi renk kullanımının çeşitli tonlar ve değerlerle zenginleştirilerek ve ritmik bir şekilde aktarıldığı anlamına gelir.

“Yaklaşık 30 yıl önce açtığım bir sergi vardı serginin adı Mavilerin Türküsü’ydü Konya’da açtığım bir sergiydi. Mavi egemendi, maviyi çok seviyorum. Mavi, dostluğu, dürüstlüğü simgeliyor. Mavi Türk’tür, mavi sınırsızdır, mavi gökyüzüdür, mavi ummandır, mavi ilahi değerın temsilidir” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Görsel 1. Alaybey Karoğlu, “Mavi Türkü”, (90 x 110 cm, T.Ü.Y.B, 2007, Özel Koleksiyon)

Elmas, 2013, s. 103’ e göre, Sanatçının özgün ve içgüdüsel olarak tasarladığı duygusal yüklü tablolarında kendine özgü bir renk anlayışı bulunmaktadır. Mavi rengi önemser ve özellikle çeşitli mavi tonlarını kullanarak yüzeyde duygusal ve melankolik bir atmosfer yaratır. Geniş, koyu mavi alanlar ve onun nüanslarıyla oluşturulan bu duygusal ve melankolik hava, bazen ince kontrast renklerle, bazen de sıcak renkler olan sarı, turuncu ve kırmızıyla hızlı bir şekilde değişir, gerilim ve ritim kazanır. Tıpkı Karadeniz’in durgun ve hırçın yüzeyi altında insanın sessiz ve sakin görünümünün ardında ne kadar heyecanlı ve coşkulu olabileceğini vurgulamak istercesine...

Sanatçının amacını, sanat eserini oluştururken içsel öğeleri ve ifade etmek istediklerini iletmektedir. Sanatçı, nesneleri yaratırken kendini ifade etmek ve izleyicilerinin bu ifadeyi algılamasını, yorumlamasını ve anlamasını hedefler.

II. BÖLÜM

ALAYBEY KAROĞLU’NUN RESİMLERİNDE DOĞA ve SOYUTLAMA: ANLAM, İFADE VE BAĞLAM İLİŞKİLERİNİN ANALİZİ

2.1. Alaybey Karoğlu’nun Resimlerinde Doğa

İlk çağlardan bu yana doğadan etkilenen sanatı biçimlendirme ve anlamlandırma çabası, doğa ve soyutlamaları bağlamında sanatın temel konularından biri olarak sürekli incelenmektedir.

Resim sanatın ilk örnekleri, bilindiği kadarıyla, mağara duvarlarına yapılan resimlerdir. Mağara sanatından günümüz çağdaş sanatına kadar geçen süreçte, sanatın evrimi özgür bir ifade dili ile sentezlenir ve yorumlanır. Bu süreç, insanlık tarihinin sanatsal ve kültürel gelişimine önemli bir perspektif sunar.

Doğaya ait bütün canlı ve cansız varlıklar, insanlar üzerinde derin etkiler bırakarak önemli bir sanatsal ifade kaynağı olmuştur. Bu etkileşim, tarih boyunca sanatçıları, yaratıcı zihinleri ve sanat eserlerini oluşturan kişileri büyülemiştir. Doğanın güçlü ve çeşitli unsurları, sanatçıların duygusal, estetik ve felsefi deneyimlerine ilham kaynağı olmuş ve onların eserlerinde yansımıştır.

Resim, sanatçının duygu düşünce ve estetik görüşünü teknik bir dille ifade etme yetisidir. Aydın Ayan, (1953-...) A. Karoğlu’nun resimlerinde doğayı şöyle anlatır;

“Doğanın başat bir konumda olduğu bu üretimlerde karşıtlıkların önemli bir işlevi vardır. Gökyüzü ve deniz gibi yatay konumdaki doğa parçalarına karşıt olarak konumlandırılan insanlar, tekneler, yelkenliler, ağaçlar vb. gibi diğer elemanlar kompozisyonun oluşumunda önemli işlevler yüklenirler. Bu elemanlar hem konumlandırılış biçimleri hem de oluşturulma sürecindeki soyutlama dozları ile parça bütün ilişkisinin kurulmasının yanında zaman-mekân ilişkisi açısından da işlevselleşirler” (Ayan, 2013, s. 55).

A. Karoğlu'nun resimlerinde farklı üslupsal veya dönemsel değişimler gözlemlenmiştir. Sanatçının kariyeri boyunca zaman içinde gelişen sanatsal yaklaşımlar ve farklı dönemlerdeki etkileşimler, eserlerinde belirgin bir çeşitlilik ve evrim sergilemiştir.

A. Karoğlu'nun eserleri, resmin temel özelliklerini teknik bir maharetle kullanarak sanatçının duygu, düşünce ve estetik görüşünü ifade etme yeteneğini sergilediği gözlenmektedir. Karadeniz'in zengin renklerinden lacivert ve mavinin birçok tonunu ve yaşamın doğal döngüsünü kompozisyona dahil ettiği diğer imgeler halinde yansıtırken, usta fırça tekniği ve coşkulu renk paletiyle biçim, leke, soyutlama ve doğa soyutlamalarına dönüştürdüğü gözlenmektedir.

A. Karoğlu doğayı, soyutlamalar olarak nesnelerin gerçekliğinden uzaklaştırarak, biçimleri daha fazla sadeleştirerek, kendine ait imgeler halinde, renk ve leke değerleriyle, fırça vuruşuyla, duygusal ifadesini ön plana çıkarmıştır.

Sanatçının resimlerinin üzerindeki renk ve leke dağılımı, onun doğa karşısındaki özgür ifadesini yansıtan önemli bir sanatsal özelliktir. Sanatçı, renk paletini ve lekeleri kullanarak doğadan ilham almıştır ve eserlerinde bu unsurları özgün bir şekilde ve kişisel ifadesiyle birleştirdiği görülmektedir.

A. Karoğlu'nun resimlerinde, doğadan gerçekliğe bağlılıktan uzaklaşarak, plastik unsurların öne çıktığı ve lirik bir anlatıma dönüştüğü gözlemlenmektedir. Sanatçının eserlerinde doğa unsurları, soyutlama ve kişisel ifadeyle birleşerek kendine özgü bir sanatsal üslup oluşturur.

Resimlerdeki taka-sandalların gerçeğe benzeyen görüntüleri soyut tasvirlerdeki gerçek benzerliklere atıf da bulunmuştur. Dolayısıyla bu nesne inşasının yönü bana göre soyut izlenim ile bir çizgi ve bir lekese üslupla gerçekleştirilmiştir (Atalay, 2015, s. 4).

Bu dönem çalışmalarında, bazı nesneleri soyutlamadan plastik unsurların kurgusuyla izleyicinin de etkileşim kurabileceği bir yorumla ifade etmiştir. Sandallar onun tuvalinde uçan kelebekler gibi masalsi bir yorumla stilize edilmiştir.

Karadeniz'in hırçınlığını, dalgaların coşkusu, takaların oluşturduğu ritmi kendi imgesel dünyasına ait görüntülerin yeniden oluşturulduğu resim yüzeyinden, kişisel biçimleri ile ifade etmiştir. Duygular, hayal gücü ve sanatçıya ait bağlamlarla biçimler doğa soyutlamalarının birer figürü haline dönüşmüştür denilebilir. A.

Karoğlu, kendine özgü doğa gerçekliğini, soyutlamalara dönüştürmüştür. Kurgusal yorumlamaları; renkle, lekeyle, çizgi, ile kendine has biçimleri ile kişiselleşmiştir.

Sanatçının resimlerine yoğun renkli ve geniş yüzeylere yayılan zıt renklerin bir arada asimetrik dengelerle kompozisyona dair birliğin arandığı gözlemlenmektedir. Bu, sanatçının resimsel ifadesinde renklerin etkileyici bir şekilde bir araya getirildiği ve kompozisyonda kişisel bir üsluba bağlı denge oluşturmak için asimetrik düzenlemelere başvurulduğu biçiminde yorumlanabilir.

Sanatçının doğaçlamacı fırça üslubu, resimlerine dinamik müdahaleler ve jestüel etkiler ekler. Sanatçı, fırça darbelerini ve hareketleri her zaman son kararını vermek isteği gibi yorumlanan, spontane tekniğe sahip, duygusal ve içten gelen bir ifade sağlar biçiminde yorumlanabilir. Bu doğaçlamacı yaklaşım, resimlerine canlılık ve enerji katarak, izleyicilere güçlü bir resimsel deneyim sunar.

Ayrıca, resimlerde kullanılan boya atımları veya damlatımları, kompozisyona doğaçlamacı ve deneyimsel bir boyut ekler. Bu etkiler resmin diğer elemanlarından farklı ve zenginlik katmaktadır. Sanatçı, boya atımları veya damlatmalarıyla resme rastlantısal etkiler ve tesadüfî dokunuşlar ekleyerek, resmin sınırlarını genişletir ve resimsel ifadenin derinliğini artırdığı söylenebilir.

Bu resimsel yaklaşımlar, resimlerde deneyimsel bir boyutunda olduğu ve sanatçının duygusal ifadesini aktarmadaki araçlardan birisi olduğu söylenebilir. Aksiyon olarak, Sanatçının resimlerindeki zıt renklerin canlılığı ve asimetrik dengeleri, eserlere dinamizm ve güçlü, kişisel ve deneyime dair bir görsellik kazandırır. Aynı zamanda doğaçlamacı fırça üslubu ve jestüel etkiler, sanatçının iç dünyasını ve duygusal yoğunluğunu izleyiciyle paylaşır.

A. Karoğlu'nun paletinde yer alan renkler arasında lacivert, mavi, mor, sarı, kırmızı, siyah ve beyaz geniş kullanıma sahip olan renklerdir. Bu renkler resimlerindeki üslubun belirginleştiği, onu başka ressamlardan ayıran bir niteliğe de sahiptir. Bu renklerin bir arada kullanımı, sanatçının eserlerinde dikkat çekici kişisel bir renk spektrumu oluştururken, farklı duygusal ve estetik deneyimler sunar.

Renge dayalı derinlik yanılsaması, sanatçının soyutlamacı bir yüzey yaratmasına rağmen paletini de dikkate alır. Görsel 2'deki örnekte görüldüğü gibi, kırmızı renk, doğadaki renk konumlandırmasına ters bir biçimde arka plan olarak

yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Ön planlarda ise daha soğuk renkler, mavi ve mor, asimetrik bir denge arayışıyla kullanılarak resmin kompozisyonu oluşturmuştur.

Sanatçı da lacivert, mavi ve kırmızı renklere ait zengin valörler, sanat eserlerindeki dışavurumcu renk kullanımının ve görsel etkileme amacının belirgin unsurlarındandır. Soğuk renklerden Mavi, genellikle durağanlık, özgürlük ve ferahlık, sakinlik ve sonsuzluk ile ilişkilendirilirken, kırmızı ise renklerin arasında en uyarıcı ve dikkat çekici olanıdır. Bu iki renk arasındaki birleşim, sanatsal çalışmalarında zıtlığa ve asimetrik denge ve etkileşimi yansıtan önemli bir etken olabilir.

Neredeyse, renk-ışık tayfinin iki zıt ucunda bulunan renkler arasındaki ilişkinin bu bağlamda değerlendirilmesi, resimde duygusal bir anlatımın çarpıcı bir şekilde ortaya konulmasını sağlar. İki renk, soğuk ve sıcak renkler arasında oldukça belirleyicidir ve resimde güçlü bir karşıtlık oluşturarak izleyicinin dikkatini çekmektedir. Sanatçının duygusal bağlamları ve plastik tekniğinin imgelerini yansıtan bu tercih ve uygulama derin bir duygusal etki yaratma amacı taşıyor olabilir. Koyu renkler, yoğunluğu ve dramatikliği ile resimdeki duygusal ifadeyi vurguladığı düşünülebilir ve mavi ve kırmızı, gri ölçekte değerlendirildiğinde en koyu renklere dendir.

Beyaz veya gri tonların kullanımı, resimdeki renklerin derinliğini ve etkisini dengeleyerek sanatçının duygusal anlatımını daha vurgulu hale getirir. Bu nedenle, iki koyu renkle birlikte beyaz ve gri tonlarının kullanımı, resimdeki plastik etkiyi güçlendirir ve sanatsal ifadenin yönünü belirler. Bunun yanında, beyaz ve gri tonları, bu iki koyu rengi dengeleyen ve resimdeki lekeseelliği açık, orta ve koyu tonlar arasında sınıflandıran plastik bir etki yaratır. Beyazın boşluk ve sessizlik yaratması, böylesine hareketli ve yoğun bir kurgunun dinlenme noktası olarak izleyicide etkide bulunma amacı taşıyor, denilebilir. Gri tonların nötrallitesi 'de resimdeki koyu renklerin yoğunluğunu yumuşatarak görsel dengede asimetrik bir savunma yarattığı gözlemlenebilir. Bu en açık leke ve tonlar, resmin kompozisyonunda yavaşlatıcı bir etki yaratarak izleyiciye resmi incelemek, düşünmek ve hareketli biçim ve renkleri daha fazla irdelemek ve etkili hale getirmek için zaman ve alan verir.

Sanatçının dışavurumcu, duygusal, soyutlamacı yaklaşımı, resimde geleneksel figürlerin ve nesnelerin yerine soyut, non-figüratif şekillerin tercih edilmesiyle belirginleşir. Ancak renge dayalı derinlik yanılsaması, renklerin perspektif ve konumlandırma açısından etkili bir şekilde kullanılmasıyla, resimde izleyicinin

gözünde, tersine bir derinlik ve uzam hissi oluşturur denilebilir. Kırmızının yoğun kullanımı, arka plana uzaklık ve vurgu yaratırken, mavi ve mor gibi soğuk renkler ön plana çıkarılarak resimde denge ve hareket yaratılmıştır.

Görsel 2. Alaybey Karoğlu, “Doğa Çeşitlemesi III”, (50 x 35 cm, T.Ü.Y.B., Özel Koleksiyon, 2013).

2.2. Alaybey Karoğlu’nun Resimlerinde Soyut Düzenlemeler

Soyut resim, izleyicinin duygusal tepkilerini, hayal gücünü ve yaratıcılığını harekete geçirir. Sanatçılar, nesneleri oluştururken renklerin yönergelerini, çizgilerin ritmini, form ve lekenin dengesini ve uyumunu kullanarak soyut bir ifade ortaya koyarlar.

Soyut resimde sanatçının amacı, formları, biçimleri, çizgileri ve renkleri düzgün bir yüzey üzerine yerleştirerek doğru kompozisyonlar elde etmektir. Soyut sanat doğayı ortadan kaldırmamış ve onu tamamen farklı bir şekilde açıklamıştır (Erden, 2013, s. 18).

Renk, çizgi, kütle, ton gibi çeşitli form öğelerinin bilinen nesnelere benzemeyecek şekilde kullanılması sonucu ortaya çıkan üçgen, daire, kare gibi şekillerle veya amorf formları kullanarak oluşturulan düzenlemeler... Soyut sanat tamamen hayal ürünü olabileceği gibi, kademeli olarak geliştirilerek ve arındırılarak da ortaya nesnenin doğadaki şekli çıkabilir (Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 1997, s. 1689).

Soyut resim çalışan sanatçı, doğayı yorumlayarak ve iç dünyalarından aldıkları esinle, nesneleri veya figüratif öğeleri birebir temsil etmeyi değil, kendi iç dünyalarının etkilediği kavramlar üzerinde eserler üretmektedir. Sanatında, görsel öğeleri kullanarak soyutlamaya ve duygusal ifadelere odaklanmaktadır, denilebilir.

Türk resim sanatı ile kendi toplumsal yapı dinamiklerini birleştirerek, bir sentez elde etmeye çalışırken geleneğin, çağdaş yorumunu da içinde barındıran insanımızı ve toprağımızı görsel olarak anlatmak istediler. Öte yandan 1950'den sonra uluslararası ilişkilerin artması, kültür-sanat etkileşimleri, iletişim araçları ve yöntemlerin dinamizmlerine uygun olarak ivme kazanması onu artık sadece kendi çevresi ve kültürüyle sınırlı olmaktan çıkardı. Uluslararası kültür sanat yarışması sanatçılarımızı etkilemiş, yaratıcılıklarını kendi kişilikleri doğrultusunda özgünlük ve yenilikçilik kavramlarına odaklamalarına neden olmuştur (Ersoy, 1998, s. 33).

Sanatçının elinde yeniden şekillenen doğa, sanatçının iç dünyasının bir parçası haline gelir. Sanatçının soyutlama sürecinde form, çizgi ve renkler doğanın formuyla uyum içindedir. Sanatçıların tarzlarına göre farklı anlatım biçimleri farklılık gösterebilir.

A. Karoğlu'nun kendi kültürel dinamikleriyle bir sentez oluşturarak bu bağlamda eserlerinde özgünlük, yenilik arayışıyla soyutlamalara yöneldiği gözlenmektedir. A. Karoğlu'nun soyutlamalarında, kurgulanmış konulara ek olarak doğaçlama düzenlemeler yapıldığı ve eserlerinde estetik duygusunu ve saf plastik ifadeyi kullanarak betimleyici doğayı bilinçdışı soyutlamalarla tasvir etmiştir denilebilir.

Leke ve biçimle imgelerin izleyiciye aktarılması, doğanın ritmini temsil eder. Soyut resimlerde doğanın akışı ve düzeni, görsel unsurlarla izleyicilere yansıtılır. Bu sanatsal anlatım, doğanın gücünü ve hareketini kısa ve etkili bir şekilde ifade eder. Doğayı, soyutlama çabası ve çağdaş sanatçı tavrıyla, A. Karoğlu'nun, renk ve ışık senfonisi biçiminde yorumlanacak bir yaklaşımı vardır ve kişisel görüşme cevaplarından anlaşıldığına göre, evrenselden ve gelenekten kopmadan kendi özgün tavrıyla soyutlamalarını stilize ettiği belirtilmiştir.

Atalay, (2021). e göre, Soyut resim çalışan sanatçı, eserlerinde doğadan ayrılarak kendi iç dünyasını keşfeder. Sanatçının çevresinde gördüğü her nesneyi gördüğü gibi temsil etme amacını ortadan kaldıran soyut sanat; şekil, renk vb. çeşitli plastik elemanların bileşimi ile kendi ifadesini oluşturur. "Resimde soyut kavramı canlı, cansız nesne ve doğa kaynaklı imgelerin aslından ayrılmış- soyulmuş, gerçek görüntüsünden ayıklanmış bir dil olarak biçim-renk vb. plastik dile aktarılmasıdır" (Atalay, 2021, s. 3).

Aydın Ayan’a göre, sanatçının eserlerindeki soyutlama, “... resimlerinde bazen çizgi ile oynayan, bazen açık koyu ile kaynaşan, bazen de renk ile coşan doğa soyutlamalarının görsel dile dökülmüş lirik anlatımları olarak yaşam bulmakta, anlam kazanmaktadır” (Ayan, 2013, s. 53).

Sanatçın eserlerinde, form, çizgi ve renkler, doğanın biçimlerinden ilham alır ve sanatçıya has bir biçimde yeniden üretilir. Sanatçıların tarzlarına göre anlatım biçimleri de farklılık gösterebilir. Sanatçının elinde yeniden şekillenen doğa, sanatçının iç dünyası ile sentezlenmektedir.

A. Karoğlu, soyutlamalara yönelirken kültürel öğeleri ile bağlam içinde olduğunu belirtmiştir. Soyut resimlerinde, kendi kültürel yaklaşımını ve kişisel deneyimlerinden ilham alarak, soyut imgeler oluşturmuştur.

Sanatçı A. Karoğlu, sanata kendini kişisel bir yaklaşımla farklı bir perspektiften bakmıştır denebilir. İkinci dönem resimlerinde, yalın bir görsel anlatım dili benimsemiştir. Bu dönemde, doğa izlekleri, çizgisel ve lekesel bir dil kullanılarak oluşturulmuştur. Ancak ilerleyen süreçlerde renklerin etkisi artmış, daha güçlü ve belirleyici hale gelmiştir. Formlar, lekesel "asimetrik manzara" kompozisyona dönüştürülmüştür.

Görsel 3. Alaybey Karoğlu “Mavi Türkü IV”, (T.Ü.Y.B. 90 x 110 cm 2005)

Ressamlar kişisel duygu ve hislerini anlatmak için renkleri kullanırlar. Ressamların tabloları, o nesneye karşı hissettiklerini renk tonunda değil, kendi duygularından yansıtır (Bigalı, 1999, s. 231).

Görsel 3, “Mavi Türkü” eserinde kullanılan koyu maviler sanatçının ruh halini ve doğa, kültürel bağlamlarının etkisi altında duyguları temsil eder biçimde yansıtılmıştır. Sanatçının bu eserinde de beyaz rengin bir ışık demeti oluşturacak biçimde aksiyonunu, hızını gösteren bir jest ile oluşturulduğu gözlemlenebilir. Koyu renk mavi ve valörlerinin lacivert ile geniş boş alanları oluştururken, resmi iki aktör zıt değerler arasında asimetrik bir denge ve soğuk bir etki uyandırdığı söylenebilir.

Mavi renk ile oluşturulmuş alanlar, genellikle sakinlik, huzur ve dinginlik sağlayabilir ve özgürlük sonsuzluk gibi kavramlara, deniz, gökyüzü gibi doğal renklere ait görüntülere de atıfta bulunabilecek bir yapıya sahiptir. Sanatçının eserlerinde Lacivert ve mavi renklerin yoğun kullanımı, İzleyiciye, duygusal bir bildirim yaparken uzaklık, özgürlük ve soğukluk mesajlarını verebilir.

Sarı rengin çarpıcı ve şiddetli bir sıcaklığa sahip olduğu ve aynı zamanda majör bir yapıya sahip olduğu, sanatçı ve uzmanlarca açıklanmaktadır. Araştırma Sarı rengin doğası, resimlerde enerjik ve canlı bir etki yaratır. Sarının sıcaklığı, resimlerdeki duygusal yoğunluğu artırır ve izleyicide güçlü bir etki bırakır. Sanatçı, bu eserinde sarı rengi beyazla kısmen kullanmış ve renge oldukça minimal ve az miktarda yer vermiştir.

Sanatçının, sarıyı beyazla birleştirdiği alanlarda kullanması, resimdeki renk paletini dengeli bir şekilde oluşturmak ve beyazın saflığını, ışığı vurgulamak için yapılmış bir tercih olabilir. Sanatçının bütün eserlerinde bulunan asimetrik denge arayışı bu resimde de renk tercihlerinde ve miktarlarının kullanımı üzerinden bir etkiye bulunmuş olabilir. Sanatçının sarı rengi minimal ve az olarak kullanması, belirli bir etkiyi ve özellikle mavi rengin egemenliğini vurgulamak ve izleyicide özgün bir duygu uyandırmak amacıyla da olabilir.

Mavi ve beyaz renklerin çarpıcı bir şekilde kullanımı, resimde yüksek bir etki yaratmaktadır. Bu renkler, neredeyse monokrom bir etki oluşturarak, resmin değerlerini tek bir koyu ton ve açık ton olarak belirlemektedir. Sanatçı, bu renkleri kullanarak, duygusal ve estetik ifadesini dışavurumcu bir şekilde vurgulamayı, iki rengin anlamını ve etkisini deneyimlemeyi, kompozisyonu basitleştirmeyi veya sanatsal olarak asimetrik bir denge ve vurgu oluşturmayı amaçlamış olabilir.

Renklerin miktarı ve kombinasyonu, resimdeki duygusal atmosferi ve izleyicideki hissiyatı belirleme amacı taşıyor olsa da resmin aksiyon biçimde izlenmeye açılması başlıca sanatçı isteği gibi gözükmemektedir.

Beyazla birleştirilen sarı renk, resimlerde kontrast yaratarak ve beyazın nötralitesini vurgulayarak resmin estetik bütünlüğünü güçlendirebilir. Bu tür bir renk kombinasyonu, izleyicinin gözünde belirli detayları ve alanları öne çıkaran bir denge sağlayabilir.

Sonuç olarak, sanatçının eserlerinde sarı rengi minimal ve az olarak kullanması, bu rengin çarpıcı ve sıcak özelliklerini dengeli bir şekilde ifade ettiğini gösterir. Sarı rengin beyazla birleşimi, resimlerdeki duygusal ve estetik etkiyi belirlerken, sanatçının özgün ifadesini ve renk kullanımındaki ustalığını yansıtır.

2.3. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Tarihi ve Kültürel Temalar

Sanatçılar bilinçaltındaki düşleri, renk ve leke boyutuyla yeni görüntülere dönüştürür. A. Karoğlu'na da belirli bir kurguya bağlı kalmadan, doğa ve kültür etkisinde, renkli fırça vuruşlarıyla yer yer renk sıçratmalarıyla ve çizgilerle anlamlar yükler.

A. Karoğlu ağırlıklı olarak sanat yaratısına estetik bir değer, bir lirik yapı, farklı bir varoluşla ifade ettiği için sanat onun için kültürel ve tarihi bir ideoloji haline gelmiştir.

A. Karoğlu temelde çalışmalarında doğadan hareketle biçimlendirmeyi tercih etmekle beraber, kültürel konulara yönelerek, farklı eserler üretmiştir. Görsel 4. "İsimsiz".

Görsel 4. “İsimsiz”

Sanatçı, geçmiş ile gelecek arasında bir bağ kurarak kültürel konuları seçmiş ve kendine has üslubuyla soyutlamalar yapmıştır. Görsel 4’te yer alan “İsimsiz” eserinde, imgeler lekesel bir soyutlama anlayışıyla resmedilmiştir.

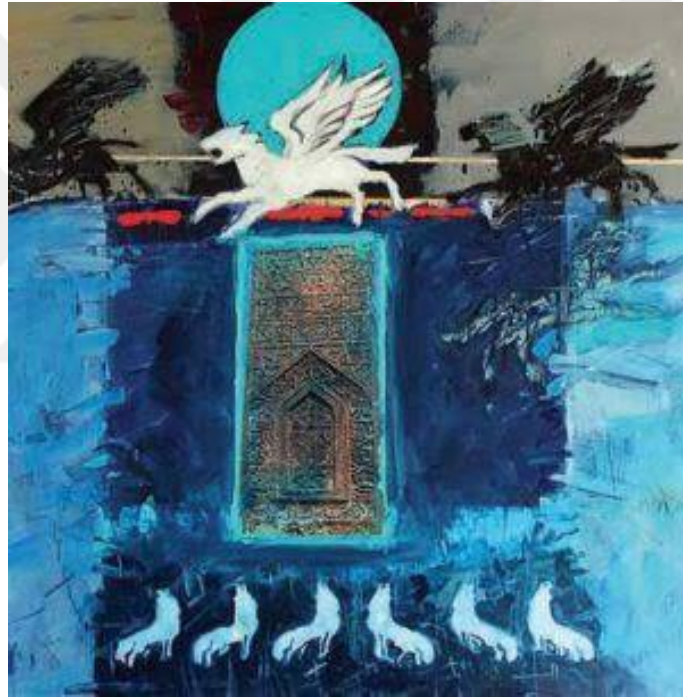
Görsel 4’te “İsimsiz” çalışmasında, semazenler, gerçekte görüntülerine eşdeğer biçimde, alçak gönüllüğü, saflığı, temizliği, yüceliği ve ululuğu temsil ediyor gibi yorumlanabilir.

Resimde hâkim renk olan kahverengi, sanatçının diğer resimlerinde kullandığı aktör renklerden farklı bir tercihtir. Kahverengi renk, doğal bir renktir ve doğal unsurlarda bulunur. Ressam paletinde kolaylıkla birçok valörde üretilebilir. Kahverengi renk, sıcaklık, güven, doğallık, huzur, sade yaşam gibi olumlu kavramları çağrıştırmaya elverişli gibi, bazı tonları melankolik, hüznü bir anlamda da değerlendirilebilir. Resimde kahverengi renk, kapsayıcı ve sınırlanmış bir alana gönderme yaparken, ufkun üzerinde sarı renkle kaynaşmaktadır. Sanatçı bu atmosfer içinde, merkezi perspektif kullanarak, semazenleri o merkezi perspektifin önüne yerleştirmiştir. Merkezde yer alan perspektif noktasında, dağılma, ışıma ve aydınlık gibi anlaşılabilir boya atımları göze çarpmaktadır. Lekeseli değerlerle ön plana çıkan resim, maneviyata, tasavvufa gönderme yapmakla beraber, doğa soyutlamaları ile sentezlenmiştir. Doğa yansımalarının veya dinamik yaşam kurgularının yorumlarıyla birleşerek resimlere yeni ve farklı bir düşünsel boyut kazandırır. Sanatçının kişisel yorumu ve ifadesi, resimlere özgünlük ve anlam katmaktadır.

Sanatçının eserlerinde doğa ve kültürün sentezlendiği gözlemlenmektedir. Bu bağlamda, sanatçının kendi kültürel geçmişinden gelen kişisel özelliklerini yansıttığı

görülmektedir. Geçmişin aktarımı, sanatçının bilinçli bir tercihi olarak ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, sanatçı tüm eserlerinde nesnel görüntüleri olduğu gibi resimlemek yerine soyut kavramlara yeni açılımlar getirmekte ve sanat alanında yeni ifadeler üretmektedir. Bu sayede düşünsel bir tavır sergilemektedir.

Necmi Karkın, Alaybeyin kültürel biçimlemelerini şöyle ifade eder; “Estetik beklentiler, kültür biçimleri üzerinden ruhsal içkinliği sanata taşımayı öngörmek ve kültür biçimlerinin estetik sonuçlarını artık özne egemenliğinden diğer varlık alanları içerisinde arandığını doğrulamaktadır. Alaybey Karoğlu, doğadaki varlıkların bilinen durumları, maket/kopya ilişkisindeki kuralcı imgelerin madun halleri yerine, estetik algımızda bıraktığı etkiyi görmek için estetik düşüncüyü arayan sanatçılardan biri olmayı tercih ediyor” (Karkın, 2013, s. 127).

Görsel 5. “Bozkır Destanını”, (T.Ü.K.T. 90x110 cm, 2009)

Sanatçı, geçmiş ile gelecek arasında bir bağ kurarak kültürel konuları seçmiş ve kendine has üslubuyla soyutlamalar yapmıştır. Görsel 5’te yer alan “Bozkır Destanını” eserinde, sanatçı Türk mitolojisine göndermelerde bulunmaktadır. Resimlerinde Türk Mitolojisine ait önemli figürleri, Bozkurt, Ergenekon’dan çıkış ve Orta Asya Yazıtları gibi Türk mitolojisinin sembolik unsurlarını kullanmaktadır. Sanatçı, mitolojik öğeleri sadece özgün bir yaklaşımla değil, aynı zamanda tarihsel yazıtlar, simgeler ve heykeller gibi çeşitli kaynaklara yapılan göndermelerle birleştirerek eserlerine zenginlik katmaktadır. Sanatçının resimlerindeki mitolojik unsurları kullanırken amacı, Türk kültürüne ve tarihine olan bağlılığını yansıtmaktır.

Eserlerindeki mitolojik figürler ve semboller, Türk halkının tarihini ve köklerini hatırlatırken, aynı zamanda sanatçının yaratıcılığını ve düşünsel derinliğini de ifade eder. Sanatçının eserlerindeki mitolojik referanslar, izleyiciyi derin bir düşünce yolculuğuna çıkararak, Türk kültürü ve tarihi hakkında daha fazla bilgi edinmeye teşvik eder. Sanatçının eserlerindeki mitolojik unsurlar, sanatın gücünü ve evrensel iletişimini yansıtırken, aynı zamanda Türk kültürü ve mitolojisinin zenginliğini vurgular. Bu tür resimler, sanatçının kişisel ifadesiyle birleşerek, izleyicilere hem estetik bir deneyim sunar hem de Türk mitolojisinin zengin mirasını hatırlatır.

Sanatçının kültür ve tarih bağlamını ön plana çıkardığı eserlerinde Tarihi mekânlara, taş işlemeli kapılara oldukça sık rastlanır. Sanatçı mekânı enlem ve boylam çizgileriyle büyüklü küçüklü kesen katmanlar oluşturur.

Sanatçı, Türk inanışlarından yola çıkarak renk ve kullandığı sembollerle göndermeler yaptığı görsel, 5 “Bozkır Destanını” eserinde, kanatlı aslanlar ve uluyan kurt figürleri gibi mitolojik unsurları ritimsel bir denge ile hareket halinde resmin üst ve alt kısmında sıralamıştır. Bu hayvan figürleri, resimde farklı bir dinamizm oluştururken, aynı zamanda Türk kültürü, Selçuklu sanatına ait imgeler ve Türk tarihine olan bağlılığını yansıtmaktadır. Resmin ortasında yer alan dolunay kurgusu, sanatçının orijinal eserine sadık kalarak uçan at simgeleri ile zenginleştirilmiştir. Dolunayın arkasında bulunan siyah ve gri lekeler, mavi ve lacivert renkleri bölerek, mercan ve açık mavilerle birleşerek bütün bir fon ortaya çıkarmıştır. Bu renkler, resimde hem kontrast hem de uyum sağlayarak, sanatçının duygusal ve estetik ifadesini güçlendirmektedir. Dolunay, turkuaz renktedir ve Türklerin yoğun olarak kullandığı başat renklerden birisidir. Turkuaz renk, Türk kültüründe hem doğal hem de mistik bir anlam taşır. Türkler, turkuaz rengi gökyüzü, deniz, su, hayat, bereket, sağlık, koruma ve şans gibi kavramlarla ilişkilendirirler. Dolunayın turkuaz rengi, Türk mitolojisindeki önemini ve gücünü vurgular. Türkler, dolunaya saygı duyarlar ve onu kutsal bir sembol olarak görürler. Dolunayın turkuaz rengi, Türk kültürünün zenginliğini ve özgünlüğünü yansıtır.

Kurt sembolü, Türk destan ve efsanelerinde önemli bir yer tutar ve Türklerin yaşam ve mücadele gücünün simgesi olarak kabul edilir. Kurt; çevik, hareketli ve güçlü bir hayvan olarak görülür ve Türk toplumunda önemli bir yere sahiptir (Güneysu, 2017).

Türk topraklarında kurt, kahramanlık, cesaret, özgürlük ve aralıkları gibi değerlerin sembolüdür. Kurt destanlarda yer alır ve kahramanların yanında mücadele eden sadık bir yol arkadaşı olarak tasvir edilir. Kurt, yiğitlik ve yöneticilik özelliklerini ifade eder ve Türklerin soydaşlık bağıını temsil eder.

Mavi renk, birçok insan için derinlik ve huzur hissini çağrıştırır. Gökyüzü ve denizle birlikte birleşen bu renk, sonsuzluk, genişlik ve sakinlik duygularını uyandırır. Türk sanatında özellikle çini sanatında sıkça kullanılan bir renk olan mavi, önemli sembolik anlamlar taşır. Çini sanatı, seramik hamurunun üzerine camlı bir madde olan sır ile kaplanarak çeşitli renklerle süslenmesiyle yapılan bir sanattır ve mavi renk burada öne çıkar.

Mavi renk, İznik çinilerinde doğal ve dini anlam taşır. Gökyüzünü, cenneti, suyu ve hayatı simgelerken, Allah'ın gücünü ve sonsuzluğunu ifade eder. Türk sanatında mavi renk, kültürel bir miras olarak önemli bir yere sahiptir ve sanatçılar tarafından özellikle çini sanatında ustalıkla kullanılır.

Mavi renk, huzur, sakinlik, güven ve ferahlık gibi olumlu duyguları ifade eder. Aynı zamanda düşünce, bilgelik ve sadakati temsil eden mavi, insanlara pozitif bir enerji ve sükûnet hissi verir. Sanatçı, bu anlamlarla mavi renkle kurduğu ilişkiyi eserlerinde ifade eder ve izleyicilere bu duyguları yansıtır. Mavi renk, Türk sanatının önemli bir parçasıdır ve sanatçıların eserlerindeki mavi renk kullanımı, Türk kültürü ile kurduğu ilişkiyi yansıtan en önemli unsurlardandır.

Koyu mavileri oluşturan kenar yüzeylerden, açık maviye geçişler sanatçının dışavurumcu fırça vuruşlarıyla sağlanmıştır. Turkuaz mavisine olan tutkusu, onun resimlerinin birçoğunda gözlemlenmektedir. Kurt simgesi mitolojide ve destanların merkezinde yer alır, gücü simgeler. A. Karoğlu, doğadaki birçok hayvanın Türk kültüründeki sembolik dili resimlerine dahil etmiştir. Sanatçı, anlatmak istediği düşünceyi kurt imgesinin kültürel duruşuna metaforik bir atıf yaparak ifade etmektedir. Sanatçının resimlerinde Türk Mitolojisini, soyut bir kurgulama bağlamında şekillendiğini görmekteyiz.

Mitoloji, dinsel geleneğe yönelme, inançları uygulamanın içerdiği veya doğadaki olayları uzaklaştırmak amacı dışında gerçekten yaşanmış bir bölgeyi aktaran, ancak kökeni belirsiz veya bilinmeyen ve genellikle geleneğe dayanan anlatılardır. Bu söylenceler, manevi değerlerin korunması için ciddi öykülerdir (Yayan, 2017).

A. Karoğlu, eserlerinde mitolojik kavramları geleneksel değerlerle sentezleyerek plastik ve estetik değerlerle sembolize etmektedir. Bu bağlamda ürettiği eserler arasında, kültürümüzdeki simgeleri taşıyan ve modern sanatla gelenekseli sentezleyerek yenilikçi ve yaratıcı bir tavır sergileyen çalışmalar bulunmaktadır.

Görsel 6. “Sahile Doğru”, (T.Ü.Y.B. 110 x150 cm, 2009)

Görsel 6, “Sahile Doğru” çalışmasında A. Karoğlu, doğanın renk tayfına ait renkleri, açık ve turkuaz maviden koyu maviye yumuşak gri geçişlerle bir araya getirerek tuvalde bütünlük sağlamıştır. Bu renk tonlamalarını, doğadaki saf görüntüyü stilize ederek ve renk tonları arasındaki ilişkileri soyutlayarak eserlerine aktarmak için kullanmıştır. Sanatçı, kendi paletindeki renklerle doğadaki açık ve koyu leke değerlerini oluşturmuş ve bu renkler arasında görsel bir ritim ve denge sağlamıştır. Kendi yorumunu katmanlarıyla sentezleyerek, renkler arasındaki bütünlüğü ustalıkla sağlamıştır.

III. BÖLÜM

EĞİTİMCİ ALAYBEY KAROĞLU'NUN RESİMLERİNİN KAYNAKLARI: EĞİTİM ALANINDAKİ DENEYİMLER VE ÇALIŞMALARI

3.1. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerini Oluşturan Bağlamlar

A. A. Karoğlu, kendini herhangi bir yerde konumlandırmayan, ancak tarih, zaman ve gelecek kuşaklar tarafından değerlendirilebilecek bir birey olduğunu ve Türk resim sanatında hangi konumda olduğunu şöyle ifade etmiştir:

“Hiçbir zaman kendimi bir yerde konumlandırmıyorum, beni tarih zaman gelecek kuşaklar konumlandırılabilir. Ben sadece kendi çapında ülke ve dünya sanatı ile ilgilenen sanatın meselelerini takip eden tartışan irdeleyen bu konuda katkı sağlamaya çalışan eser üretmeye çalışan hem eliyle hem düşüncesiyle hem yüreği ve beyni ile katkı sağlamaya çalışan sıradan bir insanım.” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Gençlik yıllarındaki kazanımları onu soyut sanata yakınlaştırmıştır. Kendi döneminin kültürel izlerinden, coğrafyasından kopmamış kendine has olarak yorumlar ve soyutlamalarla birçok resim eseri üretmiştir. “Ressamın, resmin konusunu vurgularken kullandığı teknik araç, tercih ve kişiliğine dair bir göstergedir. Bu nedenle, bir sanat eseri sanatçının kişiliğini ortaya çıkarır ve görünür kılan bir belgedir niteliği taşır” (Atalay, 2015, s. 2).

A. Karoğlu resimlerinin kaynağını anlatırken;

“Sanatta sürekli olarak yeni arayışlara ve denemelere yönelirim. Farklı teknikler, ilkeler ve kavramlar keşfederim. Bu süreçte, gelişirken uygulamada sürekli bir ilerleme kaydetmeye gayret ederim. Ancak, bu ilerleme sürecini, “toplumuma ve kültürümüze” bağlılığımı asla kaybetmemeye özen gösteririm” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçı, kendi sanat eserlerini yaparken, toplumsal değerleri, yerel motifleri kaynak olarak kullanmaktadır. Toplumun ve kültürü anlayarak sanatına aktarmayı tercih etmektedir.

“Sanatımı icra ederken toplumun değerlerini ve duygusal bağlarını yansıtmaya çalışırım. Bu, yerel motiflerin kullanımı, yerel hikayelerin anlatılması veya toplumsal amaçlara dikkat yöneltmesi gibi farklı şekillerde olabilir. Sanatımı, insanların yaşadıkları ortak yaşamlarını paylaşmak ve anlamak için bir araç olarak görürüm” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçı, sanatını yapmaya başlamasından itibaren toplumun değerlerini, bağlarını, yerel motifleri, etkilendiği coğrafyayı sanat eserlerinde bir ilham aracı olarak görmüştür. Bu kavramlarla bağlam oluşturmuştur. Sanat aynı zamanda onun için yaşadığı kültüre, topluma ait bağlılığının da gösteren, milletine sevgisini gösteren bir aktarım aracıdır.

“Sonuç olarak sanatla uğraşmaya başladığımdan beri dünyam, hayallerim ve sevdalarım enerji, bu temel anlayışından besleniyor ve beni sürekli olarak taşıyor. Sanat benim için bir ifade ve üretim alanıdır, toplumuma, milletime ve bu coğrafyaya olan bağlılığımı değiştirdi ancak topluluk ve doğaya olan sevgim hiç değişmedi. Sanatta bitmeyen tutku ve her zamanını korumak istiyorum” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

Sanatçı doğa izleklerinde; tasarım araçlarını, lekeyi, renk ve çizgiyi kendi kurgusuna göre, kendine has bir pentürle oluşturmaktadır. Sanatçının resimlerinde, çizgi, renk ve leke unsurlarını sentezlerken jestüel bir tavır içinde olduğu gözlemlenir. Bu jestüel tavır, izleyicinin duyarlılığına hitap ederken aynı zamanda beden dilinin de sanat eserine aktarıldığı dinamik ve akışkan bir durumu yansıtır. Sanatçının eserlerinde canlılık, dinamizm ve aksiyon, çizgilerle vücut bulmaktadır. Bazı eserlerde jestüel tavrın kaligrafiye dönüştüğü ve gelenekle olan bağlamı gösterdiği de düşünülebilir.

Jestüel tavır, soyut dışavurum akımına ait bir terimdir. Jestüel tavır, bir sanat eseri üretirken kullanılan hareketlerin anlatımıdır. Amerikalı ressam Franz Kline (1910-1962), jestüel hareketin öncülerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Sanatçı, Büyük eserlerin de kaligrafiyi yorumladığı ve bağlam oluşturduğu eserler üretmiştir. Kaligrafiye ait kullanarak yeni yüzey deneyleri gerçekleştirmiştir. Küçük bir çizim parçası büyütüp geniş fırçalarla siyah biçimlerle oluşturduğu tabloları bulunmaktadır. Franz Kline, sanatında deneysel ve jestüel yaklaşımları birleştirerek kendine özgü bir tarz oluşturmuş ve soyut ekspresyonizmin gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur.

J. Pollock'da (1912-1956) jestüel hareketi resimlerin de kullanmıştır. Resmin çevresinde dönerek uzun bir süre boyunca damlatma tekniği ile elde ettiği sonuçları ortaya koymuştur. Fırçaları veya spatulaları kullanmadan serbest bir şekilde boyayı oluşturmayı ve püskürtme işlemini gerçekleştirmiştir. Bu, jestüel hareketin sanat üretimine yansıyan bir örneğidir (<http://sanatbilgisi.blogspot.com/2016/11/jestuel-resim-gestural-painting-nedir.html>).

Jestüel hareket, sanatçının içsel dünyasını, yaratıcılığını ve ifade biçimini serbest bırakan bir yaklaşımdır. Sonuç olarak jestüel tavır, sanat eserlerinin üretim sürecinde kullanılan beden hareketlerinin anlatımıdır.

3.2. Alaybey Karoğlu'nun Eğitimci Kimliği

A. Karoğlu'nun sanatçı kimliğinin yanı sıra eğitici kimliğinin de birçok sanatçı ve eğitimci yetiştirilmesine katkıda bulunduğunu belirtmek oldukça önemlidir. Birçok genç sanatçının, alanında uzmanlaşmış hocaların yetişmesinde, öncü ve etkili bir rol üstlenerek katkı sağlamıştır.

A. Karoğlu'nun eğitici kimliği, onun sanatsal birikimlerini, deneyimlerini ve bilgisini öğrencilere aktararak gelecek nesillerde sanata olan ilgiyi ve yetenekleri desteklemeye yönelik bir etki de bulunmuştur.

Türkiye'nin birçok bölgesinde doksanlı yıllarda açılmış olan sanatta yeterlilikle programından mezun olan akademisyenler, Türkiye'nin birçok yerinde ve farklı üniversitelerde yeni bölümler açmışlardır. Bu da şu anda Türkiye'deki sanat eğitiminin önemini vurgulamasını sağlamıştır.

A. Karoğlu'nun eğitim anlayışı ve sanatı, öğrencilerinin yaratıcılığını ve düşünsel yeteneklerini geliştiren, sanatın gücünü toplumsal değişim için kullanmaya teşvik eden ve kültürel mirasın korunması ve geleceğe aktarılmasına katkı sağlayan değerli bir katkı olarak değerlendirilebilir.

Ömer Bakan'la yaptığı röportajında, eğitim alanında gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarmak için düşüncelerini, şöyle ifade etmiştir:

“Gençlik idealleri, ütopyalari, beklentileri ve yaşadığı zorluklarla farklı bir şekilde ortaya çıkıyor. Genç sanat eğitimcilerinin, ülkelerini ve toplulukları çok iyi tanıdıklarını, dünyayı yakından takip ettiklerini ve gittikleri okulları aydınlattıklarını ifade ediyor. Bu gençliğin sadece Türkiye coğrafyasına değil, dünyaya şekil verecek bir gençlik haline geldiğine inanıyor” (A. Karoğlu, Bakan, Röportaj, 2016).

Ek 1'de yer alan görüşmeye göre; Öğrencisi Semih Büyükol;

Prof. Dr. Alaybey Karoğlu'nun çağdaş Türk resim sanatı ve sanat eğitimi alanında sanatçı-akademisyen kimliğiyle önemli bir yere sahip olduğunu. Ayrıca, birçok öğrenciyi sanat ortamına ve akademik camiaya kazandırdığını ve eserleriyle günümüz sanatçılarına ve eğitimcilerine sanat ruhunu aşıladığını ifade etmektedir.

Öğrencilerin dikkatini çekmek için farklı yöntemler kullandığını ve onları Karadeniz'in doğasının ritmi gibi farklı duygusal hallerde gezdirdiğini ifade etmektedir. Bu şekilde öğrencilerinin sürekli ilgisini ve heyecanını koruduğunu belirtmektedir.

Ek 2'de yer alan görüşmeye göre, Öğrencisi Emine Nur Yılmaz Arıkan;

"Hocamız resimlerinde renklerle dans ediyor. " ifadesi, hocanızın eserleri güzel bir şekilde betimlenmektedir. Alaybey Karoğlu'nun resimlerin de soyut formları yöresel ve özgün bir şekilde birleştirmesi, onun yaratıcılığını ve benzersiz yönelimli yaklaşımını vurguluyor." demektedir.

Ek 3'te yer alan görüşmeye göre, Öğrencisi Güler Özütemiz Arık;

Hocasının "Sanatçı toplum içinde yoğrulur, o nedenle çok yönlü olmalıdır. İlkesinin canlı bir örneği olduğunu belirtmektedir. A. Karoğlu'nun sanatçı kimliği ve onun eğitici rolü, bu ilkeyi somut şekilde yansıtır ve uyguluyor.

Ek 3'te yer alan görüşmeye göre, Öğrencisi İlyas Sevindik;

Hocası hakkındaki düşüncelerini, ifade ederek; "renklerin günümüz Karadeniz doğa ve rengiyle özdeşleştirildiğini belirtilmektedir. Ayrıca, hocasının geçmişle gelecek arasında bir köprü kurarak resimlerinde geçmişe göndermeler yaptığını ve geleneksel sanatın renksel ve biçimsel özelliklerini gözlemlediğinizi ifade etmektedir. Hat ve minyatür sanatının zengin biçimsel formlarıyla renkler arasında plastik birliktelik kurduğunu ve doğaya zengin bir bakış açısıyla baktığını" belirtmektedir.

Ek 5'te yer alan görüşmeye göre, Öğrencisi Ahmet Türe;

"Doğayı iyi gözlemleyerek doğadan aldığı ilhamı Anadolu'nun zengin kültürel değerleriyle birleştirip estetik değerlerle resimlerinde kullandığını" ifade etmektedir. "Eserlerindeki renk, çizgi, leke ve beneklerin şiirsel bir ifade biçimi olarak hayata olan coşkularının renklerinin sesine dönüştüğünü hissedebildiğinizi ifade etmektedir."

3.3. Alaybey Karoğlu'nun Resimlerinde Teknik ve Renk

“Ritim olarak renklerde ve biçimlerde müziksel dil var. Hızlı devinimlerden oluşan, dönüşen ve değişen renklerden en çok mavi yükselip, alçalarak milyonlarca renk noktacığ1 halinde sonsuzluk, özgürlük isteğinin bir yansıması oluyor” (Atalay, 2015, s. 9).

Sanatçı, Alaybey Karoğlu'nun paletine ait renk tercihleri bağlamında yoğun kullandığı aktör rengi maviyi ve tonlarını, doğup büyüdüğü Karadeniz'in mavi tonlarına öykünerek birçok farklı tonda ve cromada, mavilerle, kendisine has bir teknikle, üsluplaştırarak izleyicisine sunmaktadır. A. Karoğlu'nun kendisine has renk paleti ve özgür fırça darbeleri ve lirik soyutlamaları. Kendisine has bir yere konumlandırmıştır denilebilir.

Tablolarında tercih ettiğı, Mavi renkle birlikte beyaz lekeler ile hem bir zıtlık oluşturmakta hem de lekelerine kavramlar yüklemektedir. Lekeleri devinim halindedir. Renk, sanatçının duygusal devinimini doğayla iç içe geçen devinimsel öykünme, stilize etme ve soyutlaştırma serüveninde, sanatçının kullandığı imge olmuştur.

Soyut dışavurum akımı kapsamında değerlendirilebilecek resim eserleri, unsurlarını, biçimlerini dinamik ve yapıyı gösterecek biçimde kullanabilir. Bir resmin öncelikle belirli bir düzende bir araya getirilmesi ve renklerle kaplı bir yüzey olduğu doğrudur. Bu düzen, sanatçı, çevre ve estetik tercihlerine bağlı olarak oluşturulur. Renk düzenlemesi, resmin görsel dengesi, ritim ve uyumunu sağlar (Sezer, 1997, s. 3).

Soyut dışavurum akımı kapsamında, Renk ve soyut resmim önemli araçlarında leke kompozisyonun en temel öğelerindendir ve ifade aracı olarak sanatçılar tarafından tercih edilmektedir. Sanatçı bu yöntemle kendi duygusal çözünürlüğünü ifade eder. Renk ile oluşturulan perspektif derinlik yanılsaması ışık gölge uygulamaları doğa izlenimlerinin tasvirini farklılaştırılabilir.

Resim sanatında, Renk ve atmosfer oluşturmak için çok önemli bir araçtır. Derinlik ve uzaklık yanılsaması yaratmak, hacimleri nesnelerin aralıklarını, uzakta bulunan nesnelerin aktarımında için önemli bir rol oynamaktadır. Perspektifin görsel değerlerini artırmak için, çevresinde genellikle daha yakın olan bölgelerdeki renkleri

sıcak ve koyu değerlerle işlerken daha uzak bölgelerdeki soğuk renklerle ve açık değerlerle işlenir (Atalay, 2015, s. 8).

Soyut dışavurumun, manzaranın ve espasın kullanımı, sanatçıların özgün ifadelerini keşfetmelerine ve izleyicilere farklı deneyimler sunmalarına olanak tanır.

A. Karoğlu'nun resimlerinde espasın farklı boyutlarını görebiliriz, en somut olarak gözlenen yüzey espası, resmin iki boyutlu yüzeyinde oluşturulan derinlik hissidir. A. Karoğlu, yüzey espasını renk, ton, ışık-gölge, perspektif gibi öğeleri kullanarak oluşturmuştur. Eserlerinde mavinin tonlarını, kullanarak deniz ve gökyüzü arasında bir espas yaratmıştır.

Dilimize Fransızca “espace” kelimesinden gelen mekân espas kavramı, “Alan, tüm nesneleri (varlıkları) çevreleyen ve içine alan sınırsız alan” veya genişlik, sınırlı alan, bir noktadan diğerine olan mesafe anlamına gelir. Önceden yerleştirilmiş noktalar arasındaki boşluk. Ölçülebilir mesafeler (Harmancı, Gürpınar, Demir, 2021, s. 2).

Resim sanatı, insanların içsel dünyalarına hitap eden ve duygusal deneyimler uyandıran güçlü bir ifade aracıdır. Resim eserlerinin seyredilmesiyle birlikte, izleyicilerde derin izler bırakır ve duygusal deneyimler oluşmasına yol açar. Resimler, izleyenlerin iç dünyalarında çeşitli duyguların ve yorumların uyanmasına katkı sağlar. Sanat eserlerinin görünümü, sergilenmesi ve yorumlanması, kalıcı ve değerli estetik izlenimin ortaya çıkmasını sağlar. Sanatçının amaçlarından birisi de izleyiciye derin bir deneyim sunarak duygusal, düşünsel veya estetik bir etki yaratmaktır.

Renklerin düzenlenmesi, resmin bir bütün olarak algılanmasını etkileyen önemli bir unsurdur. Sanatçılar, renklerin gücünden ve etkisinden yararlanarak izleyiciyi etkilemek, bir atmosfer yaratmak veya duygusal bir tepki uyandırmak için renkleri dikkatlice kullanır. Renk düzenlemesi, sanat eserinin estetik değerini ve anlatımsal gücünü artırır.

IV. BÖLÜM

SANATÇIYA AİT RESİM ANALİZLERİ

Bu Bölümde, Alaybey Karoğlu'nun resim sanatı üzerine betimsel bir analiz sunulmuştur. Betimsel analiz, araştırma konusunun kuramsal ve kavramsal çerçevesinin yeterince oluşturulduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir (Ersoy, 2007). Bu yöntem, araştırma verilerini tanımlamak, yorumlamak ve anlamlandırmak için kullanılır.

Araştırmacının amacı, A. Karoğlu'nun resimlerinin biçim ve içerik yönlerini inceleyerek sanatçının eserlerinin özelliklerini ve anlamlarını ortaya çıkarmaktır.

A. Karoğlu'nun resimlerini biçimsel ve içeriksel olarak iki boyutta analiz edilmiştir. Betimsel ve biçimsel analizde, eserlerin renk, kompozisyon, ışık-gölge, perspektif, doku gibi yapısal unsurları incelenmiştir. İçeriksel analizde ise, eserlerin temaları, sembolleri, mesajları, sanatçının kişisel ve toplumsal bağlamları gibi anlamsal unsurları ele alınmıştır.

Seçilen eserlerde künyeler yer almaktadır. Bunun yanında, sanatçının eserlerinde genellikle künye adları “isimsiz” olarak geçmektedir. Sanatçının izleyenlere eserler üzerinde yönlendirme yapmadan, kendi duygu ve düşünce deneyimlerine açık bırakmak istemeleri bu tercihin nedeni olabilir.

Bazı eserler, “nadiren” tarihsiz olduğu için bu resimler, tez kapsamında “tarihsiz” olarak listelenmiştir. Bir eserin boyutları veya tekniği hakkında bilgiye ulaşılamadığı için bu bilgilere tezde yer verilmemiştir.

Tez kapsamında, seçilen eserler araştırmanın ilgili bölümlerinde yer almıştır. Bu nedenle resim listesindeki eserler, bölümlerdeki içerik sırasına göre düzenlenmiştir.

4.1. “Kuvayi Milliye Sergisi’nden” İsimli Resim Analizi

Görsel 7. “Kuvayi Milliye Sergisi’nden” (T.Ü.Y.B. 80 x100 cm, 2009)

A. Karoğlu, özgür ve nonfigüratif soyutlamalarla rengin, lekenin ve çizginin oluşturduğu dinamizm ve ritmik hareketlerle ayrı bir atmosfer oluşturmuştur. Onun resimlerinde renkler raks eden dansçılar gibidir. Ritmik, devingen renklerle lekeler birbirinin etrafına dolanırcasına havada uçuşan kuşlar gibi boşlukta salınır gibi yorumlanabilir. Kontrast renklerin hâkim olduğu tablo, renkçi bir tavırla estetik duyarlılık içinde betimlenmiştir. Sanatçının renkçi tavrı eserin izleyiciye iletilirken daha fazla duygusal bir coşkunluk iletilmesini sağlamaktadır.

Hareketli fırça darbeleriyle oluşturulan leke ve çizgi uyumunu sağlayan dikey ve yatay kompozisyonun espas dengesi onun sanatının karakteristik özelliğidir.

A. Karoğlu’nun resimlerinde. Çizgisel, kaligrafik imgelerle zenginleşen güçlü plastik bir dil oluşturmuştur. Kendi içinde eriyen renklerin oluşturduğu bir düzen, bir ritim, bir ahenk olduğu gözlenmektedir.

Doğadan izlenimleri soyutladığı tablolarında, soyut düzenlemelerin müziksel ritimli biçim ve alanlar oluşturmuştur.

Sanatçının eserlerini kendine has kılan en önemli özelliklerden birisi, kendi kişisel üslubunu bu kapsamda, kişiliğini oluşturan özellikleri ile teknik becerisini birleştirerek sanat eserlerini üretmesidir. Bu yaklaşım, bir sentezleme olarak, sanatçının kendine has bir tarz ve ifade gücü geliştirmesine olanak sağlar. Kendine özgü bir estetik eserlerinde özgünlük ve bireysellik vurgusuna sahip olduğu gözlenmektedir.

Bu aşamalar teknik olarak; Jestüel tavrıla sentezlenen pentürde kompozisyon ve renk birliğine dayandığı gözlenmektedir. Renklerin zaman zaman yüksek cromalarla belirli bir enerji ve ifade gücü yaratmak amacı bulunduğu düşünülebilir.

Yağlı boya tekniğini kullandığı soyut doğa düzenlemelerinde mavi ve sarı renkler ile kontrast değerlerle zenginleşen bir palet kullanmıştır. Kırmızı renk, beyaz renkleri, tüpten çıktığı gibi aktarırken, saflığı duyumsatan bir tavır düşünülebilir. Kurgulu ama bir o kadar da doğaçlamadan da yararlanan, plastik değerlerle biçimlenen dengeli uyum arayışı ışığında birlik oluşturan bir üsluba sahiptir.

Resim, ortaya çıkan ışığı büyük bir aşkla inceleme ve bu sevgiyi renkler ve çizgilerle insanlara aşılama sanatıdır (Çelik, 1996).

Sanatçıda, Parlak ve şiddetli renk kontrastlarına dayalı soyutlamalar resim yüzeyinin tümüne coşkulu bir şekilde yayılmıştır. Bu bağlamda, sanatçının parlak ve şiddetli renk kontrastlarına dayalı soyutlamaları, resim yüzeyinin tümüne coşkulu bir şekilde yayılmış ve izleyicilerin duygusal deneyimlerine etkileyici bir katkı sağlamıştır.

Alaybey Karoğlu'nun sanatında doğa soyutlamaları resimlerinin başlangıç noktasıdır. Sanatçı, renk ve çizgilerin ifade gücünü analiz eder. Renklerin zıtlıkları ile kullandığı tavra bağlı olarak, renk ve fırça kullanımı, anlatım tarzı izleyenler açısından duygusal deneyimlere açıktır denilebilir. Resimlerinin konusunu oluşturken sanatçı, doğanın kesitlerini zıt renkler ve zıt renklerin etkisiyle iç gerilimi artırırken renk tonların yumuşak geçişleri konuyu sakin ve dengeli bir ifadeye yönlendirdiği gözlemlenebilir.

Dinamik çizgilerle Karadeniz farklı biçimsel formlara dönüşmektedir. Farklı bir ivme kazanan resimlerde coşkulu doğa yansımalarını gözlemleyebiliriz.

Ontolojik analiz olarak; Alaybey Karoğlu'nun eseri, kendine özgü estetik eserleri ve kişisel üslubunu ortaya koyar. Sanatçının resimlerinde renklerin ve

Çizgilerin dinamik ve ritmik hareketleri, izleyicilere yoğun bir duygusal deneyim sunar. Sanatçının doğadan soyutlayarak oluşturduğu müziksel ritimli biçim ve alanlar, eserlerinin temel özellikleridir. Sanatçı, doğadan aldığı izlenimleri renk ve fırça kullanımıyla sakin ve dengeli bir ifadeye yönlendirir. Bu ontolojik eleştiri, A. Karoğlu'nun sanatının varoluşsal ve ifade gücüne odaklanır.

4.2. "Doğadan III", İsimli Resim Analizi

Görsel 8. "Doğadan III", (T..Y.B., 70 X 100 cm, 2008)

A. Karoğlu'nun "Doğadan III" adlı eserinde, düzenlemelerle oluşturulan soyutlamalarda kendine özgü formlarıyla bir ritim ve ahenk oluşturmuştur. Eserlerinde, zengin renk armonisinin lekelerle sentezlenerek tuvallere yansıtıldığı görülmektedir. Resim, tuval üzerine yağlıboya tekniğiyle yapılmıştır ve mavi renk egemenliği taşımaktadır. Bu mavi tonlamalar sayesinde birkaç ton kullanılarak eser zenginleştirilmiştir. Konu doğa ve taka-sandallardır.

Kırmızı renk, tuş ve/veya çizgi biçiminde kullanılmıştır. Beyaz ve açık sarı gibi krem tonları da eserde yer almaktadır. Resmin kompozisyonu yatay bir yapıya sahiptir. Leke, izgi ve fırça darbeleri kullanılarak soyutlamalar oluşturulmuştur.

Ressam Alaybey Karoğlu'nun resimlerinde ontolojik olarak, resim alanını etkili bir şekilde kullanan, akıcı biçim düzenlemesi ve canlı renklerin uyumlu bir şekilde kullanıldığı bir kompozisyon anlayışı görülmektedir. Eserlerindeki nesne ve figrlar, resmin merkezine yerleştirilerek izleyiciye görsel bir cazibe sunmaktadır.

Metinde belirtilen mavi rengin sanatçı için kişisel bir özellik taşıdığı ve onun için çeşitli kültürel ve duygusal anlamlar içerdiği ifade edilmektedir. A. Karoğlu, bilinçli bir şekilde mavi rengi baskın kullanarak resimlerine kişisel bir kimlik katmaktadır.

Ayrıca, dik ve yatay çizgilerin eserlere enerji ve hareket kattığı belirtilmiştir. Bu çizgiler hem kaligrafi etkisi hem de plastik bir arayışı ifade ederken, sanatçının kendi kültürüne olan bağlılığını ve kişisel resminden ilham aldığını göstermektedir.

Sanatçının imgeyi anlatmanın yanı sıra tasarım olarak da aktarmaya önem verdiği vurgulanmaktadır. Bu açıdan biçimlerin kullanımı jestüel bir tavrı ifade ederek duyguların yoğunluğunu aktarma amacı taşıyabilir.

Metinde, biçimlerin leke ile bütünleştirildiği belirtilmektedir. Bu, çağdaş resim yapısında biçimlerin lekelerle bağlantılı olduğunu ve soyutlama düzeninde lekenin önemli hale geldiğini ifade eder.

Sonuç olarak, Alaybey Karoğlu'nun resimlerindeki kompozisyon anlayışı, renk kullanımı, nesne yerleştirme ve çizgi kullanımı gibi ontolojik özellikler, sanatçının eserlerinin derinliği ve özgünlüğüne katkı sağlar. A. Karoğlu, sanatsal ifadesinde mavi rengi bilinçli olarak kullanarak kişisel bir kimlik oluştururken, biçimlerin lekeyle bütünleştirilmesi ve jestüel tavrın kullanımı da eserlerinde duygusal ve estetik bir yoğunluk oluşturur. Resimlerindeki kompozisyon ve renk kullanımı, sanatının karakteristik ve tanınabilir bir özelliğidir.

4.3. “Doğadan IV”, İsimli Resim Analizi

Görsel 9. “Doğadan IV”, (T.Ü.Y.B., 50 x 70 cm, 2011)

Resmin kompozisyonu dikey bir düzenlemeye sahiptir ve ortadan ikiye bölünmüştür. Bu kompozisyon anlayışıyla resim üst üste bindirilmiş katmanlar şeklinde düzenlenmiştir. Resim, tuval üzerine akrilik tekniği kullanılarak yapılmıştır; leke, çizgi, nokta ve benekler gibi çeşitli tekniklerle oluşturulmuştur. Resmin aktör bir, T harfine benzeyen koyu alanı vardır ve bu alanın içine sarı renkte bir daire formu yerleştirilmiştir.

Resimde, dikey ve yatay çizgilerin yanı sıra sarı, siyah, yeşil, açık mavi, beyaz ve kırmızı renklerin canlı ve etkili bir şekilde kullanıldığı gözlenmektedir. Renklerin kontrast değerleri, biçimsel alttan gelen beyaz ışıqla birlikte eserin dinamik ve çarpıcı bir görünüm kazanmasına katkı sağlamaktadır. Sanatçının fırça ve spatula kullanarak ritmik fırça hareketleriyle oluşturduğu dokusu, resme derinlik ve hareket kazandırmaktadır.

Sarı rengin koyu zeminde etkin kullanıldığı görülmektedir. Eserde dikey dengeli biçimsel bölünmelerle kompozisyon oluşturulmuş. Üst kısımdaki sarı renkteki biçim alt bölümdeki beyaz zeminle merkezdeki dinamizm, çizgisel ve lekesel

değerlerle aşağıya çekilmektedir. Yatay ve dikey kullanılan çizgisel hareketler soğuk renklerdeki leke değerleriyle esere canlılık kazandırmaktadır.

A. Karoğlu'nun bu eserinde doğanın soyutlanarak, şiirsel bir anlatımı kullandığı gözlemlenmektedir. Doğanın somut görüntüsünden ziyade soyut görünenini tercih etmektedir. Yaşadığı coğrafyanın kültürel renklerini eserine aktarmaktadır.

Ontolojik olarak, Sanatçının bu eserinde doğayı soyut bir şekilde betimlediği ve şiirsel bir anlatımı tercih ettiği gözlemlenmektedir. Doğanın somut görüntüsünden ziyade soyutlanmış halini eserine yansıtmıştır. Ayrıca, yaşadığı coğrafyanın kültürel renklerini ve geleneksel kaligrafik öğeleri eserinde kullanarak, geleneğe duyduğu saygıyı ifade etmektedir. Mavi rengin sınırlı kullanımı, sanatçının farklı bir renk paleti arayışında olduğunu göstermektedir ve bu da onun sanatsal duygusallığını ifade eder.

Çizgiler ve konturlar net ve belirgin bir şekilde kullanılmıştır, bu da eserin geleneksel kaligrafi anlayışına bağlı olduğunu ve Karadeniz kültürüyle bir ilişkisi olduğunu göstermektedir. Bu öğeler, A. Karoğlu'nun sanatsal ifadesindeki ontolojik temelleri ve kişisel kimliğini yansıtırken, soyutlama ve renk kullanımı gibi teknik unsurlar da eserin gücünü ve sanatsal derinliğini vurgular.

4.4. “Mevleviler” İsimli Resim Analizi

Görsel 10. “Mevleviler”, (T.Ü.Y.B., 150 x 200 cm, 1990)

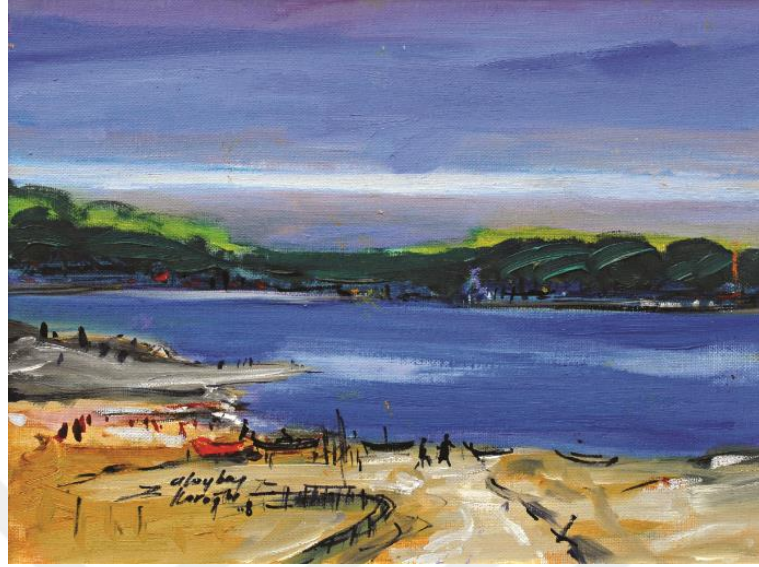
"Mevleviler" adlı yağlıboya resim, yatay bir kompozisyona sahip olup merkezi bir düzenlemeye odaklanmıştır. Tuval üzerine akrilik tekniğiyle oluşturulmuş olan eser de çizgi, leke ve benekler gibi çeşitli teknikler kullanılarak figüratif bir anlatım tercih edilmiştir. Eserde beyaz, lacivert, mavi ve gri renklerin dikey ve yatay çizgilerle uyumlu bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Özellikle önden gelen beyaz leke, kontrast değerleri vurgulayarak esere derinlik kazandırmıştır. Fırça ve spatula kullanılarak ritmik fırça hareketleriyle zengin bir doku elde edilmiştir.

Mevleviler resmindeki figüratif öğeler ve kullanılan renklerle beyaz alanlar etkili bir şekilde çevrelenmiştir. Eserin merkezinde yer alan ve vav harfine benzeyen forma dikkat çekmektedir. Bu harf, ortada konumlanarak çiçek demetini sarar gibi bir biçime sahiptir. Bu kompozisyon, izleyiciyi resmin merkezine odaklamakta ve vav harfi aracılığıyla Mevlevi sembolizmine bir gönderme yapmaktadır.

Ontolojik olarak, bu eser; A. Karoğlu'nun Mevlevi'lerin sema ayini resmedilmiştir. Mevleviler resmindeki figüratif anlatım ve soyut öğelerin bir araya gelmesi, sanatçının kendine özgü bir üslup ve ifade gücü olduğunu ortaya koymaktadır. Figüratif soyutlamanın figürler (semazenler) mekânın ortasına yerleştirilmiş dışavurumcu bir duyarlılığa sahip olduğu gözlemlenmektedir. Mevlevilerin beden temsillerinde sema-raks eden ritmik bir durum gözlemlenmektedir. Resmin geri planındaki koyu leke, karanlık ve uçsuz bucaksız bir aleme göndermede bulunabilir. Stilize edilmiş, soyutlaşmış figürlerin görünümü beyaz leke değerleriyle zıt bir görünüm oluşturduğu biçiminde yorumlanabilir.

A. Karoğlu'nun sema gösterisini temsil eden bu eseri; soyut değerlerin ritmik, müziksel ve şiirsel bir anlatımın duyarlılığına sahiptir denilebilir. Semazenlerin somut görüntüsünü tercih etmeyen sanatçı, kendine has bir üslupla soyut biçimde aktarmaktadır. Mevlevilik 'in felsefesine gönderme yaparak, sema yapan figürler merkezden evrene doğru bir hareket ve yörünge izlediğini ifade etmektedir. Sanatçı, yaşadığı kültürel etkilerin yansımalarını renklerle ve leke değerleriyle eserlerine başarılı bir şekilde aktarmaktadır. Sanatçı, kaligrafi ve gelenekle güçlü bir bağ kurarak eserlerinde kişisel ve kültürel mirasa duyduğu saygıyı ifade etmektedir.

4.5. “Sahilde Yağmur”, İsimli Resim Analizi

Görsel 11. “Sahilde Yağmur”, (T.Ü.Y.B., 20 x 30 cm, 2013)

Sanatçı, "Sahilde Yağmur" eserinde 30 x 20 cm ölçekli, tuval üzerine yağlı boya tekniğiyle oluşturulmuş bir resimde, kompozisyonu ortadan dikey olarak ikiye ve dört plana bölerek düzenlemiştir. Çizgi, leke ve beneklerin yanı sıra dikey ve yatay çizgilerde siyah, siyana, mavi tonları, beyaz ile çok az miktarda kırmızı ve yeşil renklerin kullanımı, biçimsel olarak ortada beyaz ışıkla kontrast değerlerin vurgulanmasına katkı sağlamaktadır. Fırça ve spatula kullanarak ritmik fırça hareketleriyle, eser zengin bir dokuyla şekillendirilmiştir. Soğuk renklerin hâkim olduğu eserde dengeli biçimsel bölünmelerle kompozisyon oluşturulmuş. Üst kısımdaki gece mavisi ortadaki yatay lekelerle hareket kazandırılarak eserin merkezinde dinamizm sağlanmaktadır. Orta bölümdeki beyaz lekelerle zeminle merkezdeki dinamizm, çizgisel ve lekesel değerlerle aşağıya çekilmektedir. Yatay ve dikey kullanılan çizgisel hareketler, sıcak renklerdeki leke değerleriyle esere canlılık kazandırmaktadır. Yolun devinimsel hareketi resmi durağanlıktan kurtarmıştır. Hızlı fırça vuruşları geniş renk lekeleri, deniz kenarındaki insanları balıkçı teknelerini giderek soyutlaşan yüzeyi bir düzen içinde ele almaktadır. Lekesal dağılım ve renk kurgusu ustaca işlenmiştir. Siyah çizgisel hareketlerle insan soyutlamaları ritmik kaligrafik anlatıma dönüşmüştür. Doğanın bir kesiti sanatçı tarafından soyut biçimselliğe yakın değerlerle resmedilmiştir.

Ontolojik olarak, "Sahilde Yağmur" eseri, Alaybey Karoğlu'nun doğaya olan derin bağlılığını ve soyutlama yeteneğini gösteren önemli bir eserdir. Sanatçının kompozisyon ve renkleri ustalıklı kullanarak doğayı soyut ve ritmik bir şekilde aktarması, esere özgün bir anlam ve estetik kazandırmaktadır. Bu eser, sanatçının düşünce ve duygularını soyut biçimde ifade etme kabiliyetini yansıtan güçlü bir örnek olarak değerlendirilebilir. Doğanın somut görüntüsünden ziyade soyut görünenini tercih eden sanatçı, yaşadığı coğrafyaya olan özlemini ve geçmişe olan aidiyetini benzersiz bir kurguyla aktardığı biçimde yorumlanabilir.

4.6. "Sahilden Analiz IV", İsimli Resim Analizi

Görsel 12. "Sahilden Analiz IV", (T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm, 2013)

Sanatçı, "Sahilde Analiz IV" adlı eserinde 30 x 20 cm ölçekli tuval üzerine yağlı boya tekniğiyle oluşturulmuş bir resimde kompozisyonu yatay olarak üç bölüme aktararak düzenlemiştir. Çizgi, leke ve beneklerin yanı sıra dikey ve yatay çizgilerde siyah, turuncu, mavi, beyaz, kırmızı ve sarı renklerin canlı kullanımı ve yukarıdan lokal ışıkla vurgulanmış sıcak renk değerleriyle, fırça kullanılarak ritmik fırça hareketleriyle zengin bir doku oluşturulmuştur. Orta bölümde yer alan beyaz alan ve içindeki figürler koyu alanla çepeçevre sarılmıştır. Sanatçı, doğanın bir kesitini soyutlamacı bir tavırla resmetmiş ve kompozisyonu yatay olarak üç bölüme ayrılmış, üzerine yeni bir alan ekleyerek katmanlı bir yapıda düzenlemiştir. Sıcak renkle koyu alan arasında oluşturulan kontrast vardır.

Resim ontolojik olarak analiz edilirse, Doğanın somut görüntüsünden ilham alan kurgu, soyut yaklaşımla çağdaş bir kompozisyon tercihi ile kendine has bir

biçimde oluşturulmuştur. Resmin üst kısmında yer kavuniçi renk alan, doğanın gökyüzünde oluşturabileceği gizemli ve sıra dışı atmosfer ustalıkla resme yansıtılmıştır.

Etki ve hareket merkezi, kompozisyonun ortasında sanatçının imgelemiyile oluşturduğu biçimsel değerlerle mekân sallaştırılmıştır biçiminde yorumlanabilir. Merkezdeki dinamizme rağmen, Beyaz zeminle çizgisel ve lekesel değerlerle ivmelenmesinin yavaşlatıldığı bir durak olarak değerlendirilebilir. Yatay ve dikey kullanılan hareketli çizgilerle, sıcak renklerle ve leke değerleriyle esere canlılık kazandırmaktadır. Resmin görsel dikkati özellikle arka plandaki kavun içi renk gökyüzüne çekerek, bu renk unsurunun aktör olarak belirgin ve baskın bir rol oynadığını göstermektedir. Koyu sarı gökyüzünün yoğunluğu ve kullanılan renk tonları, resme majör bir duygusal atmosfer kazandırmış olabilir. Ön plandaki siyah renk alanı, karanlığı ve boşluğu ifade edebileceği gibi, kapsayıcı bir yapıda renk kontrastlığı artıran bir yapıdadır. Beyaz renk alanı ise ışığı, saflığı, kurtuluşu, arınmışlık gibi simgesel bir anlamda uygulanmış olabileceği gibi plastik olarak, tablonun üç parçada lekesel bir düzene oturtmaktadır.

Sanatçının sanatsal anlayışı, dışavurumcu bir tavırla şekillenmiştir ve özellikle renklerin kullanımına büyük önem vermiştir. Renkler, zengin kromaya sahip, tonatileri geçişken ve güçlü bir kendine has soyutlama ile geleneksel sanat akımlarıyla sentezlenerek eserlerine yansıtılmıştır.

Renk ve imgeler, sanatçının duygusal ve estetik ifadesini vurgulama araçları olarak son derece önemli bir etkiye sahiptir. Eserin orta kısmında yer alan beyaz lekesel yüzey üzerinde sarı, kırmızı ve mavi renkteki lekesel formlar ve parçalanmaların kullanımıyla, dinamik bir etki yaratılarak soyut bir lirizm oluşturulmuştur. Sanatçı, renklerin ve lekesel formların etkileşimini ustalıkla kullanarak, esere hareket ve canlılık kazandırmış ve izleyicide duygusal bir bağlam oluşturmuştur denilebilir.

4.7. “Mavi Türkü”, İsimli Resim Analizi

Görsel 13. “*Mavi Türkü IV*”, (T.Ü.Y.B. 90 x 110 cm, 2005)

"Mavi Türkü IV" adlı eser, tuval üzerine yağlı boya tekniğiyle yapılmış bir eserdir. Eser, yatay T harfine benzeyen bir kompozisyonla önce yatay çizgiler ve ön alanına dikey bir yapılanma ile biçimler istiflenerek oluşturulmuştur. Üst üste bindirilmiş alanlar ve fırça kullanılarak mavi, siyah, sarı ve kırmızı gibi soğuk renk değerlerine sahip çizgi, leke, benek ve yatay ve dikey hareketlerle yoğrulmuş bir desenle aktarılmıştır. Eser tuvalin dört parçaya ayrıldığı bir görüntüye sahiptir.

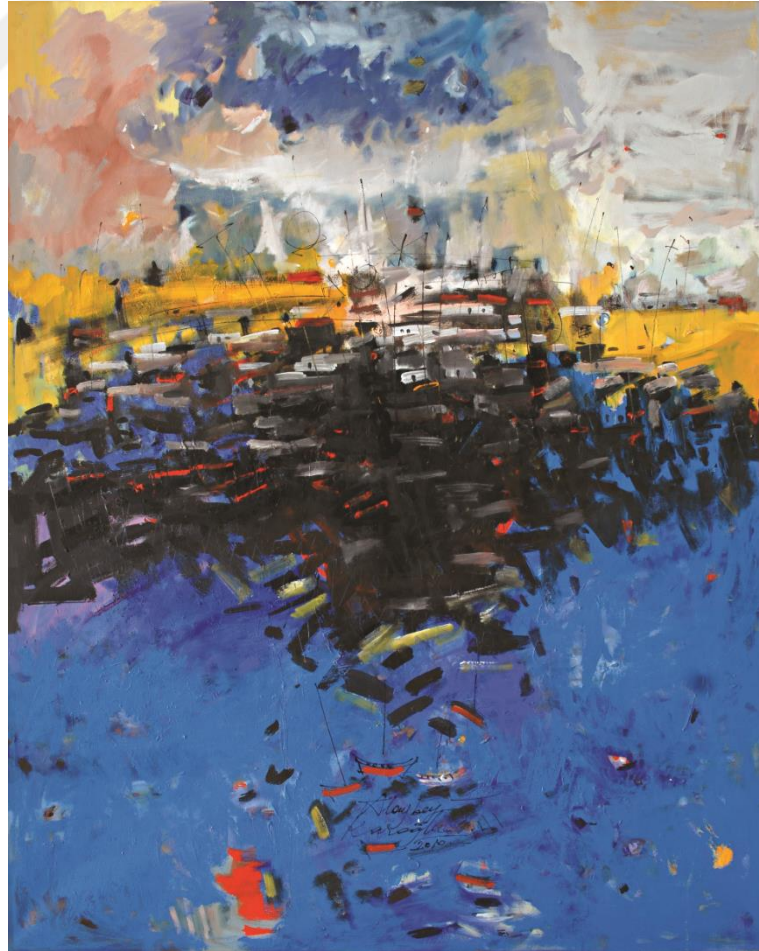
Bu resim, ontolojik olarak değerlendirildiğinde, soğuk renklerin sıcak renklerle kontrastı, çarpıcı bir palet tavrını gösterir. Resimde zıtlıkların yanı sıra dengeli biçimsel bölünmeler kullanılarak yeni alanlar oluşturulmuştur. Üst kısımdaki lacivert renkle boyanmış gökyüzünün alanı ortadan bölünmüş ve hareketli bir oluşum sergilenmiştir. Kompozisyonun merkezi, sanatçının imgelemi ile oluşturduğu hareketli biçimler ve sıcak renklerle bir çiçek demetini tanımlar şekilde güzelliğe vurgulamak istemiş olabilir. Lacivert koyu alan üzerinde yer alan beyaz leke ve alanlar, dinamik, hareketli ve dışavurumcu bir tavrı göstermektedir. Yatay ve dikey kullanılan çizgisel hareketler ile senkronize olan sıcak renk alanları ve vurgular, esere döngüsel bir bağlam kazandırmaktadır.

Bu resimde, manzaradan ilham alan ancak soyut bir yapıda filtre edilen ve imgeleri yeniden oluşturan, kompozisyon anlayışı ile yapısında kolajı da barındıran bir kurgu söz konusudur. Sanatçı, doğadan aldığı izlenimleri soyutlama ve kompozisyon

teknikleriyle birleştirerek özgün ve çağdaş bir ifade tarzı oluşturmuştur. Bu eser, geleneksel manzara sanatından farklı bir yaklaşım sunarak izleyicinin gözünde yeni ve etkileyici bir sanatsal deneyim yaratmaktadır.

Sanatçı, doğadan alınan bir kesiti soyut biçimselliğe yakın değerlerle resmetmiştir. Eserinde kompozisyon yatay üç bölünme ile aktarılması, manzaraya bir gönderme veya bağlam oluşturmaz. Bu nedenle, sanatçının manzara yaklaşımı; kültürel olarak ilişki içinde olduğu doğal güzellikleri resimlerinin konusu elde etmekle birlikte soyutlama tavrı ile imgeleri yeniden oluşturmuştur. Sanatçı, doğanın somut görüntüsünden ziyade soyut ve stilize bir anlatımı tercih etmiştir. Eserinde coğrafyasının kültürel renklerini ustalıkla kullanarak bir içerik ve ifade zenginliği yaratmıştır.

4.8. “Doğadan III”, İsimli Resim Analizi

Görsel 14. “Doğadan III”, (T.Ü.Y.B. 70x100 cm, 2008)

"Doğadan 3" isimli eserde, dikey bir tuvale Üst-Orta-Alttan Bölümlü Kompozisyon kullanılarak tuval üzerine yağlı boya ile çizgi, leke, benek, espas gibi farklı biçimler ve dikey-yatay çizgilerle mavi, siyah, kırmızı, sarı, beyaz ve mor renkler, lokal ışık ve kontrast değerleriyle ritmik fırça hareketleriyle dokuya sahip fırça darbeleriyle resmedilmiştir.

Üst-Orta-Alttan Bölümlü Kompozisyon, bu eserde manzaradan ilham alınan bir yapı ile yeni bir mekân oluşturulmuştur. Yatay ve dikey yönde ritmik kalın fırça darbeleri ve konturların yanı sıra lekelerle birlikte çeşitli soyut bina veya barakalar oluşturulmuştur.

Resim ontolojik olarak değerlendirildiğinde, "kontrast", farklı renklerin yoğunluğu ve parlaklığı arasındaki büyük farkları ifade eder. Kontrast, bu tablonun duygusal bir deneyim için hazırlandığında önemli bir rol oynamaktadır. Eserde, çizgi ve renk arasında asimetrik bir denge sağlamakla beraber imgeler çatışmalıdır. Denge, dinamik olan ve olmayan üzerinden kurulmuştur.

Renk, tabloda önemli bir unsurdur, ancak konturların farklı yönlere ve çoğunlukla dikey ve yatay aksiyona sahip olması, leke, renk ve çizgi unsurlarının bir arada ve deneyimlenmesini, araştırılmasını vurgular. Sanatçı çalışmasında doğaçlamacı ve canlı yapıma önem vermektedir.

Bu eser, renklerin etkileyici ve belirgin kullanımı ile çizgilerin dinamik ve çeşitli bir şekilde kullanımı arasında dengeli bir uyum sergilemektedir. Bu uyum, resmin duygusal atmosferini ve ifadesini güçlendirerek izleyicinin gözünde daha etkileyici bir deneyim sunar. Eserin üst kısmında soğuk renklerin ritmik fırça darbeleri ile kullanımı, alt bölümdeki kalın fırça darbeleriyle birlikte çeşitlilik oluşturur. Bu çeşitlilik ve hareket, resmin hareketli ve canlı bir yapıya sahip olduğunu gösterir. Aynı zamanda alt bölümdeki büyük mavi alan ile merkezdeki sarı renk arasında kullanılan siyah, resmin lekesel yapısını açık, orta ve koyu tonalitelerle tanımlar. Özetle, resmin renk ve çizgi unsurlarını dengeli bir şekilde kullanması, eserin duygusal ve canlı atmosferini yansıtmasına ve izleyiciye etkileyici bir deneyim sunmasına katkıda bulunmaktadır. Eserin alt kısmında dengeli bir şekilde dağıtılmış olarak kullanılan bayrak kırmızısı, izleyicinin dikkatini bu yönde toplamaktadır. Sanatçının bu renge ait kişiselliği, bayrak ve kültürel bağlamlardır. Geleneğe önem vermektedir.

Resimdeki renklerle oluşturulan alanlar, noktasal alanlarla ve lekesele fırça darbeleriyle zenginleştirilmiştir. Bu teknik, sanatçının dışavurumcu eğilimini vurgular. Ritmik ve devingen fırça hareketleri, sanatçının yaşam tarzının renklerle biçimlendirme şeklini yansıtır. Dinamik yapı, ansızın başlayacak olan bir fırtınanın etkisini çağrıştıran bir izlenim bırakır. Bu renk ve fırça hareketleri, resmin atmosferinde güçlü bir dramatik ve duygusal etki yaratır, böylece izleyiciyle güçlü bir duygusal bağ kurabileceği düşünülebilir.

4.9. “Kıydan IV”, İsimli Resim Analizi

Görsel 15. “Kıydan IV”, (T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm, 2013)

"Kıydan IV" isimli eser, tuval üzerine yağlı boya kullanılarak yapılmıştır. Eserde dikey bir Üst-Orta-Alttan Bölümlü Kompozisyon kullanılmış olup, sarı, gri, mavi, az miktarda beyaz, siyah ve kahverengi gibi renklerle ışıklı bir izlenim oluşturulmuştur. Güneş altında aydınlatılan kıyı manzarasının soyutlanarak kontrastlı

renklerle ve yoğun sıcak renk kullanımı vardır. Resim, çizgi, leke, benek ve espaslarla ritmik fırça darbeleriyle zengin bir doku etkisi elde edilmiştir.

Düz sarı yüzey üzerinde zaman zaman hareketli gibi görünen düzenli tekrarlar, gri tonların geçişiyle sağlanmıştır. Ön plandaki dalgalanmalar sıcak ve soğuk renklerin hareketli formlarıyla birbirini tamamlayan renklerle oluşturulmuştur. Arka planda homojen ve yumuşak renk dağılımı, ön plandaki spatulanın dışavurumculuğuyla hareket kazanmıştır.

Resmin boş alanları, eserin durak noktalarını oluşturur ve bu alanlar hareketli alanlarla zıtlık içindedir. Sarı yüzey üzerinde bulunan dikey lekeleri kesen yatay çizgiler, birer müzik notası sayfasını anımsatmaktadır. Eserin üst kısmında açık sarıdan mavi renge yumuşak bir geçişle alt kısmında sarı ve tonları ile ortasındaki renk devinimleriyle bütünleştirilmiştir.

Ontolojik olarak değerlendirildiğinde, eserde kaligrafik çizgilere benzeyen çizimler vardır ve bu kaligrafi geleneğine olan ilişkiyi göstermektedir. Düz çizgiler genellikle kaligrafideki belli biçimleri yansıtıyor ve geleneğe duyulan saygı olarak değerlendirilebilir. Sanatçının çağdaş yorumlamalar yaptığına ve geleneğe olan bağlılığını modern anlatım teknikleriyle birleştirdiğine işaret eder. Geri plandaki parçalı, geçişken lekelerle bir zıtlık içindedir. Bu durum, belirli bir gerilime neden olmaktadır. Eserin tasarım ilkelerini ve çağdaş paleti tercih etmektedir ve sanatçının çağdaş resmi benimsemekle beraber, gelenekle sentez oluşturduğunu gösterir.

Mavi renk, diğer eserlerdeki simgesel anlamını sürdürür ve Türk Kültürü, deniz ve özgürlük kavramlarını ortaklaşa temsil eder ve sanatçının denize olan tutkusunu, Türklerde maviye olan sevgiyi gösterir. Sanatçının denizle olan duygusal bağı ve özgürlük arayışı, esere yansımaları izleyicilerle güçlü bir duygusal bağ kurmayı başarabileceği düşünülebilir.

Ayrıca, eserdeki soyutlama ve kontrastlı tonlar, sanatçının duygusal ifadesini yansıtmaya isteğini gösterir. Güneş altında aydınlatılan kıyı manzarasının soyutlanarak tasvir edilmesi, sanatçının gördüğü manzarayı sadece betimlemek yerine, duygusal bir deneyim olarak aktarma amacını yansıtır.

4.10. “Sahilde Gece”, İsimli Resim Analizi

Görsel 16. “Sahilde Gece”, (T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm, 2008)

Sahilde Gece adlı eser, yatay kompozisyonla yapılmıştır. Gri, kırmızı, sarı ve mavi renklerin sıcak-soğuk kontrast özellikleri, geometrik parçalanma tekniği ile daha küçük yüzey alanlarına bölünmüştür. Renkler, lekese ve fırça darbeleriyle kullanılmıştır. Resmin ortasında kümelenmiş dinamik bir etki vardır. Burada ev veya teknenin gövdesinin özdeş imgeleri halinde çeşitli küçük alanlar oluşturulmuştur. Bunlar bir teknenin üzerindeki dekorasyon olarak da algılanabilir, bina olarak da algılanabilir. Mavi ve beyaz renkleri, resim boyunca minik fırça dokunuşları şeklinde yer almıştır. Sarı renk gökyüzü ile hem deniz arasında bir kontrast yaratmakta hem de ışık algısına neden olmaktadır. Gri alan, renk perspektifine aykırı olarak ön planda kullanılmış ve diğer renkleri birbirinden iten pasif bir alan gibidir. Üst üste yerleştirilmiş renk parçaları ile şekillendirilen resimde, siyah ve beyaz en güçlü açık ve koyu kontrastı oluştururken, siyah ve beyaz arasındaki orta değerler farklı gri değerleri ya da farklı renk tonları değerleri ile doğada ortaya çıkmıştır. Resimde deniz, gemiler, şehir ve doğa motifleri kullanılmıştır. Hareketli fırça izleri ve coşkulu renkleri dışavurumcu bir üslupla ifade edilmiştir.

Ontolojik olarak değerlendirirsek, sanatçının gelenekten yararlanması ve Türk kültürüne olan inancı, eserlerine değer katan önemli unsurlardır. Resimde kullanılan konturların kaligrafi ile oluşturulması, geleneksel bağlamı vurgulamaktadır

ve sanatçının kişisel üslubuna özgüdür. Ayrıca, mavi rengi en belirgin renk olarak tercih etmesi, üsluplaşmış bir ressam olarak kendisini ifade etmek içindir.

Sanatçının eserlerinde doğaya olan ilgisinin temel anlatım aracı olmasının nedeni, çocukluk yaşantısı ve o coğrafyaya ait izlerdir. Bu da resimlerinde doğanın güzelliklerini ve anlamını yansıtmada etkili olmaktadır.

4.11. “Sahil Üzerine Çeşitleme I”, İsimli Resim Analizi

Görsel 17. *Sahil Üzerine Çeşitleme I*, (T.Ü.Y.B., 35 x 25 cm, 2013)

"Sahil Üzerine Çeşitleme I" adlı resimde, yatay kompozisyon tercih edilmiştir. Yapı, gökyüzü, yer ve deniz olmak üzere dört plana bölünmüş ve bu şekilde bağlam oluşturulmuştur. İmgeler profil şeklinde temsil edilmiştir ve perspektif derinliği bulunmamaktadır. Bu soyutlama ile ortada haç formunda bir alan oluşturulmuş ve imgeler bu alana yerleştirilmiştir. Resimde sıcak ve soğuk renkler bir arada kullanılarak oluşturulan mekân üzerine yerleşen merkezdeki hareketlilik, yatay ve dikey çizgilerle kompozisyonun önceliğini oluşturmaktadır. Lacivert renk kalın fırça darbeleriyle daha geniş alanda kullanılmış ve bu zıtlık içinde dengeli bir şekilde dağıtılan kırmızı renk, izleyicinin dikkatini soyutlaştırılmış nesnenin üzerinde tutmayı başarmaktadır.

Eserin ontolojik değerdendirmesi olarak, diğerd eserleri gibi izleyicide duygusal, lirik ve dışavurumcu bir etki yaratmayı amaçladığı düşünölmektedir. Gökyüzü sembolik bir şekilde yine mavi renkle tanımlanmıştır. Bu rengin simgeselliğı, sanatçının üsluplaşması açısından tekrar eden bir eylemdir. İstifler, geleneksel resimlerden farklı olarak perspektif dışında tutularak, kolajlara benzer bir şekilde yapılmıştır ve farklı alanlardaki benzer imgeler aynı büyüklüktedir. Buradan simgesel ve kaligrafik bir anlatıma gönderme yapıldığı söylenebilir. Bu, sanatçının gelenekle kurduğu ilişki bağlamında minyatür resimlerdeki figürlerin dağılımına benzer bir biçimdedir. Resimdeki sarı renk ile diğerd renklerin çok yakın sarı tonları, sanatçının duygusal bir aktarım ve renklerin zıtlıkları ve asimetrik ölçülerde savaşmasını ve deneyimi sevdiğini düşündürebilir.

4.12. “Aydınlık II”, İsimli Resim Analizi

Görsel 18. “Aydınlık II”, (T.Ü.Y.B., 25 X 35 cm, 2010)

Aydınlık 2 Tuval üzerine yağlıboya çalışması, yatay bir çalışmadır. Eserde sıcak ve soğuk renklerin bir arada kullanıldığı, özellikle soğuk renklerden mavi rengin en büyük alanı kapladığı görölmektedir. Kompozisyonda espas üzerine yerleşen merkezdeki hareketlilik, yatay ve dikey çizgilerle vurgulanmış ve kompozisyonun önceliğini oluşturmaktadır. Lacivert renk, kalın fırça darbeleriyle daha geniş alanda kullanılmış ve bu zıtlığın içinde dengeli bir şekilde dağıtılan kırmızı renk, izleyicinin dikkatini soyutlaştırılmış nesnenin üzerinde tutmayı başarmaktadır.

Eserin ontolojik değerlendirmesine göre, sanatçının lirik ve dışavurumcu bir anlatıma sahip olduğu görülmektedir. Mavi renkli alan, resim alanının en büyük alanını kaplayarak aktör bir renk halinde algılanmaktadır. Bu yönüyle, sanatçının üslubuna bağlı tüm resimlerdeki mavi rengin, simgeselliğini devam ettirir. Sanatçının doğalcı soyutlama kullanarak doğaya öykünen bir üslubu olduğu değerlendirilmelidir. Resimdeki ortadaki çizimler ve lekeler, hareketli bir alana sahiptir ve çağdaş anlayışa uygun bir kompozisyon oluşturur. Su ile hayat arasındaki bağlantı soyut formlar üzerinden kaligrafik bir düzlemde ifade edilmiştir ve bu anlatıma, sanatçının kültürel geçmişini ve bağlamlarını da ekleyerek örgütlenmiştir.

4.13. “Sahilden V”, İsimli Resim Analizi

Görsel 19. “Sahilden V”, (T.Ü.Y.B., 60X60 cm, 2010)

“Sahilden V”, eser, tuval üzerine yağlı boya tekniğiyle oluşturulmuş, yatay kompozisyonda bir resimdir ve çizgi, leke ve benek gibi biçimsel unsurlarla oluşturulmuştur. Resmin renk paleti, sarı, beyaz, mavi, siyah, kahverengi ve kırmızı renklerin ustalıkla kullanımıyla çeşitlendirilmiştir. Kahverengi ile toprak

çağrıştırılmaktadır. Lokal ışık kullanımı sayesinde kontrast tonları vurgulanmış, bu da eserin derinlik ve perspektif etkisini artırmıştır. Sanatçı, fırça ve spatül aracılığıyla doku oluşturarak resme dinamik bir yüzey oluşturmuştur. Yatay ve dikey hareketlerin kullanılması, resmin ritmik ve dengeli bir kompozisyon sergilemesine katkıda bulunmuştur.

Ontolojik olarak değerlendirildiğinde, bu çalışma sanatçının estetik ve teknik becerilerinin göstergesi olarak nitelendirilebilir. Sanatçı, renk seçimlerini ve dokuyu ustaca kullanarak resimde görsel çekiciliği artırmayı ve izleyicide güçlü bir etki bırakmayı hedeflemiştir. Mavi renk, sanatçının diğer eserlerinde olduğu gibi, kendine özgü üsluplaşmasını ve belirlediği paletini simgesel olarak göstermektedir. Doğadan alınan bir kesit, yatay bir kompozisyon içinde soyutlaştırılmıştır. Sıcak ve soğuk renkler dengeli bir şekilde kullanılırken, soyutlanmış nesnelerin bir arada oluşu esere mekansallık kazandırmıştır.

Resimdeki ritmik fırça darbeleri ve oksit sarının mavilerle dengesi göze çarpmaktadır. Çizgisellik ön planda tutularak, balıkçı teknelerini andıran beyaz ve mavi lekelerle biçimler oluşturulmuştur. Sürekli ritmik siyah çizgilerin oluşturduğu alanlarda çizgilerle özgün biçimler yaratılmıştır. Kaligrafik öğelerin de doğal bir şekilde ortaya çıktığı görülmektedir. Dik ve kıvrımlı çizgilerle şekillendirilmiş kaligrafik izler, açık ve koyu leke değerleriyle resmin içinde bir denge oluşturmuştur.

Ontolojik kavramlarla açıklamak gerekirse, sanatçının estetik ve teknik becerileri resmin içinde yansımaktadır. Renk, kompozisyon, dokular ve çizgisellik gibi öğeler, eserin anlamını ve görsel etkisini belirlemektedir. Soyutlanmış nesnelerin mekansallık kazandırdığı resimde, sanatçının simgesel üslup ve kaligrafik öğelerle kendine özgü bir dil kullandığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, ritmik fırça darbeleri ve renk zıtlıkları, resmin dinamizmini ve denge unsurlarını vurgulamaktadır. Sanatçının doğadan esinlenerek oluşturduğu resimde, kaligrafik izlerin doğal bir şekilde yer alması, eserin organik ve bütünlüklü bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

4.14. “Sahilden İzlenimler II”, İsimli Resim Analizi

Görsel 20. “Sahilden İzlenimler II”, (T.Ü.Y.B., 35X50 cm, 2009)

"Sahilden İzlenimler II" adlı resim eseri, tuval üzerine yağlı boya kullanılarak oluşturulan yatay kompozisyona sahiptir. Resmin kompozisyonel düzeni ortadan ikiye bölünmüş olmakla birlikte üç yatay bölümle resim planlanmıştır. Bu düzenleme, görsel denge ve asimetri açısından değerlendirilebilir. Geniş alan sıcak renk olan sarıya ayrılmıştır ve mavi hat halinde ortada yer alır. Eserde çizgi, leke, benek, nokta gibi farklı biçimsel unsurlar, sanatçının ifade aracı olarak ustaca kullanılmıştır. Renk paleti, sanatçının diğer çalışmalarındaki genel paletine yakınlık gösterir.

Eser, ontolojik olarak değerlendirildiğinde Çalışma dışavurumcu bir tarzda yapılmıştır ve sanatçının eserinde varoluşu buradan başlamaktadır. Mavi rengin yine sanatçının üslup renkleri içinde yer aldığı görülmektedir. Zıt renkler, izleyicilerde yoğun bir renk etkisi algısını ve duygusal bir algı yaratma amacını taşıyabilir. Sanatçı, renklerdeki yoğun aktarımla duygulara ağırlık verir ve bu, sanatçının renk ve imgeleme gücünün önemli bir göstergesidir. Doğa, sanatçının en önemli etkileşim noktasıdır ve titreşimler, renk alanları ve gerilimler, sanatçının doğa ile inanç arasındaki kurduğu bağlamı yansıtır.

Bu çalışmada turuncu, sarı, mavi, beyaz, siyah, kırmızı ve gri renkler kullanılmıştır ve bu renkler eseri görsel olarak zenginleştirerek izleyiciye çeşitli duygusal çağrışımlar sağlamaktadır. Renklerdeki zıtlık, resim yüzeyinde ışık etkisi

yaratmaktadır ve hacimsel bir biçim oluşturmaktadır. Ayrıca, sıcak renk tonları bu eserde baskın olarak kullanılmıştır, bu durum eserin enerjik ve etkileyici bir atmosfere sahip olmasını sağlamaktadır. Yatay bir kompozisyon ortadan ikiye bölünmüş ve sanatçının yaşadığı coğrafyaya öykünen dolayısı ile bir bağlamı olan kesit olabilir. Kalın fırça darbeleri ve renkte kontrast oluşturularak soyutlaştırılmış ve dışavurumcu bir aktarım yapılmıştır. Sanatçının imgelem gücü sayesinde, şiddetli fırça vuruşları ve renk tonlarındaki olgunlukla oluşan devingenlik içinde doğa soyutlanmış bir şekilde tasvir edilmiştir. Sanatçının özgün fırça kullanımı ve coşkulu renk paletiyle soyut yorumlamalarda koyu açık leke değerleriyle oluşan kompozisyonlar oluşturduğu görülmektedir.

4.15. “Sahilden IV”, İsimli Resim Analizi

Görsel 21. “Sahilden IV”, (T.Ü.Y.B., 40 x 60 cm, 2003)

“Sahilden IV”, tuval üzerine yağlı boya tekniğiyle oluşturulan yatay üçlü kompozisyon, çizgi, noktalar, leke ve benek gibi biçimsel unsurlarla zenginleştirilmiş bir görsel kompozisyon sunmaktadır. Dikey ve birçok yöndeki yatay çizgiler, resmin görsel düzeninde önemli bir rol oynamakta ve kompozisyonu etkileşimli bir denge ile bölümlere ayırmaktadır. Beyaz, pembe, mor, mavi, kırmızı, lacivert ve siyah renklerin kullanımı söz konusudur ve en geniş alan beyaz ve açık değerlere ayrılmıştır. Resmin renk paleti canlı ve çeşitli tonlara sahip, zıtlık ve dışavurumcu bir yaklaşımın sergilendiği anlaşılmaktadır. Soğuk renkler, sanatçının aktör rengi olan mavi ve lacivert renklerden seçilmiştir. Eserin duygusal atmosferini ve arka planda algılanan

ışık etkisini öne çıkarmaktadır. Özellikle arkada yer alan ışık, dramatik bir yaklaşım geliştirmemizi sağlar ve resmin ön plana çıkan bir unsuru olarak dikkat çekmektedir. Doku, fırça darbeleri ve özgür birtakım etkiler ustalıklı oluşturulmuştur ve resme titreşimli bir etki vermektedir. Yatay-dikey hareketlerin hâkim olduğu desen, kompozisyonun ritmik ve dengeli bir yapıya sahip olmasını sağlamaktadır.

Resim eseri ontolojik olarak değerlendirildiğinde, dışavurumculuğun hâkim olduğu eserde doğadan bir kesit soyutlaştırılmıştır. Mavi renk, başlıca üslup rengi ve simgesi olarak bu resimde de kullanılmıştır. Renk, sanatçının varoluş kaynaklarını göstermesi bakımından önemli bir ifade aracıdır. Beyazın içinde kullanılan karmen kırmızısı dikkati çekerken yatay ve dikey çizgiselliğin önüne geçmemiştir. Beyazın aktif kullanımı kış mevsimini çağrıştıracak, ancak resmin ismi izleyicinin açıklamasına bırakılmış görünmektedir. Kaligrafi belirgin bir şekilde kullanılmış ve eserin üst bölümündeki beneklerle yaratılan dinamizm, aktivasyon ve sanatçının heyecanının canlılığını yansıtmaktadır. Hızlı fırça vuruşları, sıçratılmış renk lekeleri ve soyutlamalarında şiirsel bir ifadecilik ürünüdür. Karadeniz'in hırçın dalgalarından ve yaşam savaşı veren balıkçılardan yola çıkarak soyutlaşan keskin çizgiler ve deformasyonlarla şekillenen bir düzen içinde ele alınmıştır. Dinamik fırça vuruşları ve kullandığı lekeci renk anlayışıyla dışavurumcu özellikler göstermektedir.

4.16. “Mavi Türkü IV”, İsimli Resim Analizi

Görsel 22. “Mavi Türkü IV”, (T.Ü.Y.B., 90 x 110 cm, 2005)

"Mavi Türkü IV", tuval üzerine yağlı boya tekniğiyle oluşturulan bir resim eseridir ve 3'lü kompozisyon kapsamında değerlendirilebilir. Resim, çeşitli biçimsel öğelerle zenginleştirilmiş olup çizgi, leke, benek ve espas gibi farklı biçimlerin ustaca kullanımı ile görsel açıdan etkileyici bir kompozisyon sunmaktadır. Turkuaz mavisi ve kobalt mavi renkler, resmin en geniş alanlarını kaplamaktadır ve mavi renklerin hava perspektifine uygun olarak sıralanmış olması, resmin plastik bütünlüğüne olumlu katkı sağlamaktadır. Resim bir doğa soyutlamasıdır ve çok dinamik bir hareket halinde olan birçok biçimin donmuş bir görüntüsünü yansıtmaktadır. Bu eserde, sanatçının ustalıkla kullandığı mavi renkler, resmin ana temalarından biridir ve hava perspektifini yansıtmak için başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Mavi renklerin etkileyici bir şekilde resmin geniş alanlarını kaplaması, resmin içinde yer alan hareketli biçimlerin ve çeşitli formların donmuş bir estetikle sunulmasına olanak tanımaktadır.

Resim eseri, ontolojik olarak değerlendirildiğinde, Sanatçı, eserde dikey ve yatay çizgileri jestüel bir tavır içinde kullanarak kompozisyonu belirgin dinamik bir yapıya oturtmuştur. Renk paleti, mavi, turkuaz mavi, siyah konturlar, az miktarda sarı ve kırmızı gibi çeşitli renkleri içermektedir. Bu renkler sanatçının üslup renkleridir ve onun palet renkleri ile özdeşliğini yansıtır.

Sanatçının manzara soyutlamasında dikkat çeken en önemli özellik, mekân arayışından ziyade çeşitli lekesel planların ve biçimlerin birbiri içine geçtiği ve örgütlendiği bir kompozisyon sunmasıdır. Bu çalışmada, mekânın detaylı tasviri yerine soyutlama yöntemiyle biçimler ve formlar ön plana çıkarılmıştır. Özellikle, kaligrafik bir yazıya gönderme yapar gibi, sanatçı figürleri ve formları soyutlayarak onları belirgin hatlar ve şekillerle ifade etmiştir.

Siyah rengi, cesur, kalın çizgiler olarak kullanması jestüel yapı ve kaligrafi geleneğine bir gönderme olarak değerlendirilebilir. Bu renk hakimiyeti, soyutlanan biçimlerin önemini ve etkisini artırarak izleyicide yoğun bir algısal deneyim yaratır.

Sanatçının çeşitli lekesel planlar ve örgülü biçimlerle oluşturduğu eser, mekânsal gerçekliğin ötesine geçerek izleyiciyi soyut ve duygusal bir dünyaya davet eder. Bu soyutlama, sanatçının kendi estetik ve anlatım diliyle izleyiciye özgün bir sanat deneyimi yaşatmayı amaçlar. Desenlerde kullanılan yatay ve dikey hareketler, kompozisyonu ritmik ve hareketli bir yapıya kavuşturmaktadır.

Kompozisyon olarak pastel renklerle açık değerler üzerine koyu renk fırça darbeleriyle kurgulanmıştır. Eserde merkeze konumlanmış yatay ve dikey leke değerleriyle biçimlendirilen soyut doğa izlekleri tuvale yansıyan ışık değerleriyle bütünlük kazanır. Parçalanmış yüzeyde karışık ve kontrast renklerle resmin iç dinamiği sağlanmaktadır.

V. BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

5.1. Sanatçının Resim Tekniği

A. Karoğlu resimleri, Tuval üzerine yağlıboya ve akrilik gibi geleneksel malzemelerle gerçekleştirilmektedir. Eserlerinde, fırça tuşları ve jestüel tavra bağlı fırça hareketleriyle karakterize edilen bir resim diline sahiptir. Üslupsal Palet renkleri genel olarak en başta mavi renktir. Sarı, gri, kırmızı, siyah renkler ise farklı oranlarda kullanılan diğer renkleridir. Diğer renklerden kahverengi ve tonları da zaman zaman resimlerinde kullanılsa da genelleştirilemez. Bu renkler, sanatçının duygularını ve iç dünyasını ifade etmesine yardımcı olmaktadır. A. Karoğlu, ayrıca diğer renkleri de kullanmaktadır yeşil, turuncu vb. Bu renkler, sanatçının resimlerine zenginlik ve çeşitlilik katmaktadır. Kompozisyonları doğa temellidir ve yatay kompozisyonlar belirleyicidir. Ayrıca, lekesel alanlar ve yatay bölünmelere dayalı kompozisyonlarla, eserlerinin derinlik ve denge açısından zenginlik kazandığı gözlemlenmektedir. Dikey kompozisyonlarında da dinamik bir doğa soyutlamasına dair yorum vardır.

5.2. Sanatçının Stili

Sanatçının stili, doğanın yorumlandığı, resimlerinde genellikle soyut dışavurumculuk ve lirik soyutlama ifade yöntemini tercih etmektedir. Bu ifade araçları, sanatçının duygularını ve iç dünyasını ifade etmesine olanak tanımaktadır. A. Karoğlu, ayrıca jestüel tavır ve kaligrafi tekniklerini de kullanmaktadır. Bu teknikler, sanatçının resimlerine dinamik bir görünüm kazandırmaktadır. A. Karoğlu'nun

resimlerinde doğa, önemli bir ilham kaynağıdır ve doğanın renkleri, çizgileri ve formları, sanatçının esinlenme noktalarının temel unsurlarını oluşturmaktadır. Aynı zamanda Türk kültürü de A. Karoğlu'nun resimlerinde belirgin bir şekilde yer almaktadır. Türk mimarisi, motifleri ve edebiyatı, onun eserlerine derin bir şekilde etki etmiş ve kültürel bir zenginlik yaratmıştır.

5.3. Sanatçının Bağlamları

Sanatçının iç dünyası, resimlerine yansıttığı duyguları, düşünceleri ve hayalleri ile de resimlerinde bir derinlik ve anlam katmaktadır. A. Karoğlu, resimlerini oluştururken çocukluğunu geçirdiği Karadeniz ve doğası ile bağlam oluşturmaktadır. Onu etkileyen imgeleri resimlerine aktararak doğa ile olan ilişkisini ve inancını yansıtmaktadır. Resimlerinde başlıca etken doğadır ve bağlamı doğa dolayısıyla görüşme formuna göre inanç faktörüdür. Doğaya ait görüntüler bir yaratım olarak inanç boyutunu bir bağlam haline getirir. Örneğin, sanatçının resimlerinde sıkça kullandığı mavi renk, onun hem Karadeniz'in hem de gökyüzünün sembolü olarak inancını ve kültürünü temsil eder. A. Karoğlu'nun resimlerinde doğa, kültür ve iç dünyanın birleşimi, onun sanatsal üslubunu ve eserlerinin özgünlüğünü vurgulamaktadır.

SONUÇ

Bu tez çalışması, A. Karoğlu'nun doğa soyutlamalarının izleklerine ve izleyicilerin gerçekliği yorumlama ve ifade etme biçimlerini nasıl gösterdiğine odaklanmaktadır. Doğa soyutlaması, sanatçıların doğadan ilham alarak soyut formlar, renkler ve dokular kullanmalarını ve izleyicilerin bu eserleri kendi duyguları, algıları ve düşünceleriyle anlamlandırmalarını sağlayan güçlü bir ifade aracıdır.

A. Karoğlu, bu tez çalışmasının ana odak noktası olarak seçilen bir ressam ve akademisyendir. Soyutlama ve figüratif unsurları bir araya getiren çalışmalarıyla tanınan A. Karoğlu, doğadaki nesneleri stilize ederken renk ve kompozisyonu vurgulayan soyutlayıcı bir yaklaşım benimsemiştir. Eserlerinde doğanın renkle dışavurumunu, jest ve gelenekle kurduğu bağlamı ön planda tutmuştur. Leke kavramının sanatçının eserlerindeki güçlü etkisi, doğadaki nesneleri soyut bir dille ifade ettiğinin bir göstergesidir. Doğa izlekleri ve soyutlama konularını birleştirerek benzersiz bir tarz oluşturmuş ve doğayı temsil etmek yerine kendi yaratıcı yorumlarını ifade etmiştir.

A. Karoğlu'nun sanatı, doğadan aldığı ilhamla izleyicilere doğanın derinliklerinde bir yolculuk deneyimi sunmaktadır. Eserlerinde doğanın renklerini ve formlarını etkileyici bir şekilde kullanarak plastik bir dil oluşturur. Özellikle mavi renk ve tonlarını tercih ederek günümüzde Karadeniz doğasının renkleri ve atmosferiyle özdeşleştirilmektedir. Aynı zamanda, A. Karoğlu'nun eserleri, geçmişle gelecek arasında bir köprü kurarak çağdaş sanatın renk ve biçimsel özelliklerini yansıtarak Türk sanat geleneği ile kültürel bir bağlantı kurar.

Doğa soyutlamasının bu önemli örneği olan A. Karoğlu'nun eserleri, izleyicilere estetik bir deneyim sunmanın yanı sıra doğanın gücünü ve güzelliğini hatırlatarak doğayla daha da yakınlaşmalarına vesile olmaktadır. Sanatçının soyutlama ve stilizasyon yoluyla yarattığı yaratıcı yorumlar, doğanın zenginliklerini ve

çeşitliliğini ifade ederek izleyicilerde yeni bir bakış açısı oluşturur. Ayrıca, eserlerindeki geleneksel sanat unsurlarına dair sentezler, Türk kültürünün zenginliğini göstermekte ve çağdaş sanatın evrensel dilini yansıtmaktadır.

Sonuç olarak, bu tez çalışması, sanatçının doğa soyutlamasındaki rolünü ve deneyimini anlamak için A. Karoğlu'nun eserlerini incelenmiştir. Sanatçının doğadan ilham alarak yarattığı eserler, bir sentezdir ve bu sentez, tarih, kültür, coğrafya ve sanatçının biricik kişiliğinden oluşmaktadır. Eserler, doğa, insan, gelenek arasındaki bağı güçlendirerek izleyicilere yeni bir perspektif sunmaktadır. A. Karoğlu'nun soyutlama ve figüratif unsurları birleştiren eserleri, doğanın güzelliklerini yansıtarak sanatın evrensel diliyle izleyicileri etkilemeye devam edecektir. Bu çalışma, sanatçının ve izleyicinin sanat yoluyla doğayla olan bağlantısını anlamak için önemli bir katkı sunmaktadır.

KAYNAKÇA

- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. ve Kılıç, E. (2013). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi
- Gevgili, A., Hasol, D., Özer, B. (1997). *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi 3. Yapı Endüstri Merkezi Yayınları*
- Harmancı, A., Gürpınar, Ö., Demir, A., (2021). “Sanatta Espas-Mekân İlişkisi: Mehmet Kavukçu Örneği”, *Sanat ve Tasarım Dergisi*, (29), 177-197. Retrieved from <https://dergipark. Org. tr/tr/pub/sanatvetasarim/issue/70782/1137921>.
- Çelik, A., (1996). Bedri Rahmi Eyüpoğlu. Kültür bakanlığı yayınları, 1657 yayımlar dairesi başkanlığı Türk büyükleri dizisi, 159 kültür bakanlığı milli kütüphane basımevi, Ankara, 1. Baskı
- Çepni, S. (2010). Araştırma ve proje çalışmalarına giriş. Celepler Matbaacılık, Trabzon.
- Alaybey Karoğlu Katalog*, (2013). Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları.
- Atalay, M. C., (2015). Alaybey Karaoğlu'nun resimlerine yansıyan sanatçı kişiliği, İnönü üniversitesi sanat ve tasarım dergisi, Cilt:5, Sayı:12
- Atalay, M. C. (2021). Ressam Joan Mitchell'in Eserlerindeki Kaligrafik Unsurlar, Sosyal Bilimler Dergisi, The Journal of Social Sciences, Yıl: 8, Sayı: 55.
- Atık, H., (2004). Türk Resminde Plastik Bir Dil Olarak Soyutlama, Mimar Sinan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Ana Sanat Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Ayan, A., (2013). Alaybey Karoğlu Katalog, Çankırı: Karatekin Üniversitesi Yayınları.
- Balamir, B., (2013). Alaybey Karoğlu Katalog, Çankırı: Karatekin Üniversitesi Yayınları.
- Bigalı, Ş., (1999). Resim sanatı, Türkiye İş bankası kültür yayınları.
- Gombrich, E. H. (1960). Sanat ve Yanılsama. (Çev. A. İkizler). Remzi Kitabevi.
- Elmas, H., (2013). Alaybey Karoğlu Katalog, Çankırı: Karatekin Üniversitesi Yayınları.
- Erden, Ü. A., (2013), Soyut Sanat ve Soyut Sanatta Mübin Orhon'un Yeri, Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarım Anabilim Dalı, Resim Restorasyonu ve Teknolojisi Yüksek Lisans Programı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Ersoy, A., (1998). Günümüz Türk Resim Sanatı. İstanbul: Bilim Sanat Galerisi.
- Ersoy, A. (2007). İlköğretim Beşinci Sınıfta Teknoloji Destekli Proje Tabanlı Öğrenme Uygulamaları. Eskişehir: T. C. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları; No. 101.
- Güneysu, A. A., (2017). Türk Mitolojisinde Yer Alan Motif ve Sembollerin Mehmet Sağ'ın Eserlerine Yansımaları, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü, The Journal Of Academic Social Science Studies.

<https://www.youtube.com/watch?v=f4BkZpA5Sp8> Türk sanatına dair-Prof. Dr. Alaybey Karaoğlu

Karayağmurlar, B., (1993). *Sanatsal Yaratıcılıkta Soyutlama ve Günümüz Sanatındaki Yeri*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Ana sanat Dalı, Sanatta Yeterlilik Tezi, İzmir.

Karkın, N., (2013). *Alaybey Karoğlu Katalog*, Çankırı: Karatekin Üniversitesi Yayınları.

Atalay, M. C., (2015). “*Resimde Tasarım, Uygulama ve Seçim Olarak Boşluk, Doluluk*”, Araştırma Projesi, Görev: Yürütücü, Nkubap, 00. 18. AR. 14. 07 <http://www.tdk.gov.tr/>

Özsezgin, K., (2013). *Alaybey Karoğlu Katalog*, Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları.

Rzayev, R., (2017). *Türk Resim Sanatında Doğa Soyutlamaları*, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Savaş, A. İ., (2013). *Alaybey Karoğlu Katalog*. Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları.

Sezer, C., (1997). Soyut resimde yüzeyin çizgisel düzenlemesine yönelik analizler, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1).

Yayan, G. H., (2017). “Mitolojik Unsurların Günümüz Sanatçılarından Can Gökniç’in Çalışmalarına Yansımaları”, *The Journal of Social Sciences*, vol. 4, no. 10, 653-672.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, N. T., (2009). Türkiye’de Soyut Sanatın Gelişimi İçerisinde Burhan Uygur’un Yeri, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı, Resim Bölümü, Yüksek Lisans Tezi, Edirne.

<http://sanatbilgisi.blogspot.com/2016/11/jestuel-resim-gestural-painting-nedir.html>

Ömer L. Bakan: ALAYBEY KAROĞLU (omerlutfibakan.blogspot.com)

İletişim Derneği İktisadi İşletmesi. (2014, 01, 29). *Kültür Mimarlarımız*

EKLER

EK 1. Öğrencisi Akademisyen Semih Büyükol'un Alaybey Karoğlu Hakkındaki Görüşleri

Semih Büyükol, Alaybey Karoğlu'nun öğrencisidir düşüncelerini şöyle ifade eder;

Çağdaş Türk resim sanatı ve sanat eğitimi alanlarında sanatçı-akademisyen kimliğiyle önemli bir yere sahip olan Prof. Dr. Alaybey KAROĞLU, yetiştirdiği sayısız öğrenciyi sanat ortamına ve akademik camiaya kazandıran, eserleriyle günümüz sanatçılarına ve eğitimcilerine sanat ruhunu, heyecanını aşılayan değerli bir hocamızdır.

Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi aşamalarında öğrencisi olma şansını yakaladığım değerli hocam Prof. Dr. Alaybey KAROĞLU, engin teorik ve pratik bilgi birikimini öğrencilerine büyük bir heyecanla yaşatarak aktaran, bunu yaparken düşündürüp sorgulatan, öğrencinin dikkatini, heyecanını kimi zaman Karadeniz'in doğasına özgü yavaşlayıp, hızlanan ritmi gibi doruklara yükselterek kimi zaman da bir şiirin mısralarında dinginleştirip, iç dünyasında gezdirerek her daim üzerinde toplamayı başarabilen değerli bir eğitimci kimliğine sahiptir.

EK 2. Öğrencisi Akademisyen Emine Nur Yılmaz'ın Alaybey Karoğlu Hakkındaki Görüşleri

Emine Nur Yılmaz, Arıkan Alaybey Karoğlu'nun öğrencisidir. Hocası için düşüncelerini şöyle ifade eder:

Üniversite eğitim hayatımın her aşamasında varlığını ve desteğini hissettiğim çok kıymetli sanat eğitimcisi sanatçı ve yol gösterenim olan Alaybey Karoğlu hocamın Selçuk Üniversitesi resim iş öğretmenliği bölümünden hem lisans hem de lisansüstü öğrencisiyim.

Alaybey Karoğlu Selçuk Üniversitesi resim-iş öğretmenliğinin kuruluşunda rol almış Bölümünün kurucu öğretim üyesidir uzun yıllar bölüm başkanlığı görevini yürütmüştür. 1990 yılından bu zamana dek sadece bu okuldan bile yüzlerce öğretmen ve akademisyen yetiştirmiştir. Hepiniz çok iyi bir sanatçı olacaksınız derdi hocamız çocuk yetiştirmenin en büyük sanat olduğunu da ekledi ve hocalarımızın bize verdiği eğitim anlayışı ile hepimiz çok iyi bir eğitimci olduk diye düşünüyorum çünkü biz belli ilkelerle, belli disiplinlerle yetiştirilmiş, Selçuk Üniversitesi resim-iş öğretmenliği mezunlarıyız.

Öğrencileri için Alaybey Karoğlu sadece bir öğretmen değil, bazen abi kadar yakın, bazen baba kadar sevecen ama bir o kadar da disiplinlidir ve en önemlisi yol göstericidir. Her öğrencisi üzerinde mutlaka bir iz bırakmıştır o öyle bir izdir ki resimlerimize, kişiliğimize ve hayata bakışımıza etki etmiştir.

Lisansta Alaybey Karoğlu atölyesi mezunuyum. Atölye bizim için sadece resim yapılan bir yer olmaktan çok kültürel ve sosyal anlamda geliştiğimiz kimi zaman şiir okuduğumuz, kimi zaman müzik dinletileri yapılan kimi zaman ise hocamızın yönlendirmesiyle okuduğumuz kitaplar üzerine söyleşi yaptığımız, ünlü ressamların resimleri üzerine eleştiriler yaptığımız yer yer Fikret Mualla ile masada oyun oynadığımız, Ali Çelebi ile ağlardan balık topladığımız, Ercüment Kalmık ile yelkenliye binip deniz havası soluduğumuz, sanatın her alanında bizi doyuran besleyen bir mekândı. Bilginin paylaştıkça çoğaldığını yaşayarak öğrendiğimiz, kitap okuma alışkanlığı edindiğimiz, sohbet edebildiğimiz, sıkıntılarımızı paylaşabildiğimiz ikinci evimizdi atölye, ders bitiminde geç saatlere kadar çıkmadığımız, zamanın su gibi aktığı sığınağımızdı. Alaybey Hocamız atölyede bizimle resim yapar paletinin ışığıyla atölyemizi aydınlatırdı.

“Resimlerinde renklerle dans ediyor.” sözü hocamızı en güzel şekilde nitelemektedir diye düşünüyorum. Çalışmalarında soyut formları yöresel ve özgün bir üslupla bütünleştirmiş olup, renkçi ve lekeci bir tutum izlemiştir. Mavi veya kırmızının ahengini hemen hemen her resimlerinde görmekteyiz. Yolumu aydınlattığı, bana ışık olduğu ve en önemlisi de desteğini benden esirgemediği için hocamıza teşekkürü bir borç bilirim.

EK 3. Öğrencisi Akademisyen Güler Özütemiz Arık'ın Alaybey Karoğlu Hakkındaki Görüşleri

Güler Özütemiz Arık, Alaybey Karoğlu'nun öğrencisidir. Arık hocasını şöyle anlatır:

Binlerce yıldır güzeli aramak telaşında olunan Anadolu toprakları, sadece başarılı sanat eserleri ortaya çıkarmamış, zamanla sanatın demlendiği bir coğrafya haline de gelmiştir. 1990 yılı, Konya Selçuk Üniversitesine attığım ilk adım böylece yaşamı güzelleştiren, insana ve çevresine değer katan bir alanın, Resim İş Eğitimi bölümünün ferdi olmamı sağladı. Önce yetenek sınavı ve hemen ardından mülakat ile başladı sanat yolculuğum. O gün bugündür tuvalime koyduğum renklerin bileşiminde bu duyarlılıktan hiç vazgeçemediysem bunun nedeni eğitim yıllarımdan hiç şüphesiz ki en büyük talihi olan çok değerli Prof. Dr. Alaybey Karoğlu'nun öğrencisi olmaktı. Bugün bu satırları kaleme aldığım noktada, yaklaşık otuz üç sene sonra, kendisinin Doktora/Sanatta Yeterlilik programında halen öğrencisi olmanın mutluluğunu yaşıyorum. Lisans öğrencisiyken başlayan bağımız, meslektaşlık ve ardından aile dostluğuyla da pekişti.

Yıllar öncesine dönüyorum. Bölüm, o dönemde Yrd. Doç. olan Alaybey Hocamızın bölüm kurucusu ve başkanlığında, üniversitenin başka bir fakültesinin terk ettiği eski bir binada, henüz en temel ihtiyacı olan masaların bile yetersiz olduğu bomboş bir mekânda filizlenmişti. Eylül ayı bitmek üzere... Sonbahar yüzünü göstermeye başlamış, yapraklar yavaş yavaş özüne dönmeye hazırlanırken yağmurların da ara ara eşlik ettiği zamandaydık. Öğrenci seslerine hasret kalmış binanın duvarlarında seslerimiz yankılanırken eksiklikleri bir an önce giderme kararlığı ve azmindeki genç, heyecanlı ve görev bilinci, aşka dönüşmüş oradan oraya koşuşturan Hocam Alaybey Karoğlu, bizlere aynı çatı altında bulunmanın değerini ve gerekliliğini de çoktan aşılarmıştı.

Kibirden uzak, unvanını ve mevkiini bir kenara bırakıp sırtında bölüm sıralarını taşıyarak atölyeleri oluştururken aldığı haz gözlerinden okunurdu. Ders için atölyeye adım attığı anda, dimdik kendinden emin hocaların hocası olurdu. Bizler de anlatımını kaçırmamak için elimizde kalem ve not defteri ile pür dikkat kesilerek o değerli bilgileri kaydetmeye çalışan güçlü ailenin fertlerine dönüşürdük. Yaptığı sadece ders anlatmak değildi. Bizlerin her derdiyle ilgilenen, cebindekini son kuruşuna kadar harcadığını belli etmeden kol kanat geren, iyi bir sanat eğitimcisi olarak

yetişebilmemiz için sergiden sergiye, etkinlikten etkinliğe götüren, doğru dürüst kitap bulmadığımız ya da alamadığımız o günlerde kütüphanesini sakınmadan bizlere sunan koca yürekli bir hoca, bir baba oldu.

Alaybey Karoğlu’nun eğitimci-sanatçı kimliği, yüreği, tutkusu, yalınlığı, özverisi, görev bilinci, çok yönlü olması, vefası, cömertliği ve tuttuğunu koparan kişiliği biz öğrencileri için onu hep bir fiğr haline getirmiştir. *“Sanatçı toplum içinde yoğrulur, o nedenle çok yönlü olmalıdır.”* ilkesinin canlı bir rneği olarak bizleri hak aramasını bilen, çalışan, üreten, yazan, çizen ve emeğinin hazzını alan eğitimciler olarak yetiştiren kişi, kendisidir.

Kin gtmez, dedikodu illetine hiç yenik düşmez, sağlam duruşuyla g verir. Karadeniz’in hırçın dalgaları gibi birden kabaran öfkesi, yapraklara düşen isenin toprağa kavuştuğu sürede durulur. Coşkusunda, hep kemençe çalar yüreğinde...

Köklerine sevdalı, sanat sevdalı, Karadeniz sevdalı,

Ve Türkiye sevdalıdır.

ağ değişir insanı şekillendirir. Ancak z değişmez. Tıpkı Alaybey Hocam gibi.

EK 4. Öğrencisi Akademisyen İlyas Sevindik'in Alaybey Karoğlu Hakkındaki Görüşleri

İlyas sevindik, Alaybey Karoğlu'nun öğrencisidir. Alaybey Karoğlu'nun Doğaya Bakışı ve Sanatına Yansımaları şöyle belirtmiştir:

Doğa, insanlığın varoluşundan beri ilham kaynağı olmuş, sanatın ve yaratıcılığın beslendiği bir kaynak olarak kabul edilmiştir. Sanatçılar doğayı keşfederken onun güzelliklerini ve karmaşıklıklarını sanatlarına yansıtarak insanlara yeni bir bakış açısı sunmuşlardır. Alaybey Karoğlu da sanatını doğadan aldığı ilhamla şekillendirerek izleyicilere doğanın derinliklerinde yolculuk yapma fırsatı vermektedir. Onun sanatında doğaya ait renklerin kullanımı dikkat çekicidir. Eserlerinde doğanın tüm renkleri ve formları bir araya gelerek plastik bir dil oluşturmuştur. Sanatçının resimlerindeki renk paleti aynı zamanda Türk kültürüne özgüdür. Türklerin geçmişte halılarında, kilimlerinde, çinilerinde en çok kullandığı renklerle, günümüz Karadeniz doğa ve rengini özdeşleştirdiği söylenebilir. Geçmişle gelecek arasında bir köprü kurarak geçmişe göndermeler yaptığı resimleri dikkatle analiz edildiğinde geleneksel sanatın hem renksel hem de biçimsel özellikleri görülebilir. Hat ve minyatür sanatındaki zengin biçimsel formlarla, renkler arasında zengin bir plastik birliktelik oluşturarak onun doğaya ne denli zengin bir bakış açısıyla baktığını göstermektedir. Karadeniz insanının zeki, çevik ve doğaya duyarlı yaklaşımı resimlerindeki biçimsel düzenlemelerinde bilgi, ritim ve hareket gibi resim dilinin var olan gerçekleriyle bütünleşmektedir. Alaybey Karoğlu'nun biçim bozma ve deformasyona ulaştırdığı çalışmalarında kompozisyon, renk, leke, benek, doku ve çizgiler sanatsal ilkeleri keşfetmenin ötesine geçerek lirik bir doğa soyutlaması haline dönüşür. Bir başka çıkarım ve mesajı ise doğal kaynakların korunması ve doğal dengeye olan duyarlılık, izleyicileri doğanın kıymetini yeniden keşfetmeye davettir denilebilir. Belki de çağımızın doğa sorunsalı içerisinde A. Karoğlu, eserleriyle insanları doğaya daha duyarlı olmaya teşvik eder ve doğal güzelliklerin önemini tekrar hatırlatır. O, doğanın korunması ve sürdürülebilirliği konusunda da duyarlı bir sanatçıdır. Doğal kaynakların tükenmesi, çevre kirliliği ve iklim değişikliği gibi sorunların gün yüzüne daha fazla çıktığı günümüzde, insanları doğanın güzelliğine değer verme, ona saygı gösterme ve koruma konusunda bilinçlendirmek için sanatını bir araç olarak kullandığı rahatlıkla ifade edilebilir. Büyüleyici bir manzaraya bakmaktan daha ziyade toplumsal bilinçlenmeye göndermeler yapmaktadır.

A. Karoğlu'nun resimleri, doğanın evrensel ve zaman üstü mesajlarını ileten etkileyici bir sanat formudur. Onun doğaya olan bakış açısı, sanatında sadece görsel bir ifadeyle sınırlı değil, simge ve imgelerle dolu kültürel bir dilin sanatçı bilinci ve duyarlılığıyla doğaya yansımasıdır. A. Karoğlu sanatında, doğanın rehberliğinde soyutlamacı, lekesele rahat yorumlara ulaşırken ondan ilham alan pek çok sanatçı farklı konularda yeni yorumlara ulaşmıştır. Doğanın yansımalarında kendini bulan Alaybey Karoğlu ve onun yansımalarından da kendine yol çizen genç nesil sanatçıların doğa ve çağdaş Türk sanatı adına daha pek çok söylemleri olacaktır.

EK 5. Öğrencisi Akademisyen Ahmet Türe'nin Alaybey Karoğlu Hakkındaki Görüşleri

Ahmet Türe, Alaybey Karoğlu'nun öğrencisidir ve eğitime katkısını ve sanatı hakkındaki düşüncelerini şöyle belirtmiştir:

Alaybey Karoğlu çağdaş Türk resim sanat eğitimi alanında büyük bir gelişimine öncü olmuştur. Sanat eğitimine Alaybey Karoğlu'nun öğrencisi olarak başlamış olmam bu sürece yakinen tanıklık etmeme vesile olmuştur. Sanatı büyük şehirlerden Anadolu'nun içlerine çekerek lisans ve lisansüstü resim eğitimini güçlendirmiş, bugünün sanatçı akademisyenlerinin büyük bir bölümüne temel nitelikler kazandırmıştır. Sanat alanındaki gayesi kolay olanı yapmaktansa zoru başarabilmek, yeniliklerle çağı yakalamanın ötesinde geleceğe ışık tutabilmektir.

Doğayı çok iyi gözlemleyerek doğadan aldıklarını Anadolu'nun zengin kültürel değerleriyle bütünleştirip estetik değerlerle rengini, çizgisini, lekesini, beneklerini şiirsel anlatımın kelimeleri olarak kullanmıştır. Bu bağlamda ürettiği eserlerinde kendisinin hayata olan coşkunluğunun renksel sesini hissederiz.

EK 6. Alaybey Karoğlu İle Yapılan Görüşme Transkripti

E. Ç.: Eserlerinizde dönemsel farklılıklar fark ediyor musunuz?

A. K.: “1994-1995 yılları arasında eserlerinde bir önceki çalışmaları ile sonraki çalışmaları arasında geçiş köprüsü olabilecek özellikler taşıyan yine yağlı boya ağırlıklı biçim kurgusunun ağırlık kazandığı bir ifade tarzı vardır. Daha sonraki çalışmalarında büyük akrilik soyutlamalar ile 2 (iki) metrelik resimler meydana getirmiştir. Bu çalışmalar çeşitli sanat merkezlerinde İstanbul ve Ankara’da farklı galerilerde sergilenmiştir.” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç.: Eserleriniz üzerinden figüratif ve nonfigüratif yaklaşımları nasıl değerlendirir siniz?

A. K.: “Resimlerimde insan yok denecek kadar azdır. Bunun nedenini ben de bilmiyorum. İnsana göre doğada varlığını sürdüren canlıların yaşama dair hesapları olmadığını biliyoruz. İnsanların ise bilinçaltılarının davranışlarını yönlendirdiğini ve zaman zaman bilinmeyen yönlerini; onu üzen, yoran, mutlu eden ve bunlara benzer birçok duygunun sanat yardımıyla dışa vurduğumuzda bir gerçektir. Ben de resimlerimi oluştururken iç dünyanın sınırsızlıklarından besleniyorum. Özellikle dünyaya geldiğim ve kültüründen beslendiğimiz coğrafyanın geleneklerini ve dini inançlarını inceledim. Öğrendiklerim iç dünyamı ve dolayısıyla günlük yaşam şeklimi etkiledi. Türk dünyasının ve İslam felsefesinin sınırsızca sonsuzluk arayışının resimlerime ve fırça vuruşlarıma yansıdığının farkındayım. Ancak resim yaparken bu duyguları bilinçli bir denetimle yapmamaktayım. Spontane olarak renkler ve biçimler birleşerek ortaya eserlerim çıkmaktadır.

Figürü az kullandım eserlerimde. İnsanın sürpriz yapabilen beklenilmeyen yönünün olduğunu biliyorum. Dolayısıyla bazen yanıltıcı olduğunu, bazen sürprizler yarattığını, bazen insanı ve ahlaki değerlerin dışına çıkan, içten pazarlıklı olmasını da görüyorum. İnsanın hırsı ve nefesine yenik düşmesi, yalan söylediği, kurgular yaptığı, manevralar yaptığı noktasında insanın bilinen ama görünmeyen öteki yüzünü vurgulamaya yönelik bir kaçış mı vurguladıklarım bilmiyorum.

Onun yerine sonsuz sınırsızlığa doğru giden, belki bir macera arama gibi özetlenebilecek belki Tanrı’yı arama gibi özetlenecek gerçeği ama mutlak gerçeği somut duyularla algıladığımız bir gerçeğin dışında bir gerçeği, kavramı, bir eylemi ele alarak düşünülebiliriz. Doğa yine devam ediyor ama bu doğa, saf bizim gördüğümüz doğa değil; uzayda bunun içinde bilmediğim görmediğimiz ama var olma noktasında birtakım bilimsel araştırma ortaya koyar. Tek hücreliden tutun mikroorganizmalardan makro aleme kadar tüm bilgiyi dünyamızı meşgul eden, dolduran tüm var olanların hepsi insan için bir alem taşıdığını düşünün. Hepsi bu noktada gidiyor.” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç.: Yeni bir esere başlarken öncelikleriniz nelerdir?

A. K.: “Resme başlarken önceden tasarlanmış bir eskizim yok. Neyi yapacağımı bilmeden başlıyorum resme. Bu güzel bir şey aslında, tüm benliğimle tualin yüzeyinde bir mücadele veriyorsun ya da madde ile mücadele ana biçim vermeyle bir mücadele veriyorsun. Bunun nereye gideceğini evrileceğini bir adım sonrasını bilmiyorsun bilsem yapmazdım zaten bu işi.” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç.: Alaybey Karoğlu sanat felsefesini nasıl anlatır?

A. K.: “Bunları önemseyen, bunları kabullenen bir gelecekte geldiğim için İslam felsefesinin soyutu ön planda tutan, evreni var olan aşamanın dışına taşan ve burayı yani dünyayı gelip geçici bir âlem sayan tarafına inanıyorum. Tıpkı Platon’un yaklaşım biçimi gibi.” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç.: Sanat çizginizi belirlerken nelere dikkat ediyorsunuz?

A. K.: Burası ‘görüntüler dünyası’, ‘idealar dünyası’ şeklinde bu dünya gelip geçici, belki kalıcı olanın ahiret olduğu noktasında olan yaklaşım biçimim, bu evreni yok sayan anlayışla paralellik gösteren bir yaklaşım biçimi, diyebiliriz. Ben somut olanı tercih etmiyorum. Bunun dışına taşan oluşumları, soyutu soyutlamayı daha etkili buluyorum. Bu bilinçli bir şey değil. Türkiye’de sanatsal yaratıya sanatçının özgürce yaratma biçimlendirme yetisiyle oluyor (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç.: Sizin sanatınızı besleyen unsurlar nelerdir?

A. K.: “Tarihsel, geleneksel yaşamdan coğrafyaya, benzeri pek çok faktörün insanı insan yapan tüm etmenlerin tamamını ortak ekonomik izlerin olduğunu düşünüyorum. Belki de burada bir itici gücünün özellikle Türkiye’de, sanatsal yaratıcılığın temelindeki eksikliğinin tamamında İslam’ın, sanata karşı tutumunu ortaya koyan, çağdışı ilkel anlayışın egemen olduğu bir dönemde yaşamış olduğumuzun reaksiyon olarak görünümüdür” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç. : Sanat ve din ilişkisini nasıl değerlendirirsiniz?

A. K. :“Çünkü sanatın Türkiye’de arzu edilen düzeyde olmaması en önemli engelin, din faktörünün ya da İslam sanatının engelleyici, yasaklayıcı hükümlerinin olduğu külliyen yanlıştır. Biçimsel hiçbir şey yoktur Kur’an’ın ya da hadislerin hiçbirinde tasviri yasaklayıcı hüküm olmadığı gibi aksine teşvik edici unsurları vardır. Bütün sanatların dinin bağrından çıktığı gibi muhteşem bir sanat disiplini gibi İslam’ın bağrından çıkmıştır. Hatta İslam’ı yok saydığımız gibi, geride sanat diye bir şey kalmıyor. Çünkü insanlara özgür sonsuz, sınırsız bir şekilde düşünme zemini ve imkanını sağlıyor. Sanatçıların, nesneyi yeni bir kısıtlayıcı hüküm olarak ortaya koymalarından kaynaklanan bir oluştaki tepki olarak düşünülebilir. Resim yapma süreci çok şuurulu bir denetime tabi olmuyor insan o coşku ve heyecanla eser ürettiği için yaptığı açıklamada zorlanıyor. Ancak bunu algılayan anlayan kişi fark edebilir, yorumlayabilir. O benim işim değil ben eser üretiyorum, sözüyle aslında sanat anlayışını ve sanata bakış açısını net biçimde ifade etmiştir” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

E. Ç. : Eserlerinizdeki en belirgin özelliklerinden bahsedebilir misiniz?

A. K. : “Yaklaşık 30 yıl önce açtığım bir sergi vardı serginin adı Mavilerin Türküsüydü Konya’da açtığım bir sergiydi. Mavi egemendi, maviyi çok seviyorum. Mavi, dostluğu, dürüstlüğü simgeliyor. Mavi Türk’tür, mavi sınırsızdır, mavi gökyüzüdür, mavi ummandır, mavi ilahi değerın temsilidir” (Karoğlu, Kişisel Görüşme, 10 Nisan 2023).

EK 7. Alaybey Karoğluna Ait Eserler

Resim 1. Gelincikler IV, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 2. Sahil Üzerine Çeşitleme III, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 3. Aydınlık II, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 4. Gelincikler III, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

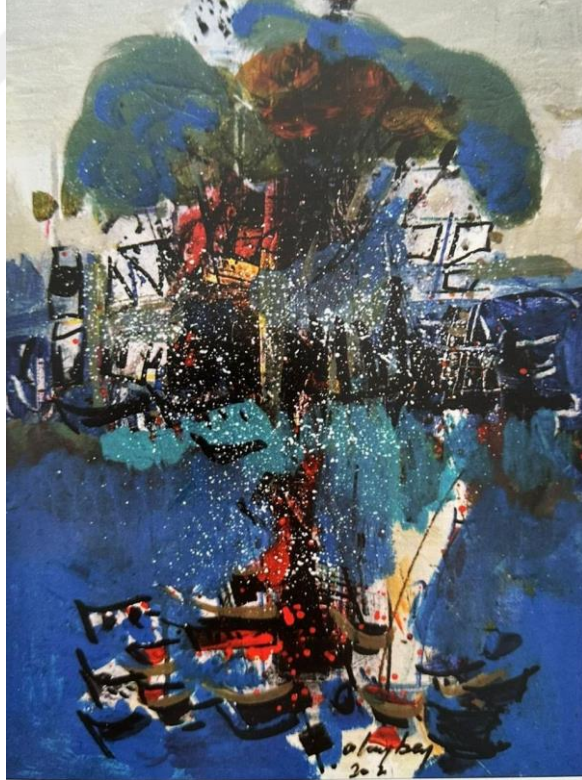
Resim 5. Sahil Üzerine Çeşitleme II, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 6. Mavi Dünya III, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 7. Mavi Rüya I, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 8. Sahil Üzerine Çeşitleme I, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 9. Denizde Gece, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 10. Rastgele, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 11. Kıyıdan V, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 12. Fırtına III, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 13. Fırtına IV, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 14. Mavi Dünya II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 15. Gelincikler II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 16. Fırtına II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 17. Sahilde Akşam, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 18. Aydınlık I, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 19. Deniz Bereketi, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

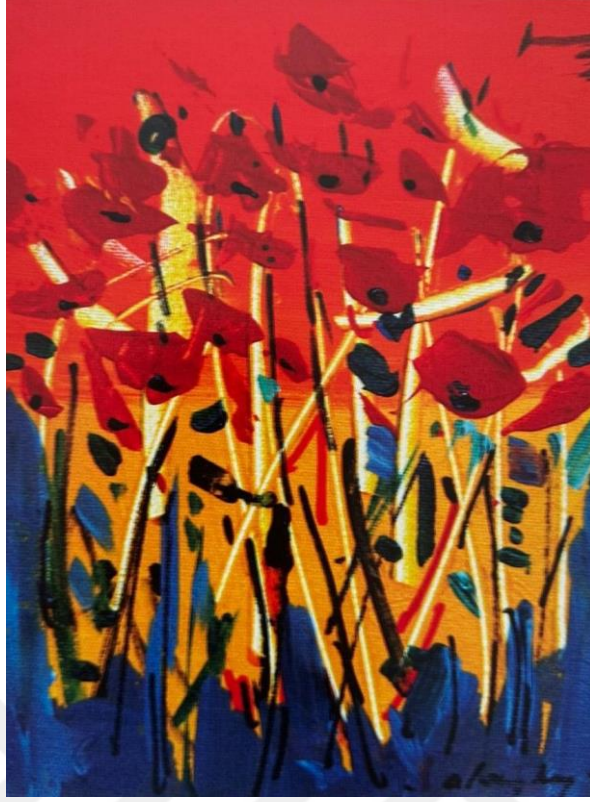
Resim 20. Fırtına I, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 21. Denizde Bulutlar, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 22. Kıyıdan IV, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 23. Gelincikler I, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 24. Kıyıdan III, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 25. Kıyıda II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 26. Mavi Üzerine, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

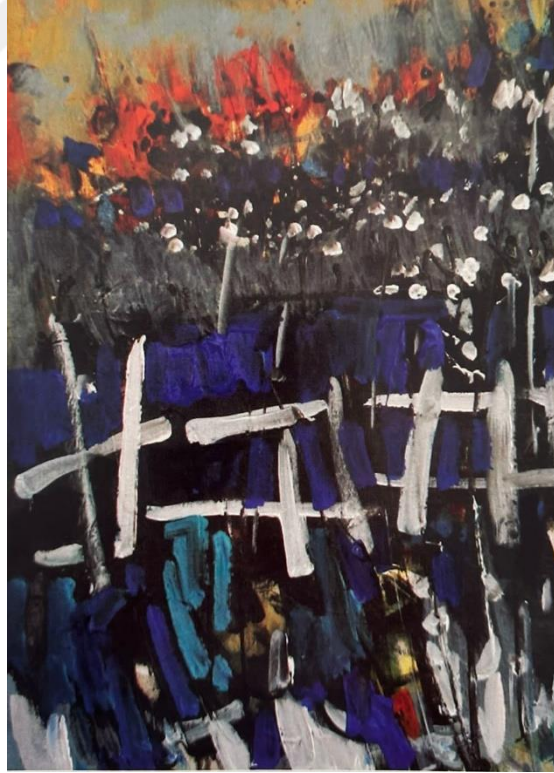
Resim 27. Denizde Seher Vakti I, T.Ü.Y.B. 60 x 80 2013

Resim 28. Güze Doğru, T.Ü.Y.B. 50 x 70 cm 2012

Resim 29. Sahil İzlenimleri IV, T.Ü.Y.B. 50 x 35 cm 2013

Resim 30. Sahilden Analiz IV, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013

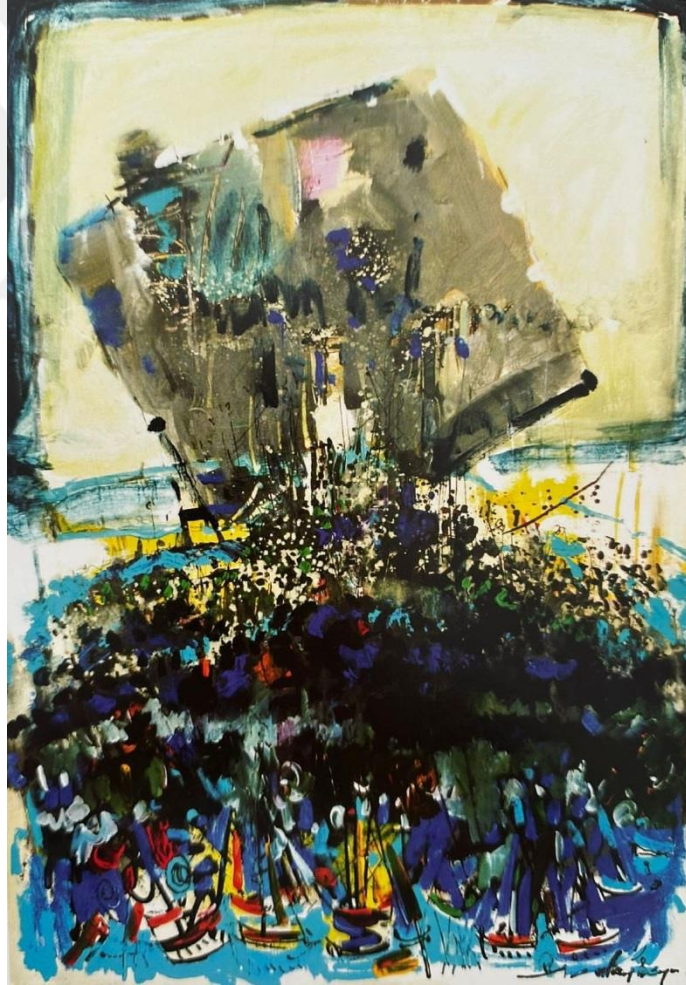
Resim 31. Sahilden Analiz I (Detay), T.Ü.Y.B. 60 x 80 cm 2013

Resim 32. Doğadan VI, T.Ü.Y.B. 25 x 35 cm 2013

Resim 33. Bereket, T.Ü.Y.B. 120 x 150 cm 2007

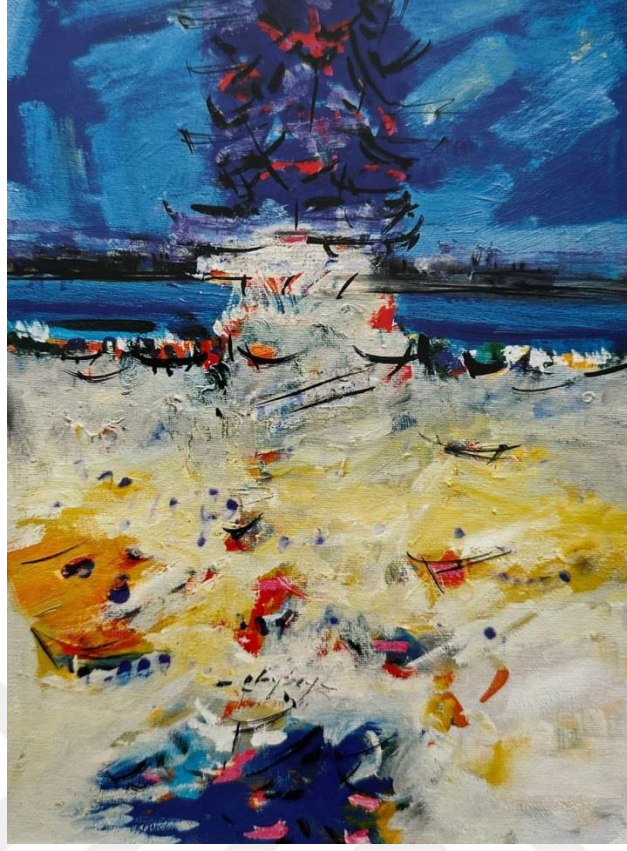
Resim 34. Deniz Üzerine Çeşitleme III, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013

Resim 35. Sahilden Analiz IV, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013

Resim 36. Beyşehir Çeşitleme, T.Ü.Y.B. 120 x 200 cm 2007

Resim 37. Sahilde Gece, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2008

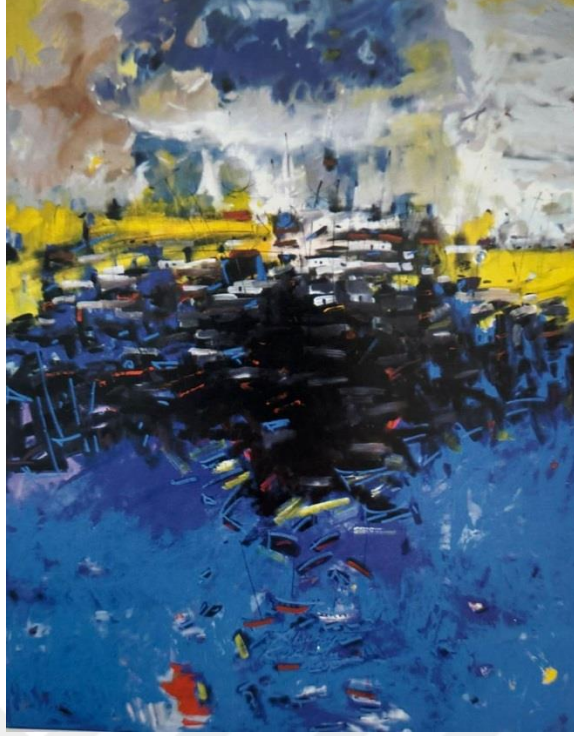
Resim 38. Sahilde Yağmur, T.Ü.Y.B. 20 x 30 cm 2013

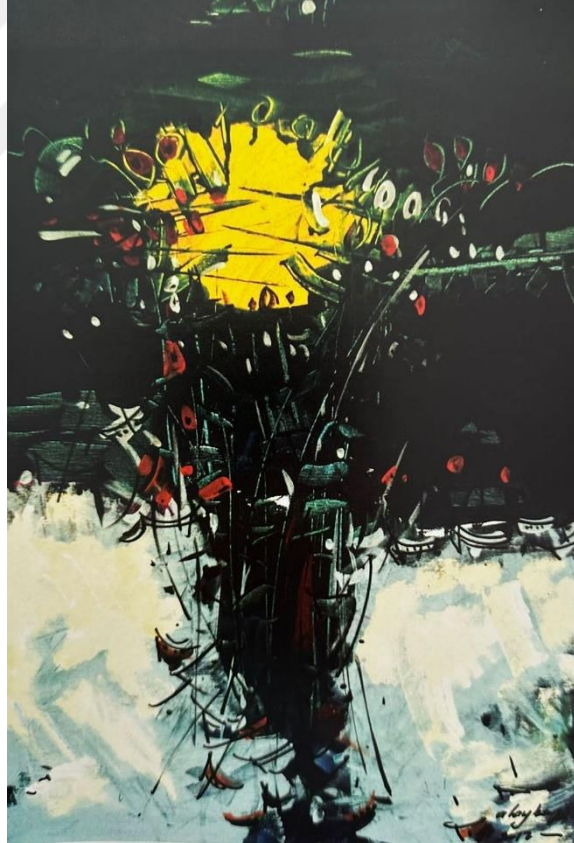
Resim 39. Doğadan V, T.Ü.Y.B. 25 x 35 2008

Resim 40. Gelecek, T.Ü.Y.B. 120 x 180 cm 2013

Resim 41. Sahil Kasabası, T.Ü.Y.B. 120 x 180 cm 2005

Resim 42. Doğadan IV, T.Ü.Y.B. 50 x 70 cm 2011

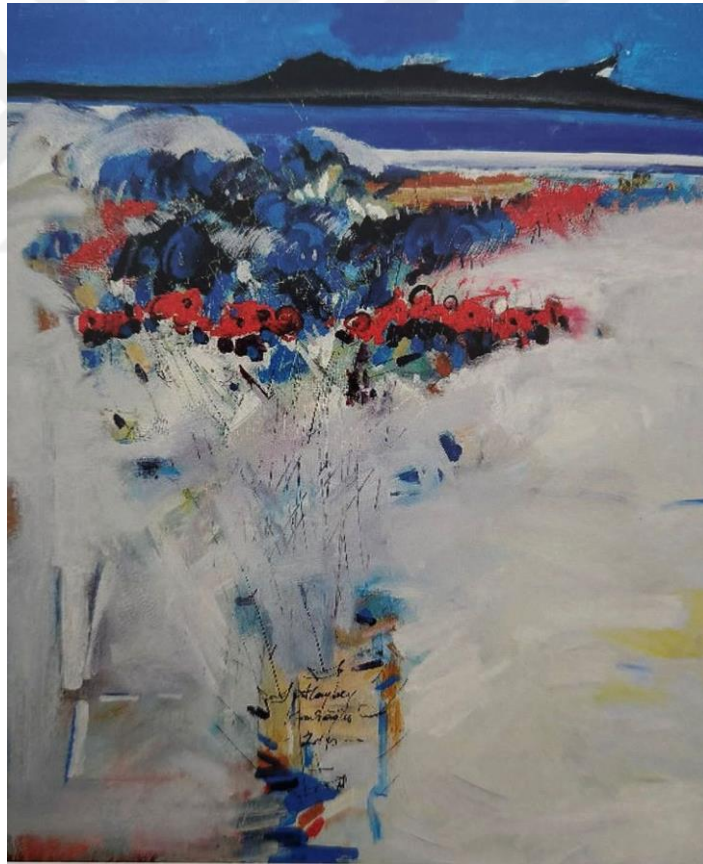
Resim 43. Doğadan III, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2008

Resim 44. Mavi Türkü IV, T.Ü.Y.B. 90 x 110 cm 2005

Resim 45. Kıydan I, T.Ü.Y.B. 90 x 120 cm 2003

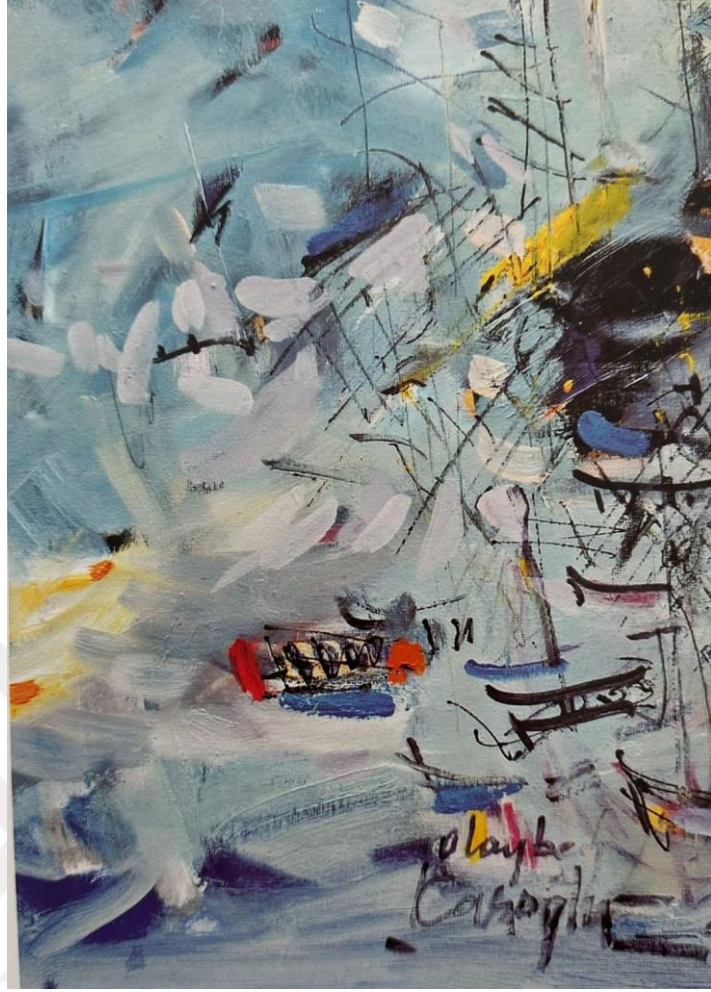
Resim 46. Mavi Türkü III, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2009

Resim 47. Doğa Çeşitlemesi VI, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2013

Resim 48. Horon, T.Ü.Y.B. 100 x 130 cm 2011

Resim 49. Bir Yalnızlık Öyküsü (Detay), T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2008

Resim 50. Sahilde Güz, T.Ü.Y.B. 40 x 40 cm 2011

Resim 51. Deniz Üzerine Çeşitleme II, T.Ü.Y.B. 100 x 110 cm 2009

Resim 52. Semazenler, T.Ü.Y.B. 150 x 180 cm 1990

Resim 53. Doğadan II, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 54. Bahar, T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013

Resim 55. Mevleviler, T.Ü.Y.B. 150 x 200 cm 1990

Resim 56. Doğadan I, T.Ü.Y.B. 120 x 120 cm 2009

Resim 57. Sahilden İzlenimler II, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2009

Resim 58. Sahilden İzlenimler I, T.Ü.Y.B. 100 x 100 cm 2009

Resim 59. Doğa Çeşitlemesi I, T.Ü.Y.B. 140 x 200 cm 2007

Resim 60. Takkelidağ, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2007

Resim 61. Doğadan Çeşitlemesi II, T.Ü.Y.B. 145 x 180 cm 2009

Resim 62. Doğa Çeşitlemesi I, T.Ü.Y.B. 140 x 200 cm 2007

Resim 63. Doğa Ritim, T.Ü.Y.B. 65 x 85 cm 1997

Resim 64. Kuva-yi Milliye Serisinden, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2009

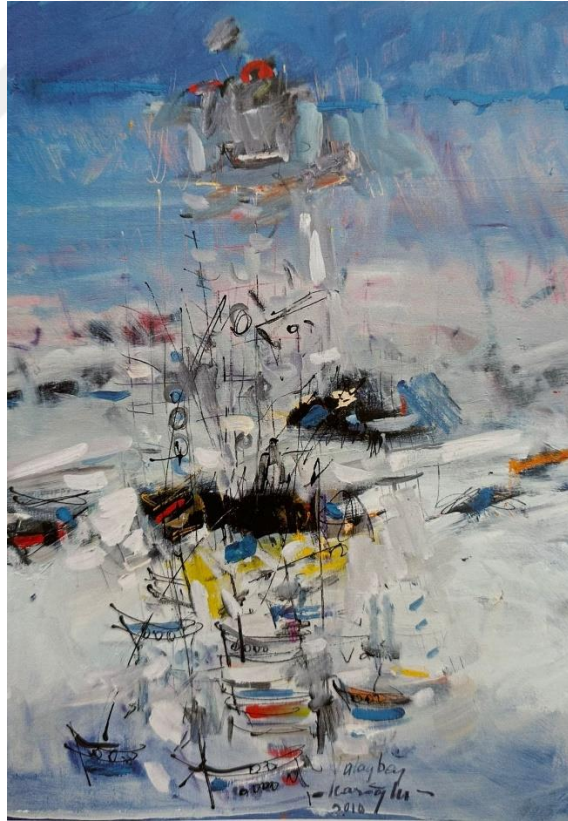
Resim 65. Sahilden Analiz I, T.Ü.Y.B. 60 x 80 2013

Resim 66. Kökpar I, T.Ü.Y.B. 120 x 120 cm 2009

Resim 67. Kökpar II, T.Ü.Y.B. 120 x 120 cm 2009

Resim 68. Bir Yalnızlık Öyküsü, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2007

Resim 69. Doğa Çeşitlemesi III, T.Ü.Y.B. 50 x 35 cm 2005

Resim 70. Doğa Çeşitlemesi IV, T.Ü.Y.B. 50 x 35 cm 2005

Resim 71. Denizde Bahar, T.Ü.Y.B. 50 x 70 cm 2005

Resim 72. Karadenizden, T.Ü.Y.B. 70 x 55 cm 2005

Resim 73. Sahilden I, T.Ü.Y.B. 50 x 60 cm 2008

Resim 74. Sahilden II, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013

Resim 75. Sahilden Analiz II, T.Ü.Y.B. 80 x 100 cm 2013

Resim 76. Deniz Üzerine Çeşitleme I, T.Ü.Y.B. 40 x 40 cm 2008

Resim 77. Anadolu'dan Analiz I, T.Ü.Y.B. 100 x 120 cm 2009

Resim 78. Anadolu'dan Analiz II, T.Ü.Y.B. 100 x 120 cm 2009

Resim 79. Sahilden Analiz III, T.Ü.Y.B. 100 x 70 cm 2013

Resim 80. Mavi Türkü II, T.Ü.Y.B. 100 x 100 cm 2009

Resim 81. Mavi Türkü I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2009

Resim 82. Sahilden III, T.Ü.Y.B. 100 x 110 cm 2005

Resim 83. Mavi Dünya I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2005

Resim 84. Sahilde Bekleyiş I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2005

Resim 85. Kıyıda Sandallar I, T.Ü.Y.B. 35 x 50 cm 2005

Resim 86. Sahilde Kış I, T.Ü.Y.B. 70 x 100 cm 2008

Resim 87. "Aydınlık I", (T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013)

Resim 88. "Kıyıdan II", (T.Ü.Y.B. 18 x 24 cm 2013)

Resim 89. Sahil Kasabası, (T.Ü.Y.B, 120 x 180 cm 2005)

Resim 90. (<https://brhd.org.tr/uyeler/alaybey-karoglu/>)

Resim 91. Sahilde Güz, (T.Ü.Y.B. 40 x 40 cm 2011)

EK 8. Alaybey Karoğlu'nun Kariyer Hayatı

Akademik Ünvan Bilgileri

- 1983 Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü Lisans, Ankara
 1986 Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans, Ankara
 1988 Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanatta Yeterlilik, Ankara
 1990 Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü Başkanlığı, Yardımcı Doçent, Konya
 1994 Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Bilim Dalı, Doktora, Konya 2006 Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bilimleri (Plastik Sanatlar), Doçent
 2011 Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Profesör, Ankara

İş Tecrübeleri

- 1983-1985 Tunceli Pertek Pınarlar Orta Okulu, Stajyer Resim Öğretmenliği
 1985-1988 Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Ağrı Eğitim Yüksek Okulu, Resim Öğretim Görevliliği
 1988-1990 Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü Öğretim Görevliliği
 1990 Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği Bölüm Başkanlığı ve Öğretim Üyeliği
 2008-2009 Uluslararası Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi Spor ve Sanat Fakültesi Dekan Yardımcılığı, Kazakistan-Türkistan
 2010 Selçuk Üniversitesi A. K. Eğitim Fakültesi Güzel Sanat Eğitimi Resim-iş Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanlığı
 2011 Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü Başkanlığı
 2012 Çankırı Karatekin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı

Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Basılan

Bildirileri

1. Selçuk Üniversitesi, Selçuklu Araştırmaları Merkezi, VI, Milli Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Semineri bildirisi, Şahabeddin Uzluk ve Sanatı, 16-17 Mayıs 1996
- 2, "Küreselleşme Sürecinde Çağdaş Türk Resmi", V, Tashkent Bienal, Özbekistan, Taşkent, 2009
- 3, Sanat Eğitiminde "Estetik ve Eleştirel Yargı" Üzerine Düşünceler, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 19. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı Panelist ve Yönetici, Lefkoşe, Kıbrıs, 2010
- 4, Türk Resminde Kimlik Sorunu Üzerine Düşünceler; III, Uluslararası Kervansaray Buluşması " Kültür, Sanat, Mimari", Sanat ve Kimlik Paneli, Malatya, 2010

5. Uluslararası Sinop Kültür ve Turizm Festivali Paneli-Yönetici, 8 Ağustos 2008
6. Selçuk Üniversitesi, I. Uluslararası Tarihi ve Kültürel Yönleriyle Türk-Alman İlişkileri Sempozyumu, 8-10 Ekim 2009
7. 111. Uluslararası Kervansaray Buluşması "Kültür, Sanat, Mimari" Sanat ve Kimlik Paneli, Panelist, Malatya, 2010
8. Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 19. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı Panelist ve Yönetici, Lefkoşe, Kıbrıs, 2010
9. Edebiyat, Dil, Kültür ve Sanat Çalışmalarında Kadın Sempozyumu Yönetici, Uluslararası Bir Bilim Kategorisi Olarak "Kadın", Konya, 28-30 Nisan, 2010
10. Selçuk Üniversitesi, I. Uluslararası Tarihi ve Kültürel Yönleriyle Türk-Alman ilişkileri Sempozyumu Düzenleme Kurulu Görevi, Konya, 8-10 Ekim 2009
11. 1. Uluslararası Mevlana Sanatçılar Buluşması, Yürütme Komitesi Başkanı, Konya, 2010 12. 1. Uluslararası Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu, Nevşehir, 2011
13. International Fine Arts Symposium, Ankara, 2011
14. International Meeting of Turkish and Arabian Artists KCC Karatay Üniversitesi "The Contribution of Art and Artist to The Democracy Process" September, 20-30, 2012, Konya/Turkey
15. IV. Uluslararası Ressamlar Buluşması, Çorum, 2012
16. "Anadolu Selçuklu Süslemelerinin Kaynakları ve Çağdaş Sanat İlişkisi Üzerine Bir Deneme", Selçuklu Semineri, Antalya, 1996
17. "Ressam Erdoğan Munis Sanatı, Hayatı, Kişiliği"; Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:19, Sayfa 109-122, 2005
18. Türk Resminin Sorunları Üzerine Bir Deneme, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:19, Sayfa 189-200, 2005
19. "Konya'da Kültür ve Sanat" Konya Kitabı, IX Özel Sayısı, Konya, Aralık 2006

Ulusal Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Basılan Bildirileri

1. Çağdaş Türk Plastik Sanatlarının Kaynak ve Sorunları Paneli, Panelist, 1 Nisan 1997
2. Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü ve Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-iş Eğitimi Bölümü, Geçmişten Günümüze Türk Resim Sanatı ve Resim Sergisi, Seydişehir, 24 Nisan 1998
3. Cumhuriyetimizin 75. Yılında Plastik Sanatlar ve Sanat Eğitimi Paneli, Panelist, 16 Kasım 1998
4. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi II. Sanat Eğitimi I Sempozyumu, Resim-İş Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar, Ankara, 28-30 Nisan 2004
5. Gesam, Plastik Sanatlarda Telif Uygulamaları ve Temel Sorunlar Paneli, Yönetici, Konya, 28 Mayıs 2008
6. Her Yönüyle Trabzon Etkinlikleri-2, "Trabzon Folkloru Paneli, AKM, Ankara, 2008
7. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi "Fikri Mülkiyet ve Telif Hakları" Semineri, İsparta, 2009

8. Bugünkü Sanat ve Sanat Eğitimi Paneli, Konya, 2011

Kişisel Sergileri

1. Renkler ve Ritimler Resim Sergisi, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Konya, 10 Ocak 1995
2. Resim Sergisi (Türkiye Emlak Bankası), Emlak Sanat Galerisi, İstanbul, 24 Mayıs-9 Haziran, 2001
3. Mavilerin Türküsü Resim Sergisi, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Konya, 21 Nisan 2003
4. Resim Sergisi, Atakule Vakıfbank Sanat Galerisi, Ankara, 25 Mayıs 2004
5. Resim Sergisi, ideal Kültür Sanat Merkezi, Konya, 2005
6. Resim Sergisi, idea Kültür Sanat Merkezi, Konya, 2006
7. Resim Sergisi, Başbakanlık Sanat Galerisi, Ankara, 2007
8. Resim Sergisi, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Konya, 2007
9. Resim Sergisi, Ahmet Yesevi Üniversitesi Kültür Merkezi, Türkistan-Kazakistan, 2009
10. Resim Sergisi, Doku Sanat Galerisi, İstanbul, 2009
11. Resim Sergisi, Doku Sanat Galerisi, Ankara, 2009
12. "Yorumlar" Resim Sergisi, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Konya, 2 Kasım 2010
13. "Dünden Bugüne I" Resim Sergisi, Devlet Resim ve Heykel Müzesi Fahri Korutürk Sergi Salonu, Ankara, 1 Nisan 2011
14. "Dünden Bugüne II" Resim Sergisi, Başkent Üniversitesi Sanat Galerisi, Ankara, Mayıs 2011
15. Sanko Sanat Galerisi, Gaziantep, 19 Ekim 2012
16. "Üçleme Resim Sergisi", Fırça Sanat Galerisi, Ankara, 2013

Uluslararası Sergileri

1. Çağdaş Türk Resminden Bir Kesit, S. S. C. Azerbaycan Cumhuriyeti Manej Spor Salonu Lening (Bakü), Nisan 1991
2. Çağdaş Türk Resminden Bir Kesit, S. S. C. Azerbaycan Cumhuriyeti Manej Spor ve Sergi Sarayı (Bakü), Mayıs 1992
3. Türk Sanatçıları Resim Sergisi, Valandovo Kültür Merkezi Sergi Salonu, Makedonya, 2-9 Kasım 1997
4. Gesam Üyeleri II, Geleneksel Karma Resim ve Fotoğraf Sergisi, Valandovo, 25 Mayıs Kültür Merkezi Sergi Salonu, 6-11 Mayıs 1998
5. Türk-Türkmen Sanatçıları Resim Sergisi, Aşkabat, 2007
6. "Anadolu'dan İzlenimler", Karma Resim Sergisi, Hollanda, Rotterdam, 2002
7. "Anadolu'dan İzlenimler", Karma Resim Sergisi, Hollanda Rotterdam, 2004
8. "Yedi Türk ve Yedi Yunan Sanatı Birleştirir", Karma Resim Sergisi, İskece, Yunanistan, 2004

9. "Yedi Türk ve Yedi Yunanlı Sanat Birleştirir", Karma Resim Sergisi, Bursa, Türkiye, Nisan, 2005
10. II. Uluslararası Kervansaray Buluşması "Tarih, Arkeoloji, Kültür, Sanat Günleri" Karma Sergisi, 2006
11. V. Tashkent Bienal, Çağrılı/Küratörlü Sergisi Özbekistan, Taşkent, 2009
12. Kişisel Resim Sergisi, Uluslararası Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi Kültür Merkezi, Kazakistan-Türkistan, 2009
13. Selçuk Üniversitesi, I. Uluslararası Tarihi ve Kültürel Yönleriyle Türk-Alman İlişkileri Sempozyumu Resim Sergisi, Konya, 8-10 Ekim 2009
14. 111. Uluslararası Kervansaray Buluşması Karma Resim Sergisi, Malatya, 2010
15. 1. Uluslararası Mevlana Sanatçılar Buluşması Sergisi, Konya, 2 ° n
16. Uluslararası Dünya Sanatlar Akademisi Üyeleri Sergisi, Moskova, Şubat 2011
17. Uluslararası 9. Sanatla Uyanmak Sergisi, Kosova, 2011
18. Uluslararası Veligrad Sanatçılar Buluşması ve Sergisi, Bulgaristan, 2011
19. Uluslararası Ostraka Sanatçılar Buluşması ve Sergisi, Mısır, 2011
20. Uluslararası 14. Türksoy Ressamlar Buluşması ve Sergisi, Bitlis, 2011
21. Art Colony" Kumanovo 2011", Kumanova, 2011
22. IV. Uluslararası Plastik Sanatçılar Kültür Buluşması, Antalya, 2011
23. Uluslararası Zladograd Sanatçılar Buluşması ve Sergisi, Bulgaristan, 2012
24. Uluslararası Türk-Arap Ülkeleri Sanatçılar Buluşması ve Sergisi, Konya, Türkiye, 2012
25. IV. Uluslararası Ressamlar Buluşması, Çorum, 2012
26. Uluslararası Ressamlar Buluşması, Gaziantep, Türkiye, 07- 17 Mayıs, 2013
27. Uluslararası Bilim, Kültür, Sanat Günleri, Konya, Türkiye, 14- 24 Mayıs, 2013
28. Uluslararası Ölüdeniz/Fethiye Sanat Günleri, Fethiye, Türkiye, 22-30 Haziran, 2013
29. Uluslararası Sevgi, Barış, Dostluk Resim Çalıştayı, Ereğli, Türkiye, 28-30 Haziran, 2013
30. 49. Uluslararası Pocitelj Sanat Kolonisi, Bosna Hersek, 20-28 Temmuz, 2013
31. Uluslararası Sanat Kolonisi 2013 Saraybosna, Bosna Hersek, 10-19 Eylül, 2013